

TÜRKİYE'NİN İLK VE TEK ULUSLARARASI MİZAH DERGİSİ

since: 2012

2026

Mart  
March

no: 89

international humor magazine



# fenaa

mizah



Not  
catalogue  
it's just  
magazine!



neye güldüğümüzü, düşünelim!  
let's laugh thoughtfully!



© Aziz Yavuzdoğan



DAMIR NOVAK - Croatia

fenaa

Published with the contribution of the worldwide artists...

FREE!

Bizi websitemiz üzerinden  
takip edebilirsiniz.

You can also follow us  
through our website  
[www.fenamizahdergi.com](http://www.fenamizahdergi.com)

international humor magazine  
**fena**  
mizah e-magazine

parmaklarınızın ucunda bir dünya karikatür!

The worldwide cartoonists  
at your fingertips...

Free!

you can follow on the our website!



Published with the contribution of the worldwide authors...



fenamizah

www.fenamizahdergi.com

No: 89  
Mart/March 2026imtiyaz sahibi / yayın ve  
görsel yönetmeni:  
editor in chief:

Aziz Yavuzdoğan

kapak karikatürü / cover cartoon:  
Damir Novakarka kapak / back cover cartoon:  
Alper Susuzlu© FENAMİZAH /  
e-dergi / e-magazine

Dergide yer alan tüm yazı ve çizimlerin her hakkı saklıdır. Yayıncının izni alınarak ya da kaynak gösterilerek kısmen alıntı yapılabilir. Dergide yer alan bütün yazı ve resimlerin yasal sorumluluğu eser sahiplerine aittir...

(The published with the contribution of the worldwide authors.)

iletişim/contact:  
fenamizah2024@gmail.com

Her türlü yazı ve çizimlerinizi elektronik posta adresimize gönderebilirsiniz...

ACABA  
ÇALIŞMALARIMI  
GÖNDERSEM YAYIN-  
LARLAR MI?



## Editör' den...

aziz yavuzdoğan

## merhaba..

Sevgili okurlar,

Mart sayımızla birlikte, Fenamizah'ın 14. yılını kutlarken okurlarımızla yeniden buluşmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Yıllar içinde yerel bir dijital yayından küresel bir mizah platformuna dönüşen Fenamizah, her geçen gün artan uluslararası katılımı ve görünürlüğü ile fark yaratmaktadır. Bugün geldiği noktada, mizahın kültürler arasında bir köprü görevi gördüğü uluslararası bir ağa dönüşen, Türkiye merkezli bir girişim olarak ayakta durmaktadır.

Dergi, farklı ülkelerden karikatüristleri ortak bir platformda buluşturarak sadece hicivdeki farklı yaklaşımları sergilemekle kalmıyor; aynı zamanda sanatçılar arasındaki etkileşimi ve yaratıcı alışverişi de teşvik ediyor. Fenamizah, bu sayede dünya çapındaki karikatüristleri, yazarları ve mizah tutkunlarını birbirine bağlayan bir kültürel diyalog alanına dönüşmüştür.

Özellikle deneyimli karikatüristler, derginin küresel erişimini, gönüllü katılımı desteklemesini ve mizahın evrensel dilini başarıyla temsil etmesini takdirle karşılamaktadır. Onların bu konudaki bazı görüş ve yansımalarını bu sayının sayfalarında bulabilirsiniz.

Düşüncelerini bizlerle paylaşan ve desteklerini esirgemeyen tüm dostlarımıza içtenlikle teşekkür ederiz. Bu arada yeni mottomuz; Mizahın bir pasaporta ihtiyacı yoktur.



## Saygılarımla.

Dear Readers,

With our March issue, we are pleased to meet our readers once again as we celebrate the 14th year of Fenamizah.

Over the years, Fenamizah has evolved from a local digital publication into a global humor platform, distinguished by its growing international participation and visibility. Today, it stands as a Turkey-based initiative that has expanded into an international network where humor functions as a bridge between cultures.

By bringing together cartoonists from different countries on a shared platform, the magazine not

only showcases diverse approaches to satire but also encourages interaction and creative exchange among artists. In doing so, Fenamizah has become a space of cultural dialogue, connecting cartoonists, writers, and humor enthusiasts worldwide.

Experienced cartoonists especially appreciate the magazine's global reach, its support for voluntary participation, and its successful representation of the universal language of humor. Some of their reflections can be found in the pages of this issue. We sincerely thank all our friends who have shared their thoughtful comments and continued support. By the way, our new motto is; Humor Has No Need for a Passport!

With kind regards.



Uluslararası  
mizah dergisi  
**fena**  
mizah  
International Humor Magazine

let's laugh thoughtfully!  
neye güldüğümüzü  
düşünelim!

A prestigious collection of  
international humor!

Turkey's first & only international humor magazine

www.fenamizahdergi.com

<https://fenamizahdergi.com>

**Partners**

**DIOGEN**

• Pro Culture Magazine  
www.diogenpro.com

99 BUDIAR ALMANACCO DELL'ARTE LEGGERA  
DIZIONE 2023

• İtalyan mizah dergisi  
www.buduar.it

**CARICATURE di GIO**  
CARICATURES by GIO

• Mariagrazia Quaranta (Gio)  
www.caricatureregio.altervista.it

**Humor Sapiens**  
www.humorsapiens.com

**PANZA VERDE**  
UN MATE RECREATIVO

• Panza Verde (Arjantin'den)  
Rubén Bitz

**TABRIZ CARTOONS**  
www.tabrizcartoons.com

**AMORIM CARTOONS**  
www.amorimcartoons.com

ЛІПЕНЬ 2024 № 14 102  
**ПЕРЕЦЬ**  
ВЕСЕЛА ПЕРЦІВУВА

• Pepper mizah dergisi  
www.perets.org.ua

## Posta Kutusu

LETTERS & COMMENTS...



Mariagrazia Quaranta (Gio)

### Mariagrazia Quaranta (Gio)'dan...

• Çok teşekkür ederim sevgili Aziz!  
Çizimimin gazetesinin kapağında yer almış olmasından gerçekten çok mutluyum.

Seninle ve Fenamizah'la birlikte sanatsal olarak adeta büyüdüm. Çevirdiğimiz her sayfa, hikâyemizin bir parçasını anlatıyor. Francisco Puñal'ın, yeni kurulan gazetede eserlerimle yer almam için beni teşvik ettiği günü hâlâ hatırlıyorum; senin bana, uluslararası mizahın en büyük yazarlarıyla/çizerleriyle birlikte yer alma fırsatını vermiş olmandan büyük bir gurur duyuyorum. Fenamizah, birlikte neler başarabileceğimizin bir simgesidir. Yaşasın hepimiz ve Fenamizah! Kocaman bir sarılma!

*Thank you so much dear Aziz!  
I'm really happy that my drawing is on the cover of the newspaper.*

*I practically grew up artistically with you and Fenamizah. Every page we've flipped through tells a part of our story.*

*aged me to participate with my works in the newly founded newspaper and I'm proud that you gave me the opportunity to stand together the greatest international authors of humor.*

*Fenamizah is a symbol of how much we can accomplish together.*

*Long live us all and Fenamizah  
Big hug!*

~ Mariagrazia Quaranta (Gio),  
Italy

### Hule Hanusic'ten...

• Sevgili dostum,  
dünya genelinde karikatür sanatını tanıtmak için durmaksızın yeni yollar arayışın gerçekten takdire şayan. Fenamizah dergisindeki özverili emeğin ve kararlılığın bunun en somut göstergesi. Büyük bir titizlikle hazırladığın, artık ayırt edici bir kimliğe kavuşmuş grafik üslubunla şekillenen 88. sayıyı içtenlikle kutluyorum. Gerçekten çok değerli bir iş ortaya koyuyorsun. Bu alanı açtığın için teşekkür ederim sevgili Aziz.

*Dear friend, I must admit that you are tireless in finding new ways to promote cartooning in the world. Your engagement and work on the magazine "Fenamizah" is a confirmation of all this, you really do a great job. I sincerely congratulate you on this 88th issue, which you have excellently prepared in your already recognizable graphic style.*

*Thank you, dear Aziz, for the space...*

~ Hule Hanusic,  
Austria

### Jovan Jovceski'den...

• Sevgili dostum Aziz,  
Eserlerimi her yayınladığımızda, büyük bir özdeyiş yarışmasında ödül kazanmış gibi hissediyorum.

Teşekkür ederim! Size ve "Fenamizah"taki yayın ekibinize büyük saygılarımı sunuyorum. Saygularımla.

from Marcos Mendes, Brasil





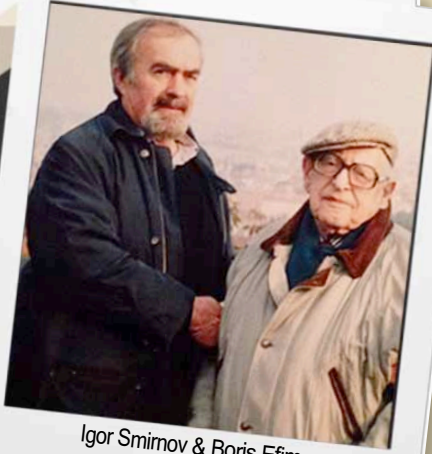
Dear friend Aziz,  
Every time you publish my work, it feels like winning  
an award in a major aphorism competition.  
Thank you! My great respect to you and to your  
editorial team at "Fenamizah."  
Best Regards.

~ Jovan Jovceski,  
North Macedonia

...

## from Igor Smirnov, Russia

Geçtiğimiz sayıda yer alan, dünyaca  
ünlü Ukraynalı karikatürist **Boris Efimov**  
(1900-2008) hakkında sunum sayfamız  
üzerine, çağdaş Rus karikatürist  
**Igor Smirnov**'dan mesaj aldık.  
**Smirnov**, bize **Efimov** ile birlikte  
2005 yılında Prag'ta çekildikleri bir hatıra  
fotoğrafını gönderdi. O fotoğrafta  
**Igor** 60 yaşındaymış, **Efimov** ise  
105 yaşında imiş. **Her iki usta**  
**karikatüriste saygılarımızla.**



Igor Smirnov & Boris Efimov  
in Prague, 2005

Following our presentation page in the  
previous issue about the world-renowned  
Ukrainian cartoonist Boris Efimov  
(1900-2008), we received a message  
from the contemporary Russian cartoonist  
Igor Smirnov. Smirnov shared with  
us a souvenir photo taken with Efimov  
in Prague back in 2005.  
At the time the photo was taken,  
Igor was 60 years old, while Efimov  
was 105. Our deepest respect to  
both master cartoonists

## Participants in this issue

• alphabetical order

Ahmed Khabali, Morocco  
Alexander Dubovsky, Ukraine  
Alexey Talimonov, England  
Alfredo Martirena, Cuba  
Ali Divandari, Iran  
Ali Qahtan Mohammed, Iraq  
Alvydas Jonaitis, Lithuania  
Ameen Alhabarah, Saudi Arabia  
Anatoliy Lerner, Germany  
Anatoly Radin, Russia  
Arsen Gevorgyan, Armenia  
Arturo Rosas, Mexico  
Assunta Toti Buratti, Italy  
Ayşegül Aksakal, Türkiye  
Aziz Yavuzdoğan, Türkiye  
Bartis Silviu, Romania  
Bernard Bouton, France  
Bingling, China  
BV Panduranga Rao, India  
Claudio Alecrim, Brasil  
Carlos Amorim, Brasil  
Cellus Marcello Monterio, Brasil  
Ceren Demir, Türkiye  
Cesar Andres Lea Ramirez, Uruguay  
Claudio Mellana, Italy  
Damir Novak, Croatia  
Dariusz Dabrowski, Poland  
Dina Abdelgawad Shosha, Egypt  
Dragan Vugdelic, Montenegro  
Drazen Jergovic, Croatia  
Edi Dharma, Indonesia  
Eduardo Caldari Jr, Brasil  
Efat Emjadipoor, Iran  
Ekrem Borazan, Türkiye  
Elena Ospina, Colombia  
Emil Strnisa, Croatia  
Eray Yavuzdoğan, Türkiye  
Ergun Akleman, USA  
Esmail Janblaghi, Iran  
Fadi Abou Hassan, Norway  
Farhad Rahim Gharamaleki, Iran  
Francisco Punál Suarez, Spain  
Gan Xun You, China  
Gustavo Gal, Spain  
Gülsüm Konuk, Türkiye  
Günce Yavuzdoğan, Türkiye  
Hale Betül Aktürk, Türkiye  
Hao Wen Lu, China  
Hasan Çağan Yavuzdoğan, Türkiye  
Hasan Efe, Türkiye  
Hossein Eskandary, Germany  
Hule Hanusic, Austria  
Ibrahim Tapa, Türkiye  
Ipek Yıldız, Türkiye  
Igor Smirnov, Russia  
Ivailo Tsvetkov, Bulgaria  
Ivan Grahovec, Croatia  
Ivan Turuchko, Ukraine  
Jamal Sahif, Morocco  
Jatin Gohil, India  
Javier Cubero Torres, Cuba  
Jia Meng, China  
Jia Rui Jun, China  
Jorge J. Salazar Zepeda, Mexico  
José Alberto Rodríguez Avila (Avilarte), Cuba  
Jose Angel Tellez Villalon, Cuba  
Jovan Jovceski, Macedonia  
Juan Cubero Torres, Cuba  
Juan Gabriel Benavides (Gabo), Spain  
Julio Carrion Cueva, Peru  
Konstantin Chakhurov, Russia  
Konstantin Kazanchev, Ukraine  
Lin Xu, China  
Liu Zhiyong, China  
Luis Enrique Perez Hechavarria, Peru  
Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan  
Marcel Cizmar, Slovakia  
Marco De Angelis, Italy  
Marcos Mendes, Brasil  
Mariagrazia Quaranto (Gio), Italy  
Mark Winter, New Zealand  
Mehmet Ali Yavuzdoğan, Türkiye  
Mehmet Zeber, Türkiye  
Mehmet Saim Bilge, Türkiye  
Michal Graczyk, Poland  
Milan R. Simic, Serbia  
Mileta Milodarovic, Serbia  
Mohammad Mahmoudi, Iran  
Mustafa Yıldız, Türkiye  
Muzaffar Yulchiboev, Uzbekistan  
Nahid Maghsoudi, Iran  
Nasif Ahmed, Bangladesh  
Necati Güngör, Türkiye  
Neda Khodaverdi, Iran  
Nilya Sadat Mirrezaie, Iran  
Ninus Nestorovic, Serbia  
Oleg Gutsol, Ukraine  
Osman Yavuz Inal, Türkiye  
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq  
Pedro José Astrain Quintans, Cuba  
Ramazan Özçelik, Türkiye  
Ramazan Güneş, Türkiye  
Raşit Yakalı, Türkiye  
Roman Peshkov, Russia  
Ronaldo Cunha Dias, Brasil  
Sabahudin Hadzialic, Bosnia & Herzegovina  
Seda Hatip, Türkiye  
Serhan Gazioğlu, Cyprus  
Serkan Sürek, Cyprus  
Shen Hong Li, China  
Silvano Mello, Brasil  
Stane Jagodic, Slovenia  
Steffen Jahnsowski, Germany  
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia  
Tadeusz Krotos, Poland  
Tao Yong, China  
Tonguç Yaşar, Türkiye  
TVG Mennon, India  
Vasil Tolevski, Macedonia  
Venugopal Galisetty, India  
Vladimiras Beresniovos, Lithuania  
Vladimir Rudov, Ukraine  
Vlado Vladislav Vlahovic, Montenegro  
Willem Rasing, Netharland  
Yalda Hasheminezhad, Iran  
Yurdagün Göker, Türkiye  
Yuri Shamne, Russia  
Zeljko Markovic, Serbia  
Zdenko Puhin, Croatia  
Zhang Xiaodong, China  
Zhao Yunsheng Hi, China  
Zhengh Nanchu, China



### fenamizah koleksiyonu...

dijital platformlarda çevrimiçi  
yayınlanan dergimizi dilerse  
dijital baskı yapıp arşivinizde basılı  
dergi olarak arşivleyebilirsiniz.

### fenamizah collection...

You may have our magazine, which is  
published online on digital platforms,  
printed if you wish, and archive  
it as a physical copy.

## 14. yılımızı kutluyoruz!

FENAMİZAH e-dergi, Türkiye'nin ilk ve tek uluslararası mizah dergisidir. 2012 Mart ayından beri bugüne kadar 89. sayısı ile 14 yaşını kutluyor! Bilindiği gibi; Dergimiz, dünya çapındaki karikatürcü ve gazeteci-yazar dostlarımızın katkıları ile hazırlanmaktadır ve internet üzerinden ücretsiz olarak takip edilmesi sağlanmaktadır. Ticari bir amaç gütmeksizin karikatür sanatına hizmet etmek ve tüm dünya karikatürcüleriyle dayanışma ve iletişim halinde olmak için varız. Bunu da; geçtiğimiz 14 yıl içerisinde başardığımızı düşünüyoruz. Dergimize yazılarıyla ve çizgileriyle katkı sağlayan tüm dostlarımızı ve tabii ki ilgilerini esirgemeyen okurlarımıza da çok teşekkür ediyoruz...

Karikatürün evrensel bir dili vardır. Bu dil, birbirimizi iyi anlamamızı sağlar. Sloganımız her zaman ki gibi: "Neye güldüğümüzü, iyi düşünelim!"

Saygılarımızla.

## Celebrating 14th year!

FENAMİZAH is Turkey's first-and still only-international humor e-magazine. Founded in March 2012, it now celebrates its 14th anniversary with its 89th issue.

As is well known, our magazine is shaped by the contributions of cartoonists and journalist-writers from around the world and is freely accessible online. With no commercial ambitions, FENAMİZAH exists solely to serve the art of caricature, and to remain in constant solidarity over the past fourteen years, we believe this purpose has been fulfilled.

We extend our sincere gratitude to all the friends who have enriched our pages with their words and drawings—and, of course, to our readers, whose continued interest makes this journey meaningful. Cartoon speaks a universal language. It helps us understand one another more clearly. Our slogan remains unchanged: "Let us think carefully about what we laugh at."

King regards!

## YORUMLAR / COMMENTS

### Damir Novak

• Sevgili Aziz Yavuzdoğan, Her şey için çok teşekkür ederim, çünkü çizgi filmlerin kalitesini artırmaya yönelik çalışmalarınız biz iş ortaklarımız için büyük bir katkı. Umarım önümüzdeki yıllarda da bu ustaca performansınıza devam edersiniz.

Dear Aziz Yavuzdoğan, Thank you very much for everything, because your work on the quality promotion of cartoons is a great contribution to all of us collaborators. I wish you to continue in this masterful manner for many years to come.

~ Damir Novak,  
(Cartoonist)  
Croatia

### Sabahudin Hadzialic

• Sevgili kardeşim ve dostum Aziz, Temmuz 2012'de başlayan ve bugüne kadar neredeyse 14 yıl süren ortak volcülüğümüzde, 14 yıl önce FENAMİZAH'ın öyküsünü şekillendirmek için birbirimizden en iyisini ortaya koyduk. Bu derin bölünmüş dünyada gerçeği paylaşmak zordur. FENAMİZAH, toplumun kutuplaşmasına, ırkçı nefrete ve faşist şovenizme karşı görüşlerini dile getirmek isteyen tüm ruhlar için bir alan yaratarak, mümkün olan en iyi şekilde bunu başardı. Saflığımı şu sözlerle ölüdürüyorum:

"FENAMİZAH içinde resim yapan, yaratan ve/veya yazan ve farklı yaşam biçimleri sürdüren herkes basitçe aptal ve ikiyüzlüdür. Bu kadar basit. Yazdığınız, yarattığınız ve resim yaptığınız gibi yaşayın. Bazen zor olabilir, ama sonunda mümkün olan en büyük tatmini elde edersiniz. Evet, bana güvenmiyorsunuz. O yüzden şunu kontrol edin: 2013'ten beri de:

<https://www.eurasiareview.com/author/sabahudin-hadzialic/> ve çeşitli medya araçlarıyla yaptığım canlı röportajlar.

Ancak, sevgili kardeşim ve dostum Aziz'e tebrikler ve beni bu mücadelenin bir parçası yaptığın için teşekkürler. Kazanacağız."

Dear brother and friend Aziz, We started our joint journey in July 2012 which has lasted almost 14 years so far. From the beginning, 14 years ago we found the best from each other to encircle the story of FENAMİZAH. Truth is difficult to share within this deeply divided World. FENAMİZAH succeeded in the best way possible, creating a space for all souls who would like to express their disagreements with polarisation of the society, racial hatred and fascist chauvinism. My naivety I am murdering with the following: "wAll of those who are painting, creating and/or writing within FENAMİZAH and living different kinds of life are simply jerks and hypocrites. Simple as it is. Live the way you are writing, creating and painting. Sometimes it might be difficult, but at the end it gains the best possible satisfaction ever. Yes, you do not trust me. So, check this: since 2013 as well: <https://www.eurasiareview.com/author/sabahudin-hadzialic/> and my live interviews via different kinds of media. However, congratulations to you, dear brother and friend Aziz and thank you for making me become a part of this combat. We will win. Humans."

~ Sabahudin Hadzialic,  
(Prof. Dr. & Dr. Honoris Causa)  
Bosnia & Herzegovina

### Francisco Punal Suarez

• Fenamizah e-dergisinin editöryal çalışmalarında yer almak, grafik mizahın "besleyici" yönünün bir parçası olarak, olağanüstü ve zenginleştirici bir deneyimdir.

Bu yayın, geçen yıllar boyunca kültür ve insanlık yararına, çok sayıda sanatçının ve eserlerinin tanıtılmasına ve korunmasına katkıda bulunmuştur.



No. 1  
2012

No. 89  
2026

Published with the contribution of the worldwide artists... FREE!

Derginin direktörü **Aziz Yavuzdoğan**'ın emeği ve özverisi, projeyi başarıya ulaştırmada hayati ve son derece belirleyici olmuştur. Benim açımdan ise geliştirdiğim mizahi fotoğraf bölümü, pek çok okur için dünyaya açılan bir pencere olmuştur. Görüntülerimi sergileme fırsatını bana verdiğiniz için çok teşekkür ederim **Aziz. En içten selamlarımla.**

Participating in the editorial work of Fenamizah e-magazine is an extraordinary and enriching experience, as part of the "nourishing" side of graphic humor.

Throughout these years, this publication has contributed to the promotion and defense of numerous authors and their work, for the benefit of culture and humanity.

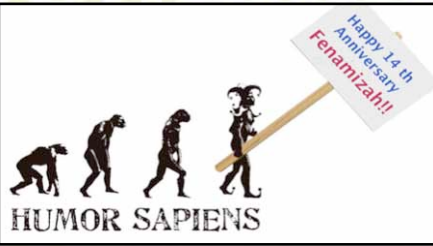
The effort and dedication of its director, Aziz Yavuzdoğan, have been vital and outstanding in guiding the project to success.

In my case, the humorous photography section I develop has been a window to the world for many readers.

Thank you very much, Aziz, for giving me this opportunity to showcase my images. *Warm regards.*

~ Francisco Punal Suarez,  
(Journalist and photographer)  
Spain

•••



### Pepe Pelayo

• On dört yıl, özellikle şu konularda küçimsenecek bir başarı değil. Aylar boyunca bağımsız, uluslararası ve sürdürülebilir bir yapıyı desteklemek zorlu bir mizah dergisi olan **Fenamizah**, sadece varlığını sürdürmekle kalmadı, aynı zamanda... büyüdü, kitalar birbirine bağladı ve iyi mizahın hâlâ bir şey olduğunu kanıtladı. Gerekli, açık ve son derece insani bir kültürel güç. Bu maceranın arkasında, kurgu ve tasarım işlerini üstlenen **Aziz Yavuzdoğan** var. Her bir konuyu aynı tutkuyla üretiyor ve tasarlıyor. Birçoğumuz mizahı düşünme, diyalog kurma aracı olarak hayal ederiz. Sorgulama ve insanları birbirine yaklaştırma. Belki de bu yüzden. **Fenamizah** ve **Humor Sapiens** birbirlerini daha ilk andan itibaren tanıdılar. **Başlangıç** çünkü aynı inancı paylaşıyorlar — mizahın bir şey olmadığına dair. Lüks ama bir zorunluluk; ve aynı zamanda köprüler kurma arzusu. **Fenamizah**, bu on dört yıl boyunca

sadece yayın yapmakla kalmadı. Tüm kitalardan seçkin grafik ve edebi mizah sanatçıları: Bir topluluk inşa etti. Ve bu muhtemelen en büyük başarıdır. Cömertliğin, iş birliğinin, saygınlığın ve diğer yardımların için teşekkür ederim, **Aziz**.

Dostluk. Daha nice yıllar boyunca fikir alışverişi, kahkaha, düşünce ve teşekkür dolu günler geçirmemiz dileğiyle. Önümüzde ortak bir neşe ve mutluluk ortamı var. *Fenamizah çok yaşasın!*

Fourteen years are no small achievement, especially when it comes to sustaining, month after month, an independent, international, and demanding humor magazine. Fenamizah has not only endured: it has grown, connected continents, and proved that good humor remains a necessary, lucid, and deeply human cultural force. Behind this adventure stands Aziz Yavuzdoğan, who edits, designs, produces, and dreams up every issue with the same passion with which many of us dream of humor as a tool for thinking, dialoguing, questioning, and bringing people closer together. Perhaps that is why Fenamizah and Humor Sapiens recognized each other from the very beginning: because they share the same conviction —that humor is not a luxury, but a necessity— and the same desire to build bridges. Over these fourteen years, Fenamizah has not only published outstanding graphic and literary humorists from all continents: it has built a community. And that is probably its greatest achievement.

Thank you, Aziz, for your generosity, complicity, respect, and friendship. May many more years of ideas, laughter, reflection, and shared good humor lie ahead. *Long live Fenamizah!*

~ Pepe Pelayo,  
(Editor-in-chief Humor Sapiens Bulletin)  
Chile

•••

### Osman Yavuz İnal

• Sevgili Aziz,

**Fenamizah e-dergi** daha planlama aşamasındayken, fikirlerin bende büyük bir heyecan uyandırmıştı. **Mart 2012**'de yayımlanan ilk sayıyla bu heyecan kalıcı bir sevince dönüştü; aradan geçen 14 yıldır da artarak devam ediyor. Başlangıçta ağırlıklı olarak Türk karikatürcülere yer veren **Fenamizah**, kısa sürede dünyanın dört bir yanından sanatçıların buluşma noktası haline geldi. Bugün, birçok ülkeden yüzlerce karikatürist ve yazarın gönüllü katkılarıyla hazırlanan, uluslararası saygınlığa sahip bir yayının konumunda (*Ocak 2026 sayısında, 47 ülkeden 136 çizim ve yazar yer aldı*).

İlk sayısından bu yana yazı ve karikatürlerimin **Fenamizah**'ta yer alması benim için aynı bir mutluluk. Her yeni sayıyı hâlâ ilk günkü heyecanla bekliyorum; bu duygu, ortaya koyduğum işin değerini en yalın biçimde anlatıyor. Her ay bu denli nitelikli bir dergiye, neredeyse tek başına ve büyük bir

özveriyle hazırlamak olağanüstü bir emek gerektiriyor. Sen, bu sorumluluğu 14 yıldır aynı titizlikle ve kaliteyi hiç düşürmeden taşıyorsun. **Fenamizah**'ı hayatımıza kattığın ve bize sevdiğin için teşekkür ederim sevgili **Aziz**. Seninle gurur duyuyorum, bu büyük fedakarlığın için içtenlikle şükranlarımı sunuyorum. *Dostluk ve saygıyla,*

Dear Aziz, Even in its planning stage, Fenamizah e-magazine filled me with excitement through your ideas. When the first issue was published in March 2012, that excitement turned into a lasting joy—one that has continued to grow for 14 years. What began as a space largely for Turkish cartoonists soon evolved into an international meeting point for artists from around the world. Thanks to the voluntary contributions of hundreds of cartoonists and writers from many countries, Fenamizah has earned a well-deserved global respect (the January 2026 issue alone featured 136 contributors from 47 countries). Since the very first issue, my writings and cartoons have found a home in Fenamizah, and I still await each new issue with the same excitement I felt at the beginning. That feeling speaks louder than anything about the value of what you have created.

Preparing such a distinguished magazine every month, almost entirely through personal dedication, requires extraordinary effort. You have carried this responsibility with care and integrity for 14 years, without ever compromising quality. Thank you, dear Aziz, for bringing Fenamizah into our lives and making it so deeply loved. I am truly proud of you and sincerely grateful for your devotion. *With friendship and respect,*

~ O. Yavuz İnal,  
(Cartoonist)  
Türkiye

•••

### Mehmet Saim Bilge

• Prestijli uluslararası mizah dergisi **Fenamizah**'ın 14. yıl dönümünü en içten dileklerimizle kutluyorum. 14 yılda, sınırları aşarak milyonlarca insana neşe ve düşünce kattınız; toplumsal olaylara mizah penceresinden ışık tutarak kültürel mirasa önemli katkılarda bulundunuz. Başta değerli dostum **Aziz Yavuzdoğan** olmak üzere tüm dünyadan katkı sağlayan herkese de ayrı ayrı teşekkür ediyor nice başarılı yayın hayatı diliyorum...

Prestigious international humor magazine Fenamizah, we celebrate your 14th anniversary with our sincerest wishes. Over the past 14 years, you have crossed borders to bring joy and thoughtful reflection to millions, and by shedding light on social issues through the lens of humor, you have made a significant contribution to our cultural heritage. We extend our heartfelt thanks to everyone from around the world who has contributed—especially our dear friend **Aziz Yavuzdoğan**—and wish you many more years of successful publishing ahead.

~ Mehmet Saim Bilge,  
(Cartoonist)  
Türkiye

•••

### Galina Pavlova

• Karikatür, gerçeği söylemenin en iyi ve en keskin yoludur. Sözlerin yetersiz kaldığı her yerde, karikatürün her zaman var olabileceği bir ada vardır.

Ve her şeyden önemlisi, mizah insanları hem düşündürür hem de güldürür. Bu da ilgisizlik ve umutsuzluğu iyileştirmenin en iyi ilacıdır.

Caricature is the best and the sharpest way to say the truth.

Where and when is lack of words there is the island where a place for caricature always exist. And above all humor can make people think and laugh. Which is the best pill for healing apathy and despair.

~ Galina Pavlova,  
(Cartoonist)  
Bulgaria

•••

### Anatoly Radin

• Sevgili dostum Aziz!

"Fenamizah" dergisinin 14. yıl dönümünü içtenlikle kutluyorum! Yayın, bunca yıl boyunca geleneklerine sadık kalarak, dünyanın dört bir yanından yetenekli karikatürist ve yazarların çalışmalarını daha geniş bir kitleyle paylaşmalarına yardımcı oldu.

Derginiz sayesinde binlerce insan pozitiflik ve neşe dolu anlar yaşadı. "Fenamizah"ın mütevazı standartlarını korumasını ve özgün mizahı ve içten kahkahalayla okuyucularını memnun etmeye devam etmesini diliyorum. Her yeni sayının daha da parlak ve ilgi çekici olmasını ve okuyucu kitlenizin daha da genişlemesini temenni ediyorum! Başarı ve refah dilerim! *Saygılarımla.*

Dear my friend Aziz! I sincerely congratulate the humor magazine "Fenamizah" on its 14th anniversary! Throughout these years, the publication has remained true to its traditions, helping talented cartoonists and writers from all over the world share their work with a wider audience. Thanks to your magazine, thousands of people have received a boost of positivity and good humor. I wish "Fenamizah" to maintain its modest standards and continue to delight readers with its original humor and heartfelt laughter. May each new issue be even brighter and more interesting, and may your readership only expand! I wish you success and prosperity! *Best regards.*

~ Anatoly Radin,  
(Cartoonist)  
Russia

•••

### Roman Peshkov

• Sevgili Aziz!

**EENAMIZAH** dergisinin on dördüncü yıldönümünü içtenlikle kutluyorum. Yayın, yıllar içinde hiciv ve mizah gazeteciliğinin yetkin ve etkili bir kaynağı olarak kendini kanıtlamış ve kültürel manzaranın ayrılmaz bir parçası

(continued on the next page) ►

haline gelmiştir.

Her ay, yeni sayının çıkmasını heyecanla beklerken, FENAMİZAH'ın ustalıklı yarattığı eşsiz karikatür, hiciv ve mizah dünyasına kendimizi kaptırıyoruz. Dergi, güncel sosyal ve politik süreçleri ifade etme ve bunlar üzerine düşünme platformu olmaya devam ederken, yüksek düzeyde profesyonellik ve sanatsal mükemmellik sergiliyor. Derginin sürekli refah ve başarılı gelişimini, yazarlarının ise tükenmez ilham ve yaratıcı başarılarını diliyorum.

FENAMİZAH'ın yeni ve canlı eserlerle okurlarını ve izleyicilerini memnun etmeye devam etmesini ve önemli bir kültürel olgu olarak konumunu güçlendirmesini temenni ediyorum.

*Büyük saygılarımla.*

Dear Aziz!

I sincerely congratulate you on the fourteenth anniversary of FENAMİZAH magazine. Over the years, the publication has established itself as an authoritative and influential source of satirical and humorous journalism, becoming an integral part of the cultural landscape.

Each month, eagerly awaiting the release of the new issue, we immerse ourselves in the unique world of caricature, satire, and humor that FENAMİZAH masterfully creates. The magazine continues to be a platform for expressing and reflecting on current social and political processes, demonstrating a high level of professionalism and artistic excellence.

I wish the magazine continued prosperity and successful development, and its authors inexhaustible inspiration and creative success. May FENAMİZAH continue to delight its readers and viewers with new, vibrant works, strengthening its position as a significant cultural phenomenon. With Great Respect

~ Roman Peshkov,  
(Cartoonist)  
Russia

•••

### Ivan Grahovec

• E-dergi fenamizah, on dört yıldır sanatçılar ile okurlar arasında durmaksızın köprüler kuruyor; mizahı direnişin ve umudun evrensel bir diline dönüştürüyor. Mart 2026'da kutlanacak bu anlamlı 14. yıldönümü vesilesiyle, derginizin (ve bizim) ruhundan ilham alan birkaç düşüncemi paylaşmak isterim: **Sınırları aşan köprüler:** 2012'deki kuruluşundan bu yana fenamizah, kahkahanın sınır tanımadığını kanıtladı. Balkanlar'dan İtalya'ya, İran'dan Güney Amerika'ya uzanan geniş bir coğrafyadan sanatçıları bir araya getirmesi; eleştirel düşünceye ve mizaha duyulan ihtiyacı tüm insanlık için ortak olduğunu gösteriyor.

Direniş olarak mizah:

Dergi, çizgi ve söz aracılığıyla "kötü dünya düzeni"yle yüzleşme misyonuna sadık kalmaya devam ediyor. Editör Aziz Yavuzdoğan'ın da vurguladığı

gibi, güçlülerin çoğu zaman hiciv için fazlasıyla malzeme sunduğu bir dünyada mizah, sağduyuyu korumanın ve adletsizliğe karşı durmanın vazgeçilmez bir aracına dönüşüyor.

Dayanışma ve özgürlük:

Bu yıldönümü, ifade özgürlüğünün önemini hatırlıyor. 14 yıllık yolculuğu kutlarken; İran'daki meslektaşlarımız gibi sansür ve internet yasaklarıyla karşı karşıya kalanları unutmuyoruz. Bu da fenamizah'ın korunması gereken bir özgürlük alanı olduğunu bir kez daha ortaya koyuyor.

Hiciv in iyileştirici gücü:

Katki sağlayan isimlerden Sabahudin Hadzialic'in söylediği gibi, hicivsel ve eleştirel bir yaklaşım "*cehaletin her türünü iyileştirmeye*" yardımcı olur. Geçtiğimiz 14 yıl boyunca bu e-dergi yalnızca bir karikatür kataloğu değil, aynı zamanda "neye güldüğümüz üzerine düşüncemizi" teşvik eden bir platform oldu.

Sınırları olmayan bir gelecek:

Usta çizerlerin ve yeni yeteneklerin katkılarıyla fenamizah, barış ve akıl umuduyla yeni bir yıla giriyor; dünya çapında nitelikli hiciv özgür ve erişilebilir bir kaynağı olma misyonunu sürdürüyor. fenamizah dergisi ekibinin ve onu yaşatan tüm sanatçıların *14. yıl kutlu olsun!*

For fourteen years, the e-magazine fenamizah has been tirelessly building bridges between artists and readers, transforming humor into a universal language of resistance and hope. On the occasion of this significant 14th anniversary in March 2026, I bring you a few thoughts inspired by the spirit of your (and our) magazine:

**Bridges across borders:** Since its beginnings in 2012, fenamizah has proven that laughter knows no borders. Connecting artists from all over the world - from the Balkans, to Italy, to Iran and South America - shows that the need for critical thinking and humor is common to all of humanity.

**Humor as resistance:** The magazine remains true to its mission to confront the "bad world order" through drawing and words. As editor Aziz Yavuzdoğan points out, in a world where the powerful often provide too much material for satire, humor becomes an indispensable tool for preserving common sense and resisting injustice. **Solidarity and freedom:** The anniversary is a reminder of the importance of freedom of expression. As we celebrate 14 years of existence, we do not forget our colleagues who face censorship and internet bans, such as those in Iran, emphasizing that fenamizah is a space of freedom that must be preserved.

**The healing power of satire:** As contributor Sabahudin Hadzialic says, a satirical and critical approach helps to "heal all forms of ignorance." Over the past 14 years, this e-magazine has not only been a catalog of cartoons, but a platform that encourages us to "think about what we laugh at."

**A future without borders:** With contributions from master cartoonists

and new talents, fenamizah enters the new year with hope for peace and reason, continuing its mission as a free and accessible source of top-notch world satire.

Happy 14th anniversary to the fenamizah magazine team and all the artists who make it alive!

~ Ivan Grahovec,  
(Cartoonist)  
Croatia

•••

### Pedro Astrain

• Sevgili Aziz, bu bir katkıdan ziyade Fenamizah hakkında inandığım ve hissettiğim şeydir. Fenamizah'ın karikatür dünyasındaki bağlılığı dikkat çekici. Dünyanın dört bir yanından kademli ve profesyonel karikatüristlerin çalışmalarını sergileyebilecekleri bir platform olmasının ötesinde, mizahın varoluş nedeninin canlı bir örneğidir; sadece gülümseme kaynağı değil, aynı zamanda kamuoyunun dikkate alınması gereken önemli konuları hatırlatan bir araçtır.

Geniş kapsamıyla taze, ilgi çekici, eğlenceli ve son derece komik olan Fenamizah, Dünya'yı daha yaşanabilir bir yer haline getirmek için harika bir katkı sağlıyor. Bu nedenle, bu çok ihtiyaç duyulan dergiye ve onu mümkün kılan insanlara olan minnettarlığımız ve bağlılığımız çok büyüktür. Fenamizah'a tebrikler ve uzun ömürler!

Dear Aziz, more than a contribution this is what I believe and feel about Fenamizah.

The commitment of Fenamizah in cartoon's world is remarkable. Much more of being a showcase for senior and professional cartoonists from all over the world where to show their work it is a vivid example of the reason for the existence of humor as a source, not only of smiles but also as reminder of important issues for the public opinion to be consider. Fresh, interesting, amusing and hilarious with its wide scope, Fenamizah is a great contribution to make from Earth a better place where to live in.

Therefore our gratitude and commitment with this so needed magazine and the people who make it possible is immense. Congratulations and long life to Fenamizah!

~ Pedro Astrain,  
(Cartoonist)  
Brasil

•••

### Vladimir Rudov

• On dört yıl... Fenamizah bu yıl tam on dört yaşına giriyor. İnsan standartlarına göre genç bir yaş. Dolayısıyla, derginin ve yorulmak bilmeyen editörü Aziz Yavuzdoğan'ın bu süre zarfında başardıkları daha da dikkat çekici. Birçok ülkeden, çeşitli mizah türlerini temsil eden yüzlerce yazar dergiyle işbirliği yaptı. Bu yazarlar yetenekli, cesur ve her zaman çağın nabzını tutan kişilerdir. Bu faktörler sayesinde dergi bunca yıldır yayın hayatına devam etti ve umuyoruz ki önümüzdeki yıllarda da

varlığını sürdürmektedir. İyi yolculuklar, sevgili Fenamizah! Değerli yazarlarına başarılarının devamını diliyorum! Yaratıcı ekibin organizatörü ve ilham kaynağı sevgili Aziz'imize en iyi dileklerimizle diliyoruz!

Fourteen years... That's how long Fenamizah turns this year. A young age by human standards. It's all the more remarkable, then, how much the magazine and its tireless editor, Aziz Yavuzdoğan, have accomplished in this time. Hundreds of authors from dozens of countries, representing various genres of humor, have collaborated with the magazine. These authors are talented, courageous, and always keeping their finger on the pulse of the times.

Thanks to these factors, the magazine has been published for so many years and, we hope, will continue to exist for many years to come. Safe journey, our dear Fenamizah! Wishing you continued success, its wonderful authors! All the best, organizer and inspirer of the creative team, our dear Aziz!

~ Vladimir Rudov,  
(Author)  
Ukraine

•••

### Zdenko Puhin

• Fenamizah e-dergisiyle iş birliğim 2016 yılında başladı. Günlük hayattan ve toplumsal içerikli karikatürler gönderdim. Eserlerimi dergideki birçok karikatüristin eserleriyle karşılaştırmak, çalışmalarını değerlendirmeme ve kavramsal ve grafiksel olarak geliştimeye çalışmama yardımcı oldu. Aziz'e, kendi (ve bizim) dergimizin hayata geçirilmesi için gösterdiği muazzam çaba için tebrikler. *Selamlar!*

My collaboration with the e-magazine fenamizah began in 2016. I submitted cartoons from everyday life and socially engaged cartoons.

Comparing my works with the works of numerous cartoonists from the magazine helped me evaluate my works and try to improve them conceptually and graphically. Congratulations to Aziz for the enormous effort he puts into the realization of his (and our) magazine. Greetings!

~ Zdenko Puhin,  
(Cartoonist)  
Croatia

•••

### BV Panduranga Rao

• En popüler Fenamizah e-dergi'nin yayın hayatının 14. yıl dönümünü kutlayacak olmasından çok memnunuz... Tebrikler.

Nisan 2012 sayısından bugüne kadar bu yayının bir parçası olmaktan gurur duyuyorum. Karikatürlerim, 3 boyutlu çizimlerim ve diğer başarılarım düzenli olarak yayınlandı. Hindistan Rekorlar Kitabı ve Eşsiz Dünya Rekorlar haberlerim fenamizah'ta yer aldı.

Eserlerimi kabul ettiği ve tüm bu sayılarda öne çıkardığı için derginin editörü Aziz Yavuzdoğan'a minnettarım. Dergi, dünyanın önde gelen karikatüristlerinin ve farklı ülkelerden

amatör karikatüristlerin çeşitli konulardaki mükemmel eserlerini içeriyor. Editöre tebrikler.

Aziz Yavuzdoğan'a, bunca yıldır bu renkli ve mükemmel içerikli yayınları hayata geçirmek için gösterdiği özverili çabalarından dolayı en içten teşekkürlerimi sunuyorum; gerçekten büyük bir başarı. Kendisine en iyi dileklerimi ve büyük başarılar diliyorum. Bu derginin bir parçası olmaktan mutluluk duyuyorum.

I am very pleased to celebrate the 14th anniversary of Fenamizah's most popular e-magazine. Congratulations. I am proud to have been a part of this publication from the April 2012 issue to the present day. My cartoons, 3D illustrations, and other achievements have been published regularly. News about my records in the India Book of Records and Unique World Records has also been featured in Fenamizah. I am grateful to the editor of the magazine, Aziz Yavuzdoğan, for accepting my works and highlighting them throughout all these issues. The magazine features outstanding works on various subjects by leading cartoonists of the world as well as amateur cartoonists from different countries. Congratulations to the editor.

I would like to extend my sincere thanks to Aziz Yavuzdoğan for his devoted efforts over the years in bringing these colorful and high-quality publications to life; it is truly a great achievement. I wish him all the best and continued success on the occasion of the 14th anniversary of our publication. I am happy to be a part of this magazine.

~ BV Panduranga Rao,  
(Cartoonist)  
India

...

### Jamal Sahif

• Dünyanın dört bir yanından karikatüristlerin çeşitli konulardaki çalışmalarını sergileyebilecekleri bir alan ve platform görevi gören Fenamizah derginizin on dördüncü yıldönümü vesilesiyle, size en içten tebriklerimi iletmekten ve Allah'ın izniyle başarılarınızın devamını dilemekten mutluluk ve onur duyuyorum.

On the occasion of your celebration of the fourteenth anniversary of your magazine, Fenamizah, which serves as a space and outlet for cartoonists from all over the world to showcase their work on various issues, it is my pleasure and honor to send you my warmest congratulations and wish you continued success, God willing.

~ Jamal Sahif,  
(Cartoonist)  
Morocco

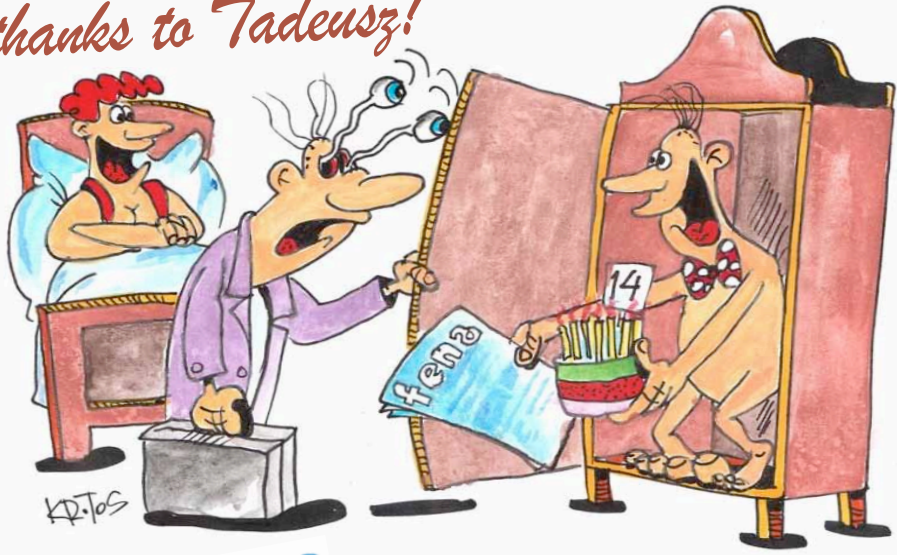
...

### Tvg Menon

• Türkiye'den yayımlanan Fenamizah e-dergisi, tanınmış bir elektronik karikatür dergisidir. Mart 2026'da 14. yıl dönümünü kutlayacağımı öğrendim. Geçmişte bazı

## Special anniversary cartoons by Tadeusz Krotos for our 14th year.

thanks to Tadeusz!

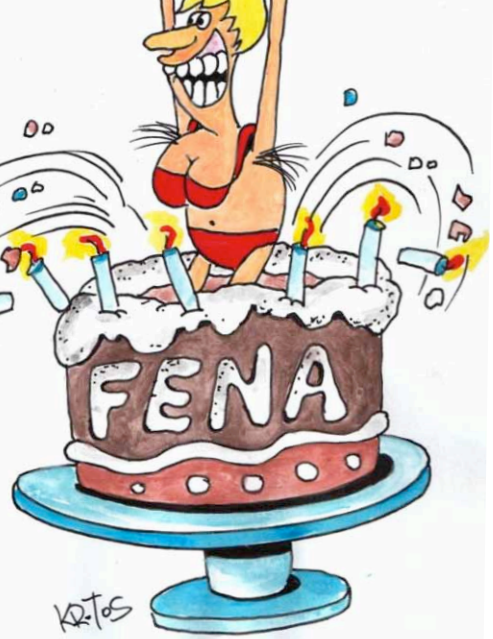


KROTOS

Tadeusz Krotos, Poland



14 BIRTHDAY



(continued on the next page) ▶

çalışmalarının bu e-dergide yayımlanmış olmasından onur duyuyorum; bu nedenle editörü Sayın Aziz Yavuzdoğan'a son derece minnettarım. Bu vesileyle Fenamizah'a ve Aziz'e parlak bir gelecek diliyorum, önümüzdeki aylarda bu seçkin e-derginin daha pek çok sayısını görmeyi sabırsızlıkla beklediğimi ifade etmek istiyorum.

Fenamizah e-magazine being published from Türkiye, is a well-known electronic cartoon magazine.

I understand it will be celebrating its 14th anniversary in the forthcoming March 2026. I am honoured to have had some of my works published in this e-Mag in the past for which I am extremely thankful to its editor Mr. Aziz Yavuzdoğan. I would like to take this opportunity to wish Fenamizah and Aziz a bright future and will be looking forward to seeing many more issues of this excellent eMag in the coming months

~ Tvg Menon,  
(Cartoonist)  
India

•••

### Rubén Bitz

• "Fenamizah", Mart 88. sayısıyla 14. yılını kutluyor. Ben de tebrik ediyorum.

Mayıs 2017'de, Türkiye'nin uluslararası mizah dergisinde bizim "Panza Verde"nin 30. yıldönümümüz için bize "fenamizah"ta bir sayfa ayırmıştı. Özellikle yaratıcısı, editörü ve yönetmeni Aziz Yavuzdoğan olmak üzere minnettarlıktan öte bir sayfa armağan etmişlerdi. İşbirliğimiz için tekrar teşekkürler.

Fenamizah celebrates its 14th anniversary with its 88th issue this March. I would like to extend my congratulations. In May 2017, Turkey's international humor magazine dedicated a full page in Fenamizah to the 30th anniversary of our "Panza Verde." It was more than a gesture of gratitude—especially thanks to its creator, editor, and director Aziz Yavuzdoğan, who generously honored us with that page. Thank you once again for our collaboration.

~ Rubén Bitz,  
(Author and Publisher)  
Argentina

•••

### Shen Hong Li

• "Fenamizah" dergisini gerçekten çok seviyorum ve her sayısını mutlaka okuyorum. "Fenamizah" dergisinin 14. yılını kutlayacak olmasını içtenlikle tebrik ediyorum! Mutlu Yıllar!

I really like the "fenamizah" magazine, and I must read each issue. Warmly congratulate the "fenamizah" magazine will celebrate its 14th anniversary! Happy New Year!

~ Shen Hong Li,  
(Cartoonist)  
China

•••

### Eduardo Caldari Jr

• Ne yazık ki, günümüzde birçok mizah yayını artık mevcut değil. Sponsor eksikliği, internetteki gelen rekabet, yeni bir kitle—kısacası, çeşitli faktörler buna katkıda bulunuyor. Aynı durum grafik mizah festivalleri için de geçerli; birçoğu iki veya üç etkinlikten sonra ayakta kalamıyor. Gazete ve dergilerde karikatür ve grafik mizah için yerin giderek azaldığı veya hiç olmadığı bir dönemde, Fenamizah'ın aktif, güçlü ve gelişen bir şekilde varlığını sürdürmesi bir nimettir. Grafik mizaha katkınız için teşekkürler, Aziz!

Unfortunately, nowadays, many humor publications no longer exist. Lack of sponsors, competition from the internet, a new audience—in short, various factors contribute to this. The same happens with graphic humor festivals; many of them don't survive more than two or three editions. In times when space in newspapers and magazines is increasingly smaller or nonexistent for cartoons and graphic humor, it's a blessing to see Fenamizah active, strong, and thriving. Thank you for your contribution to graphic humor, Aziz!

~ Eduardo Caldari Jr.,  
(Cartoonist)  
Brasil

•••

### Jovan Jovceski

• Sevgili Aziz, Editör ekibinizin 14. yıldönümü münasebetiyle sizi ve meslektaşlarınızı tebrik ederim. On dört yıl önemli bir dönüm noktası ve tutarlılığınızın, profesyonelliğinizin ve özverinizin bir kanıtıdır. Önümüzdeki yıllarda da büyümenizin, başarınızın ve daha birçok başarının devamını dilerim. *Saygılarımla!*

Dear Aziz, Congratulations to you and your colleagues on the 14th anniversary of your editorial team. Fourteen years is a significant milestone and a testament to your consistency, professionalism, and dedication. Wishing you continued growth, success, and many more achievements in the years ahead. *Best regards!*

~ Jovan Jovceski,  
(Author)  
N. Macedonia

•••

### Hossein Eskandary

• Sevgili dostum Aziz'e, bolca hayırlı dilekler. Güzel ve bilgilendirici derginizin yayımlanmasının 14. yıldönümü münasebetiyle tebrikler ve en iyi dileklerle. *Büyük saygılarımla.*

Many blessings to my dear friend Aziz, Congratulations on the 14th anniversary of the publication of your beautiful and informative magazine and best wishes. With great respect.

~ Hossein Eskandary,  
(Cartoonist)  
Germany

•••

### Dragan Vugdelić, MBE

• Sayın FM Editörleri, Mizah/satir türünde (çoğunlukla anekdot) beş kitabım yayımlanmış olmasına rağmen, kendimi hiçbir zaman hiçiv/mizah yazarı olarak görmedim; bunun başlıca sebebi, asıl uğraşımın çeviri (kisa öyküler, şiirler, denemeler, filmler - İngilizceden ve İngilizceye) olmasıydı.

Ancak, önde gelen aforizmacı / satiristlerden biri olan iyi arkadaşım Vladislav Vlahovic, Fenamizah'a katkıda bulunmaya başlamamı önerdi. Başlangıçta biraz tereddüt ettim: Katkıda bulunulmanın kimler olduğunu ve bu türün bölgesel ve uluslararası alanda önde gelen isimlerinden bazılarını tanıdığımı görünce, aralarında nasıl bir performans sergileyebileceğim konusunda biraz endişelendim! Sonra da eserlerimi (özli sözler ve hiçiv öyküleri) dergiye dahil ettiniz! Bu beni hem mutlu etti hem de gururlandırdı. FM'de çalışmalarımı yayınlamaya değer bulduğunuz sürece katkıda bulunmaya devam edeceğim. *En içten dileklerle,*

Dear FM Esquires, Although I had five books of humor/satire published (mostly anecdotes), I never considered myself a satire/humor writer - primarily because my main preoccupation is translating (short stories, poetry, essays, movies - from and into English).

However, my good friend - one of the leading aphorists/satirists - Vladislav Vlahovic, suggested that I start contributing to Fena Mizah. Initially I was a bit worried: seeing who the contributors are, and recognizing some of the regionally and internationally leading names in this genre, I felt somewhat concerned how I could fare among them! Then, you included my works (aphorisms and satirical stories) in the Magazine! That made me both happy and proud.

I will keep contributing for as long as you deem my work worthy of featuring in FM. *Best wishes,*

~ Dragan Vugdelić, MBE,  
(Author)  
Montenegro

•••

### Jorge Salazar, Jors.

• Arkadaşım merhaba, Öncelikle merhaba, nasılsınız? Sanırım yeni Fenamizah'ı tasarlamakla çok meşgulünüz, umarım sağlıklı, neşeli ve her zamanki gibi şüresel bir ruh halindedir. "Geç kaldığımı" için özür dilerim ama Meksika'da şu an 15 Şubat saat 20:52 (hababa, yutkunuyorum, özür dilerim dostum). İki karikatür gönderdim, umarım beğenirsiniz.

Fenamizah'ın yıldönümünü kutluyoruz, Aziz Uluslararası Mizah Orkestrası'nın şefi. Şimdi her zamankinden daha çok dünyanın barışa, uyuma, saygıya ve daha az ekonomik açgözlülüğe ihtiyacı var. İnsan zekası, mizah en değerli müttefektir ve mizahçılar çizimleriyle insanların düşünmesine yardımcı olur. Dünyaya

umut verdiğiniz için teşekkür ederiz. Meksika'dan Fenamizah'a mutlu yıllar.

Hello my Friend, Hello Hello how are you? I guess very busy designing the new Fenamizah, I wish you are healthy and in the mood and poetic, as you are Sorry for being "late" but here in México now are 08:52 p.m. of february 15 (ha ha ha, gulp, sorry man). I send two cartoons hope you like it.

Congrats to Fenamizah for your Anniversary, Aziz is the conductor of International Humorists Orchestra, Now more than ever the world need peace,armony, respect, and less economic voracity, Human Intelligence, Humor is most valious ally, and Humorists help people think with their drawings. Thank you for give hope to the world. Happy Birthday to Fenamizah from México.

~ Jorge Salazar, Jors.,  
(Cartoonist)  
Mexico

•••

### Willem Rasing

• Sevgili Fenamizah ve Aziz, Bilgi ve ilham dolu derginizin 10 yılı aşkın süredir aktif bir üyesi olduğumu düşünüyorum. 2016 yılında Eskişehir'de gerçek hayatta tanıştık. 2017'de ciddi bir beyin kanaması geçirdim ama bu, çalışmalarımı sunmamı engellemedi. Şimdi çok gurur duyduğum kendi "dünya gündemi" sayfam var.

Fenamizah, Aziz ve ben hayatta olduğumuz sürece çalışmalarımı göndermeye devam edeceğiz. Teşekkürler ve en iyi dileklerle.

I think I'm over a little 10 years active member of your magazine full of information and inspiration.

We met in real life in 2016 in Eskişehir. In 2017 I got a severe brainstroke but it didn't kept me from delivering my works I have my own page "world agenda" now of which I am very proud. I will keep sending my works as long as Fenamizah and Aziz are alive.

*Thanks and all the best.*

~ Willem Rasing,  
(Artist)  
Netherland

•••

### Dina Abdelgawad Shosha

• Muhteşem Karikatür Dergisi Fenamizah e-dergisi'nin kuruluşunun 14. yıl dönümünü kutlu olsun. Bu dergi sayesinde en harika karikatürleri izledim ve birçok seçkin sanatçıyı tanıdım. Başarılarınızın ve refahınızın devamını dilerim. *Saygılarımla.*

Congratulations on the 14th anniversary of the founding of the magnificent cartoon magazine Fenamizah e-humor magazine. Thanks to this magazine, I have enjoyed the finest cartoons and had the opportunity to get to know many distinguished artists. I wish you continued success and prosperity. Kind regards,

~ Dina Abdelgawad Shosha,  
(Cartoonist)  
Egypt

•••

# YONTMA BAŞ DEVRİ

aziz yavuzdoğan

## Dış mihraklardan...

### Hırsız ile politikacı...

- Yunanistan'da gece karanlığında hırsızın biri şık giyimli bir adamı durdurur:
  - Çabuk paranı ver!
  - Sen benim kim olduğumu biliyor musun?
  - Kimsen kimsin, bana ne!
  - Ben eski bakanlardan Niko...
  - Öyle mi? O zaman çabuk paramı ver!

### Ekonomik kriz...

- Adamın biri, arkadaşıyla geçim derdi muhabbeti yaparken havayı yumuşatmak için "yeni bir ekonomik kriz fikrası var, duydun mu?" deyince; arkadaşı yanıtlamış, "Duymadım ama yaşıyorum!"



## ● Doping hafıza

- Yıl 2015, Mart ayı... Cumhuriyet gazetesine Kandil'de demec veren KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık, PKK'yı silah bırakmaya sadece Öcalan'ın ikna edebileceğini öne sürerek "Bizim istediğimiz artık Apo'nun İmralı'da tutulmamasıdır" dedi ve kendilerinin de İmralı'ya götürülebileceğini belirtti. Görüyor musunuz? Süreç dedikleri nereden başlamış!

- Popüler kültürün, eğlence piyasasının ünlü ismi Fatih Ürek yaşamını yitirince bizim meşhur magazin medyamızın ulusal yas ilan etmesi, günlerce cenaze namazı kılar gibi ağıt yaktı.

## SUÇ ve CEZA!

- Köyün birinde camiye dadanan bir hırsız sonunda yakalanır ve köy ihtiyar heyetinin karşısına çıkarılır. Adama ne ceza verelim, diye düşünürken birisi:
  - *İmam yapalım, der, hem nadim olur hem de namaz kılarken gözümüzün önünde olur.* Ve hırsız imam yaparlar. Köyden uzak kalan biri döndüğünde merak edip sorar:
    - *Hırsız ne yapıyor? İmam olunca hırsızlık bitti mi?*
    - *Yok canım, demiş köylü, iki adam tuttu ayakta kalan onlara çaldıyor. Kendisi de iki günün biri "Hırsızlık günahtır..." diye vaaz veriyor.*

## SOSYAL MEDYADAN



REKLAMLARDA SAHUR



GERÇEK HAYATTA SAHUR



REKLAM ONLARDA EŞEKLİK BİZDE!



## Kısa bir reklam arası imiş...

- TV ekranlarında kısa dedikleri reklam aralana nedense 15-17 dakika filan. Henüz uzun olanını göremedik. Allah nasip etsin, ölmeden!

## Karacaoğlan der ki;

Ak kolların sala sala yürüyen  
Nasıl getireyim seni yola ben.  
Ben bir şahan olsam, sen bir balaban  
Yine de gelmek istemezsin yola sen.

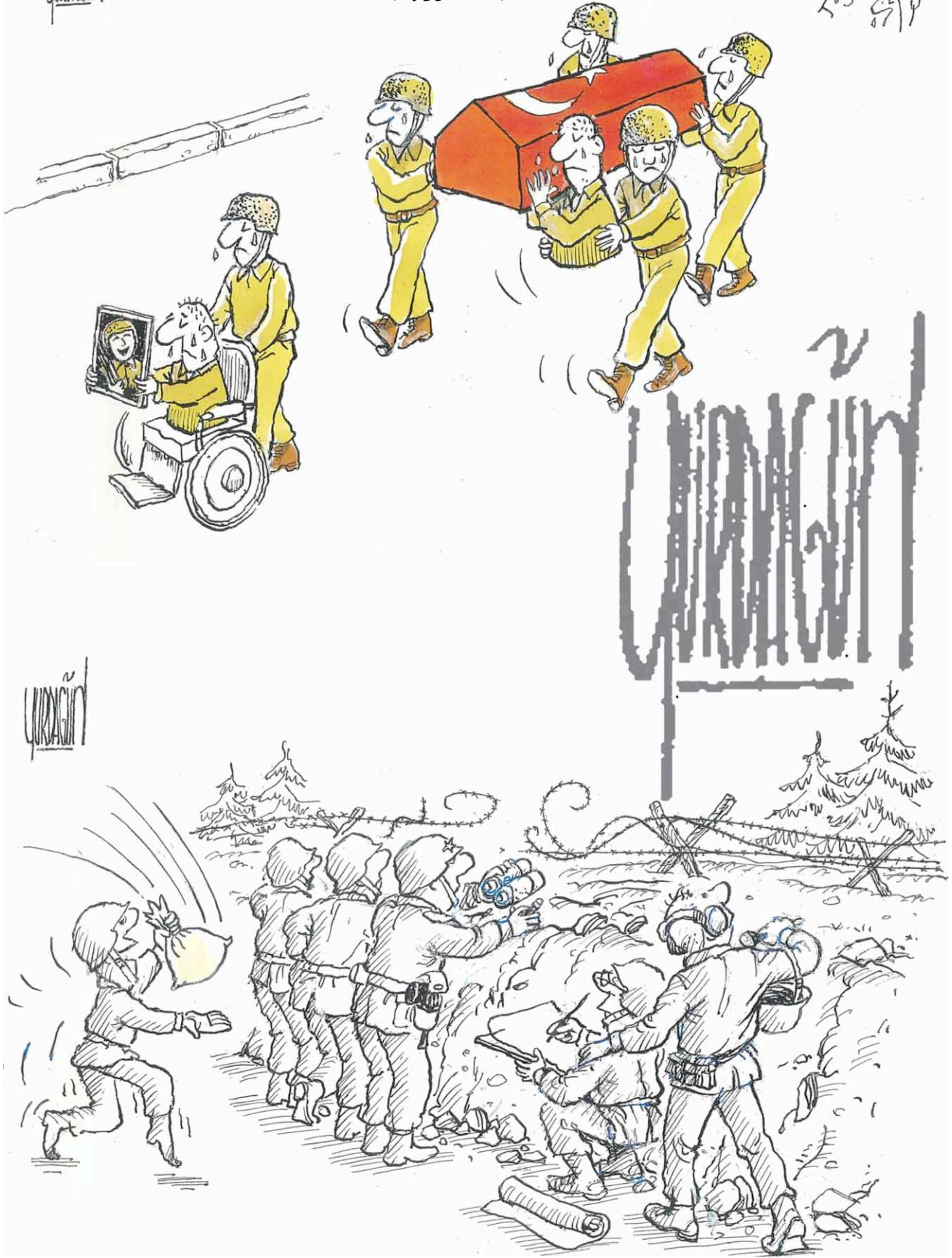
~ a.y

TURKISH MASTER CARTOONIST

Yurdağın Gökler  
(1935-2022)

YURDAĞIN

YURDAĞIN

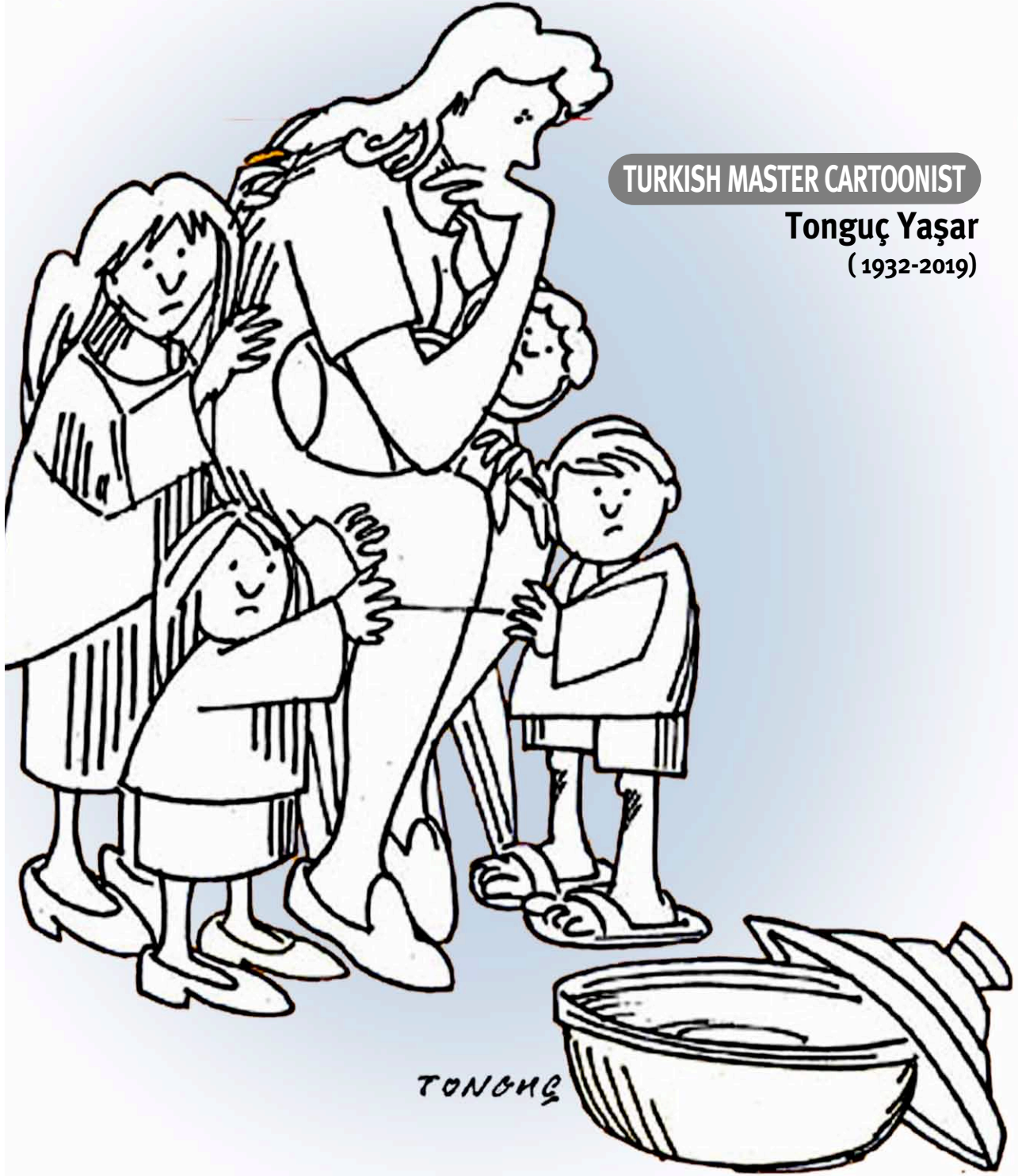


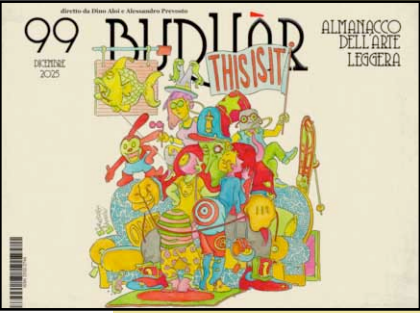
YURDAĞIN

# TONGUÇ

TURKISH MASTER CARTOONIST

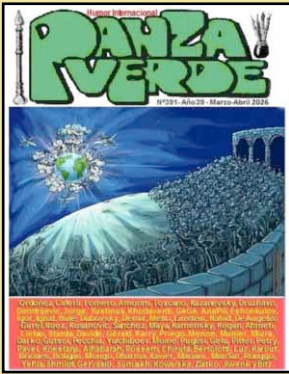
Tonguç Yaşar  
(1932-2019)





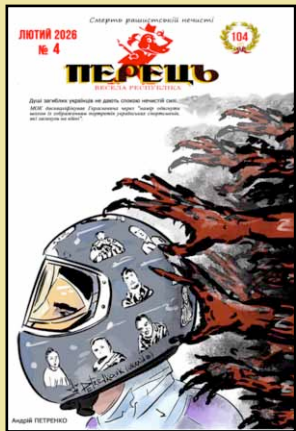
## Buduar'ın 99.yeni sayısı çıktı.

İtalya'da, Alessandro Prevesto, Dino Aloï ve Marco De Angelis yönetiminde yayımlanan mizah dergisi "Buduar"ın yeni sayısı okurlarıyla buluştu.



## Panza Verde'nin yeni sayısı...

Arjantin'de iki ayda bir yayımlanan mizah dergisi "Panza Verde"nin 391. sayısı yayımlandı.



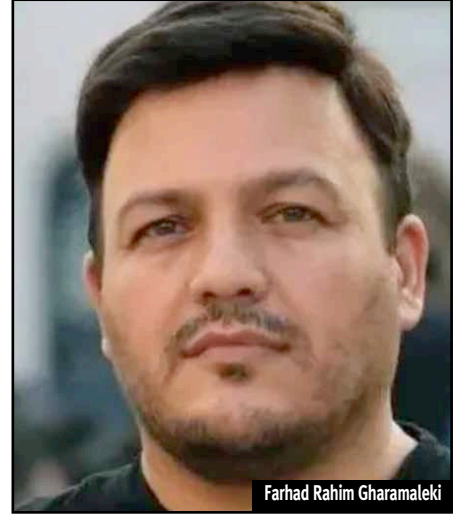
## "Pepper"ın yeni sayısı...

Ukraynalı karikatürcü Valery Chmyriov yönetiminde dijital platformda yayımlanan mizah dergisinin 2026/4.sayısı çıktı.

# Tebriz Karikatürcüler Derneği'nin yeni başkanı seçildi.

Tebriz'de Karikatürcüler Derneği, faaliyetlerinde birkaç yıllık bir duraklamanın ardından, genel kurul seçimi yapıldı ve Tebriz'in önde gelen karikatüristlerinden **Farhad Rahim Gharamaleki**, üyelerin ve yönetim kurulunun çoğunluk oyuyla **Tebriz Karikatürcüler Derneği**'nin yeni başkanı seçildi.

**Farhad Rahim Gharamaleki**, 51 ulusal ve uluslararası ödül kazanmış ve daha önce bu derneğin başkan yardımcılığını da yapmıştı. **İranlı** bir karikatüristtir. Ayrıca 21 ulusal ve uluslararası festivallerde jüri üyeliği yapmıştır.



Farhad Rahim Gharamaleki

## The Tabriz cartoonists Association elects a new chairman.

After a hiatus of several years, the Tabriz Cartoonists Association has resumed its activities with the successful completion of its General Assembly election. In the election, Farhad Rahim Gharamaleki—one of Tabriz's most prominent cartoonists—was elected President of the Association by the majority vote of both its members and the Board of Directors. An Iranian cartoonist of international renown, Farhad Rahim Gharamaleki has received 51 national and

international awards throughout his career. He has previously served as Vice President of the Association and has been a jury member at 21 national and international cartoon festivals.

The election marks a new chapter for the Tabriz Cartoonists Association, signaling a renewed commitment to strengthening cartoon art and fostering international collaboration.



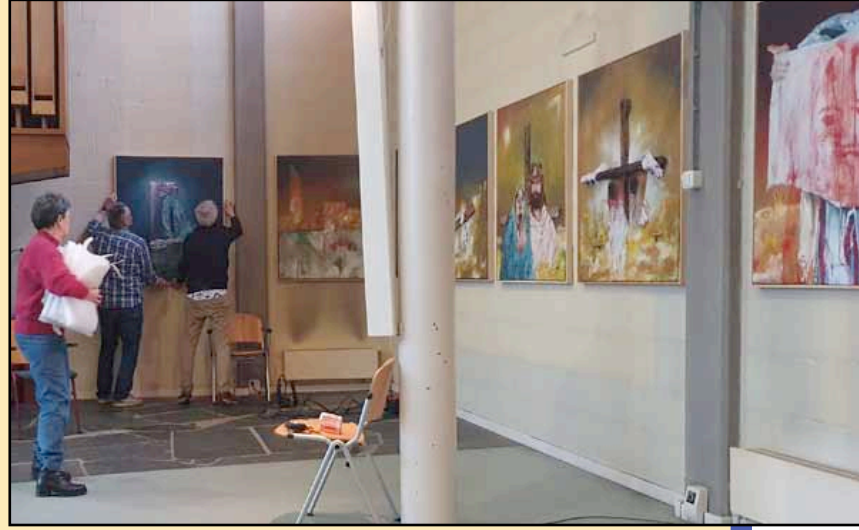
## Brezilya'da 'ödül' günü!

Sao Paulo'da yaşayan ve "fanzin" çalışmalarlarıyla tanınan, "fenamizah" dostlarından **Thina Curtis** ve **Fabiana Bibi**'ye ödülleri takdim edildi.

Ocak ayının son günlerinde düzenlenen "Çok Yaş National Comic!" etkinliğinde ödül olarak, Sao Paulo'daki Zine Cafe Illustrado'dan, yayınladıkları fanzinler nedeniyle "Angelo Agostini" kupasını elde ettiler.

## Award Day in Brazil!

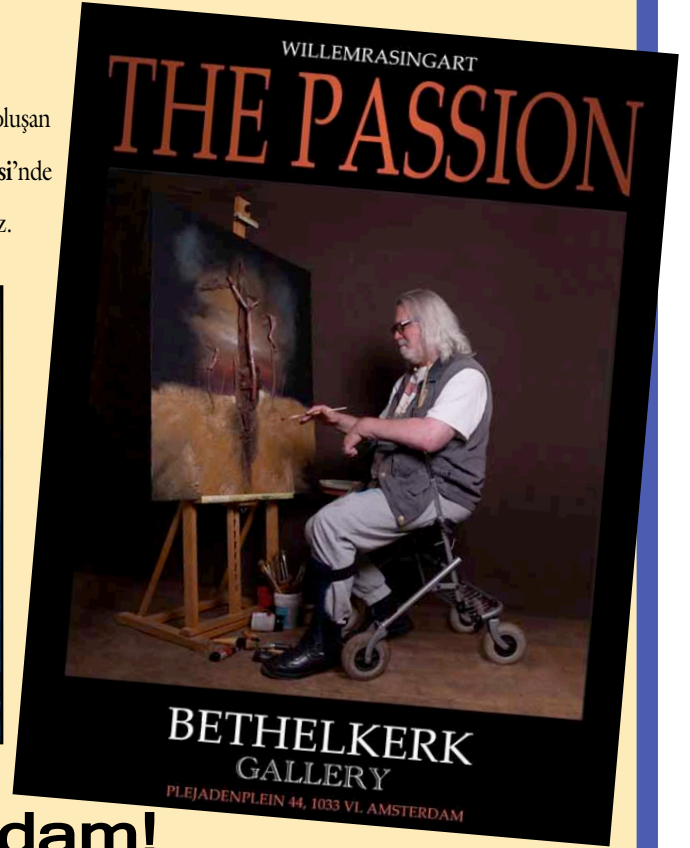
**Thina Curtis** and **Fabiana Bibi**, friends of Fenamizah who live in São Paulo and are known for their fanzine work, were presented with their awards. At the "Viva o quadrinho nacional!" event held in the final days of January, they received the "Angelo Agostini" Trophy from Zine Café Illustrado as their award.



## Amsterdam'da Willem Rasing sergisi!

Hollandalı sanatçı Willem Rasing'in kişisel sergisi Amsterdam'da sanatseverlerle buluştu.

Fenamizah'taki eserlerinden de tanıdığınız sanatçının, 16 istasyondan oluşan Haç Yolu "The Passion" adlı sergisinin açılışı 21 Şubat'ta yapıldı. Sokak sanatçısı ve yılın Amsterdamlısı Co van Melle'nin, Bethel Kilisesi'nde açılışını gerçekleştirdiği sergi 5 Nisan'a kadar izlenebilecek. Sanatçı dostumuz Willem Rasing'i kutluyor, sağlıklı bir yaşam diliyoruz. (Fotoğraflar: Jeanet Pijoker)



## Willem Rasing Exhibition in Amsterdam!

The solo exhibition of Dutch artist Willem Rasing has met art lovers in Amsterdam.

The opening of "The Passion" exhibition—The Way of the Cross consisting of 16 stations—by the artist you also know from his works in fenamizah, took place on February 21.

The exhibition, opened at Bethel Church by street artist and Amsterdammer of the Year Co van Melle, can be visited until April 5.

We congratulate our artist friend Willem Rasing and wish him a healthy life. (Photos: Jeanet Pijoker)



Croatian cartoonist Damir Novak has passed away!

# Farewell, my friend!

Croatian and world cartoon will miss you.

It is with deep sorrow that I learned of the passing of our dear friend **Damir Novak**, one of the most respected figures in Croatian and world cartoon. For many years, **Damir Novak** contributed his masterful cartoons to our magazine **Fenamizah** with great generosity, asking for nothing in return. His artistic legacy and human warmth will be remembered with great respect. I extend my sincere condolences to his family, his colleagues, and to the entire international community of cartoonists R.I.P



Our magazine's editor-in-chief Aziz Yavuzdogan and Damir Novak came together in 2010 at the Nasreddin Hodja events organized by the Association of Turkish Cartoonists in Istanbul.

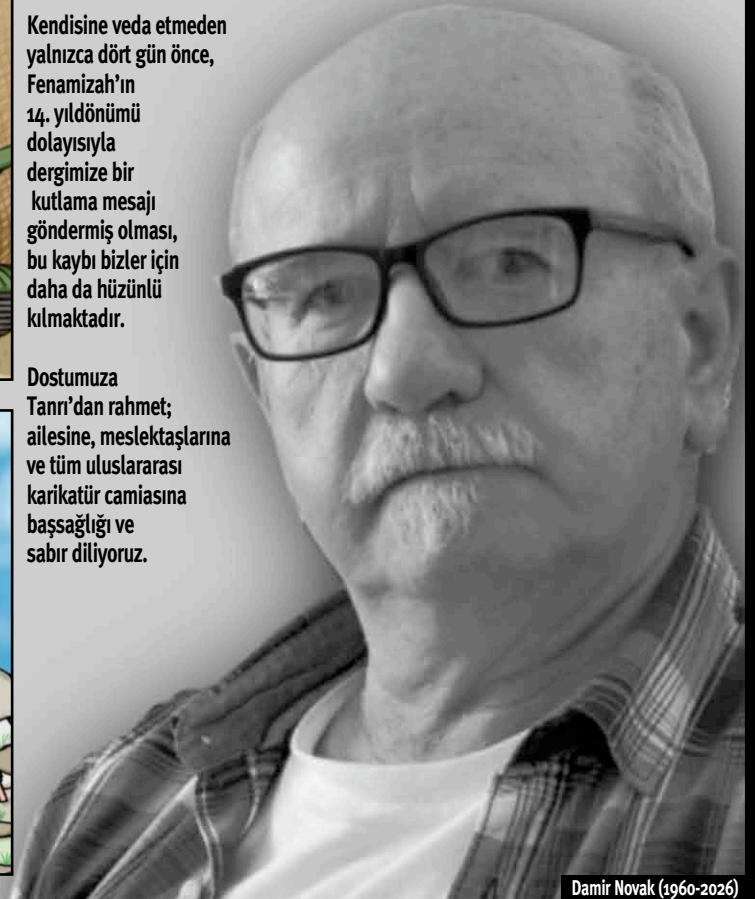
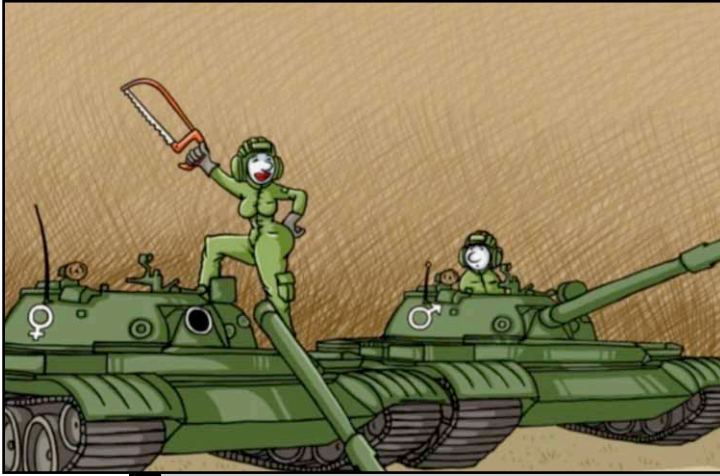
•••  
Dergimizin yayın yönetmeni Aziz Yavuzdoğan ve Damir Novak, 2010 yılında İstanbul'da Karikatürçüler Derneği'nin etkinliklerinde bir araya gelmişlerdi.

## Hırvat karikatürücü dostumuz Damir Novak aramızdan ayrıldı.

**B**üyük bir üzüntüyle; Hırvat ve dünya karikatür sanatının en saygın isimlerinden biri olan, değerli dostumuz Damir Novak'ın vefatını öğrenmiş bulunuyoruz. Damir Novak, uzun yıllar boyunca Fenamizah dergimize hiçbir karşılık beklemeden, büyük bir gönüllülük ve cömertlikle katkı sunmuş; ustalıklı karikatürleriyle dergimizin sanatsal kimliğine önemli izler bırakmıştır. Ardında bıraktığı sanatsal miras kadar, insanî duruşu ve sıcaklığıyla da her zaman saygıyla anılacaktır.

Kendisine veda etmeden yalnızca dört gün önce, Fenamizah'ın 14. yıldönümü dolayısıyla dergimize bir kutlama mesajı göndermiş olması, bu kaybı bizler için daha da hüznü kılmaktadır.

Dostumuza Tanrı'dan rahmet; ailesine, meslektaşlarına ve tüm uluslararası karikatür camiasına başsağlığı ve sabır diliyoruz.



Damir Novak (1960-2026)

Kıbrıs Türk karikatürünün önemli isimlerindendi...

# Kıbrıslı Türk karikatürcü Alper Susuzlu'yu kaybettik!

Kıbrıs Türk karikatür sanatının önemli isimlerinden, Alper Susuzlu hayatını kaybetti. Susuzlu'nun vefatı, Kıbrıs Türk sanat camiasında ve uluslararası karikatür dünyasında derin bir üzüntüyle karşılandı.

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği Kurucu Üyesi ve ilk Genel Sekreteri olan Alper Susuzlu, kendine özgü çizgi diliyle uluslararası alanda tanınan, çok yönlü bir sanatçıydı. Karikatürün yanı sıra resim ve tiyatro alanlarında da uzun yıllar boyunca üretimlerini sürdüren Susuzlu, sanatıyla toplumsal meseleleri cesaretle ele aldı.

Dernek tarafından yapılan açıklamada, Susuzlu'nun gerek siyasi duruşu gerekse sanatsal üretimleriyle Kıbrıs Türk Toplumuna ve Kıbrıs Türk sol hareketine önemli katkılar sunduğu vurgulandı. Açıklamada ayrıca, Kıbrıs Sorunu'nun kalıcı bir çözüme kavuşması ve adada yaşayan toplumların yeniden bir arada barış içinde yaşayabilmesi için, karşılaştığı tüm tehditlere rağmen kararlılıkla mücadele ettiği ifade edildi. Açıklama, "Alper Susuzlu bedenen aramızdan ayrılsa da, geride bıraktığı kalıcı eserlerle yaşamaya devam edecektir" sözleriyle sona erdi.

"fenamizah" ailesi olarak, Alper Susuzlu'ya Tanrı'dan rahmet; başta ailesi olmak üzere tüm sevenlerine ve Kıbrıs Türk Karikatürcüler camiasına başsağlığı diliyoruz.



.....

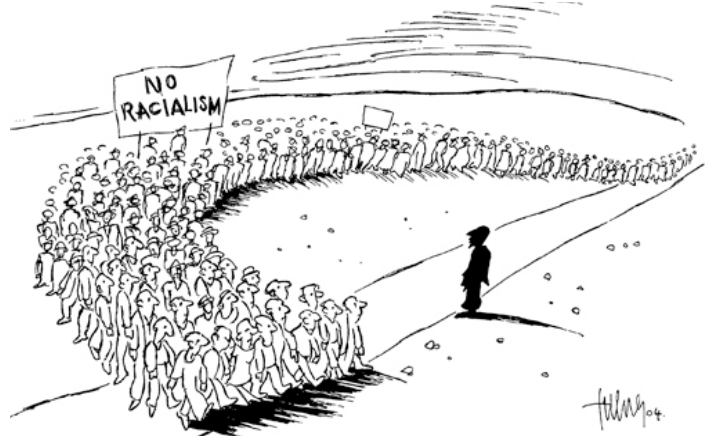
He was one of the important artists of Turkish Cypriot cartooning.

## Cypriot cartoonist Alper Susuzlu has passed away!

Alper Susuzlu, one of the prominent figures of Turkish Cypriot cartoon art, has passed away. Susuzlu's death has been met with deep sorrow in the Turkish Cypriot art community and the international cartoon world. A founding member and the first Secretary General of the Turkish Cypriot Cartoonists Association, Alper Susuzlu was a versatile artist who gained international recognition with his distinctive drawing style. In addition to cartoons, he continued producing works in painting and theatre for many years, courageously addressing social issues through his art. In a statement issued by the Association, it was emphasized that Susuzlu made significant contributions to the Turkish Cypriot community and the Turkish Cypriot leftist movement through both his political stance and his artistic production. The statement also noted that, despite all the threats he faced, he fought resolutely for a lasting solution to the Cyprus Problem and for the communities living on the island to be able to live together again in peace.

The statement concluded with the words: "Although Alper Susuzlu has physically left us, he will continue to live on through the enduring works he has left behind."

As the fenamizah family, we pray for God's mercy upon Alper Susuzlu and extend our condolences to his family, all his loved ones, and the Turkish Cypriot cartoonist community.



Alper Susuzlu (1954-2026)

# SNAPSHOT



Elektrikli sandalyeden önce son bir öpücük, 1953. Julius ve Ethel Rosenberg, son anlarında birbirlerine son kez sarılıp öpüştiler ve "Enternasyonal"i söylediler.

---

One final kiss before the electric chair, 1953. Julius and Ethel Rosenberg share one final kiss and sing "The Internationale" before their end.

## Çeşnigir sofrası...

Halk ağzında çilingir olarak söylenegelen sözcüğün kökeni çeşnigir... Farsçadan Türkçeye geçmiş. Farsça "çâş" sözcüğünden türemiş.

Çâş, hububat demek, tahıl yığını. Çâşni, lezzet, tat, tadımlık anlamına geliyor.

Çâşnigir (çeşnigir) ise, saraylarda yemeklerin tadına bakan kimseye deniyor.

Ya da sofraya hizmetine bakan kimse. Çeşnigirin önüne getirilen tepsi içinde, her yemekten azar azar konulmuş tabaklar bulunurdu. Onları tek tek tadar, beğendiklerini sultanın sofrasına gönderirdi. Bilindiği gibi bu tepsi içinde her yemekten azar azar (tadımlık) konulmuş olarak getirme âdeti meyhanelerde sürdürülüyor hâlâ. Ne var ki sofranın adı zamanla değişmiş, çeşnigir olmuş size çilingir!



Necati Güngör

## apolitikler

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜNDE BANA NE ALACAKSIN?

HAYRET BİŞİİ! SEN DAHA KADIN OLMADIN KI?



## ENTERESAN LAFLAR...

Ben sadece 8 Mart'ta değil, her gün saçımı süpürge ediyorum!

~ Esin Süpürgitsin

8 March?!



## DÜŞÜNÜYORUM!



Elena Ospina, Colombia

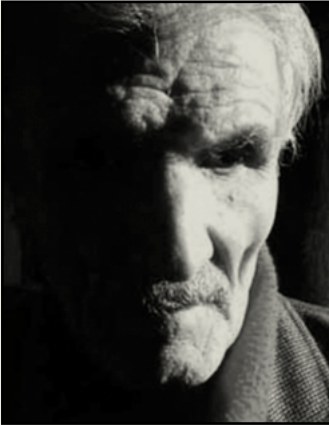


# Polis gözetiminde şekerpare yediniz mi?

by Necati Güngör

Cafer Zorlu'yu Babalı'nın eski kulağı kesikli yakından tanırdı. Karikatür meraklısı okurlar da onun çizgilerini elbette unutmamıştır. Yıllar yılı çizdi; kuşaklar boyunca insanları tebessüm ettirdi, güldürdü... Babalı'nın alaydan yetiştirme çizgi ustalarındandı. Emekçiydi. Dar gelirdiydi. Mizah dergilerinde, günlük gazetelerde çizebildiği sürece cebi para görürdü. Yalnızca çizginin değil, ayığını yorganına, yani cebindeki paraya göre uzatmanın da ustasıydı. Eminönü'nden Çağaloğlu'na gidip gelirken yolu, ünlü bir restoranın önünden geçirdi. Nimet Abla gişesinin birkaç adım ötesindeki restoranın içi görülmüyor; kaldırımın bakan vitrininde günlük münü sergilenirdi. Yemek, tatlı, salata, meyve vb. Her yiyeceğin yanında da fiyatı yazılı olurdu. Üst, vitrindeki yemeklere bakar, nice canı çekse de bütçesi elvermezdi girip kendine küçük bir şölen çekmeye. Cebindeki parayı düşünür, sonra yutkunarak çekip giderdi.

Bir gün yine vitrine göz atarak geçip giderken, birden sevdiği bir tatlı gördü orada: Şekerpare. Fiyat etiketinde beş lira yazıyordu. Cebinde de tam beş lira vardı; yol parası yapacaktı. Durdu, bir an düşündü, bugün yürüyerek eve dönmeyi göze aldı. Restorandan içeri girdi. Boş masalardan birine oturdu, yaklaşan garsona, şekerpare ismarladı! Garsonun yüzü asılmıştı birdenbire: "Beyefendi burası tatlıcı dükkânı değil," dedi aksilerek. "Tatlıyı yemekle birlikte veriyoruz." "Ben yalnızca şekerpare yemek istiyorum." diye diretti Cafer Zorlu. "Parasıyla değil mi?" Aralarında bir tartışma başladı. Onların tartışmasına restoranın sahibi koşup geldi. Cafer Zorlu bir kez de patrona söyledi şekerpare yemek istediğini. Patron da terslendi! Orası restorandı, tatlı satmıyorlardı. Nuh diyor, peygamber demiyorlardı. Restoranın öteki müşterileri dikkat kesilmiş, Cafer Zorlu'nun ısrarla şekerpare isteyişini izliyordu.



Gururu incinmiş, kendini aşağılanmış hissediyordu. "Ben bu şekerpareyi yiyeceğim, siz de görevceksiniz!" diyerek çıkıp gitti. Restorandan çıkıp doğruca Karakola gitti. Komiserin kapısının önü kalabalıktı. Kimileri suçlu, kimileri mağdur insanlar kapı önünde kaynaşıyor, Komiser sinir küpü halinde bağırıp çağırıyordu. Bir an gözü kalabalık içinde dikilen Cafer Zorlu'ya ilişti. "Sen ne istiyorsun?" diye seslendi.

"Efendim, ben şekerpare yemek istedim, paramla, vermediler!" diye açıkladı Zorlu. "Şikâyetçiyim?" Komiserin yüzü büsbütün ekşimişti! "Şunun yanına bir polis verin, gitsin ne yiyecekse yesin!" dedi öfkeyle. Cafer Zorlu yanına katılan polis memuruyla birlikte restoranın yolunu tuttu. İçeri girdiler. Patronu ve garsonu göstererek: "İşte bunlar satmıyor!" dedi. Polisi karşlarında görünce, hemen tatlı servisi yaptı. Cafer Zorlu, polis gözetiminde oturup şekerparelerini yedi. Parasını ödedi.

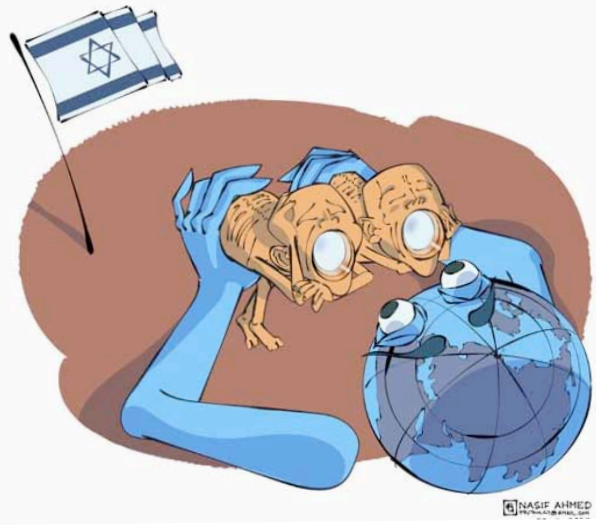
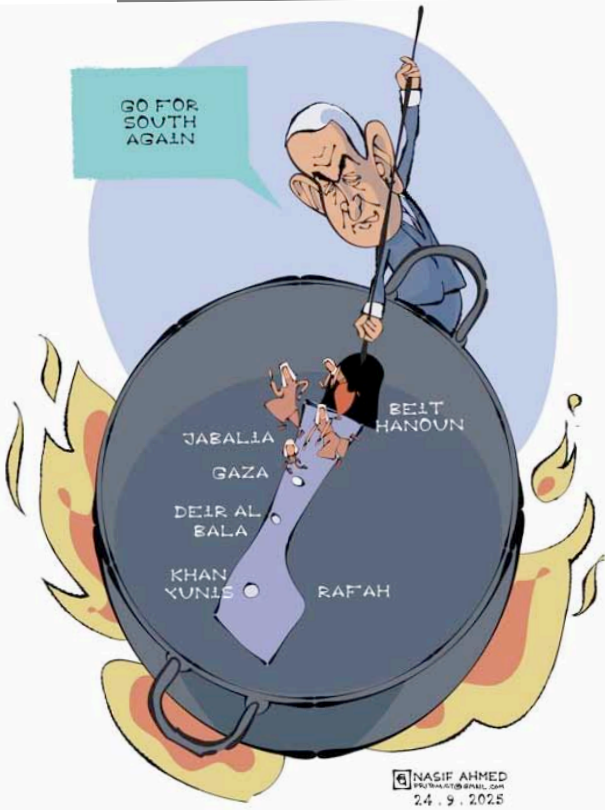
Kapıdan çıkarken döndü, sessizce arından bakan adamlara seslendi: "İşte böyle yerler şekerpareyi!"

(Resam arkadaşım Şahin Karakoç'un anlattığıdır.)

# AGENDA OF TÜRKİYE

aziz yavuzdoğan







Hasan Çağan Y.

### Geçineyenler sadece vatandaş mı?

İktidarın Tekirdağ milletvekili **Mestan Özcan**, basın mensupları karşısında; hem aktif milletvekilliği, hem de emekli milletvekilliğinden olan 500 bin TL maaşı ile geçinemediğini söylemesi kamuoyunda büyük tepki çekti. Emekli maaşlarının 20 bin TL olduğu ülkemizde bu duruma "Yeni Türkiye" ya da "Türkiye Yüzyılı" deniyor...

### Yarım simit ekonomisi!

Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz gün be gün artarken iktidarın en düşük emekli maaşı için 20 bin lirayı uygun görmesi başta emekliler olmak üzere herkesin tepkisini çekti. Türkiye'nin farklı illerinde çok sayıda emekli tepkisini dile getirdi. Öte yandan **Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Prof. Dr. Vedat Işıkhan** katıldığı bir etkinlik sonrası bulunduğu vatandaşlara yarım simit ikram etti.



Işıkhan, Ord'da "Yüzyılın Konut Projesi" için önceki gün TOKİ'nin kura çekilişi törenine katıldı. Kura çekiminden sonra Bakan Işıkhan, Orta Cami önündeki çay ocağına gitti. Işıkhan çay ocağında karşılaştığı emekli vatandaşlara **AKP Ordu İl Başkanı Samet Özdemir** ile simit ikram etti. Özdemir'in tepsideki simitleri emeklilere tek tek ikram ederken Işıkhan'ın simitleri ikiye bölerek "yarım simit" olarak vermesi dikkat çekti. Sosyal medyada gündem olan görüntülere tepki yağdı.

### Çalan, çalana!

Kocaeli'deki adliyenin emanet deposundan 4 ayda 2 kilo altın ile 6 bin 400 dolar çalan hırsız hakkında soruşturma sürüyor. Oysa ülkede hukuk çalınmış kimsenin umurunda değil!

# FENA HALDE MEMLEKET

evet! Aziz Yavuzdoğan

AKLA ZİYAN OLSAK DA, YAŞIYORUZ BEREKET...

Saka bir yana HEPŞİ GERÇEK!



14 YIL GESTİ DEMEK! BENCE SEYYANEN BAŞKA YILLAR BEKLEMİYİN!

BUNLAR 14. YIL KUTLAMASI YAPIYORLARMIŞ. PARTİ FİLAN VERMİYORLAR MI AYOL?!

AVAM TAKIMININ ARASINDA NE İŞİMİZ VAR ŞEKERİM?



14. YILINIZI BÖYLE KURU KURUYA KUTLAMAK OLUR MU YANİ?!

YAV Bİ BELLEDİNİZ YAPAY ZEKA DİYE AMMUNAKİNE KOYIM. YAPAYIN TA KENDİSİ SİZSİNİZ ZATEN!



ULAN ÇOLUK-ÇOCUĞA SEBEKLİK YAPACAZ DİYE AYAKLARIMI YIKAYACAK Bİ KADINIMIZ OLAMADI ANASINI-AVRADINI!



HİÇBİR DERT ÇÜZÜMSÜZ DEĞİLDİR DEMİŞ?

KİM O FİLOZOF?

DİDEM ASLAN YILMAZ.

Acılık Sınırında Yaşayan bir vatandaş



DUA ET BEN FENAMİZAH EŞEĞİ GİBİ SIZLANMIYORUM. AMA SEN DE KIYMET BİL-MİYORSUN.



ULAN KUYRUĞUMU KESSENİZ BİRİNİZ UZUN DİĞERİNİZ KISA DERSİNİZ!

ŞİKAYET BÜTONU



Aa! Çakkö. nuşu!

BU EMKLİ MAAŞIMLA NASIL GEÇİNEBİLECEĞİM KONUSUNDA BENİM UMUT HAKKIM VAR MI?

HA! HA!

BAKMAVİN BURADA BÖYLE BOŞ DURDUĞUMA SEYYANEN FİİKİR ÜRETMEKLE MEŞ-GULÜM

MÜTEVAZİ BİR SOKAK RÖPORTAJI...

BEN STAR TVDEN.

FATİH ÜREK ÖLMÜŞ. DUYGU VE DÜŞÜNCELERİNİZ NEDİR?

BAYRAKLAR YARIYA MI İN-SİN YANİ?!

HA BAK BU ÇOK KOMİK İŞTE! MİLLETVEKİLİ 500 BİN MAAŞIYLA GEÇİ-NEMİYORMUŞ

UHAAH.. HAH.. HUAHH!



ERENKÖY KIZ LİSESİ  
EDEBİYAT ÖĞRETMENİ  
REŞAT NURİ GÜNTEKİN:

## “Sevgili ve birtanecik Hadiyem!”

Hadiye Hanım, Muallim Reşat Nuri Bey’in öğrencisiydi. Bir doktor kızıydı. Öğretmeninden yirmi yıl sonra dünyaya gelmişti. O daha ortaokuldayken, evlerinde Reşat

Nuri’nin kitapları, roman tefrikaları okunurdu. Bu nedenle olacak edebiyat derslerinde başarılı bir öğrenciydi. Hatta sınıfta, edebiyat tutkunu üç kızdı onlar: Hadiye, Behice ve Nahit (Nahit Hanım).

Ama ünlü aşk romanlarının yazarı genç edebiyat öğretmeninün gönül tahtına oturmayı başaran Hadiye olmuştu! Reşat Nuri Bey bu gencecik kıza daha yakın olabilmek için, ders yılı sonunda sahnelenmek üzere bir piyes bile yazmıştı. Tabii oyunun başrolünü de ona vermişti. Sonra onu bir kıyıya çekip kendisinden hoşlandığını, izin verirse babasından isteyebileceğini açıkladı. Genç kız izin verdi. Kızın ailesi de bu isteği onayladı ve genç kızın liseyi bitirdiği o yıl mutlu bir evliliğin kapısını açtılar.

Reşat Nuri Güntekin.

## Ünlü şairi reddeden manken...

Yıllar önce bir gazetede düzeltmenlik yapan bir manken eskisi tanıdığım. Beyoğlu Olgunlaşma Enstitüsü’ndeki mankenliği sırasında bir sigorta şirketinin genel müdürüyle evlenmiş, dünyanın önemli kentlerini dolaşmış, lüks otellerde yaşamış... Genel müdür eşi ölünce de beş parasız, çalışmak zorunda kalmış. Seksenli yıllarda da, bir yayınevinde birlikte çalıştık... Genç ve varlıklı yıllarını sık sık anlatmayı severdi.

Beyoğlu’nda mankenlik yaparken bir delikanlı peşinde dolaşmış sürekli. Cade-i Kebir’de ardi sıra yürürmüş boyuna. Genç kadın kendisini izleyen delikanlıdan rahatsız olur; “Çocuk, senin dersin yok mu, neden okuluna gitmiyorsun?” diyerek kovmuş.

Seksenli yıllarda, o kovduğu şair hemen her gün gazete, dergi sayfalarında olurdu. Televizyonda dizi filmi oynar, kitapları peş peşe yayımlanır ve çoksatınlar listesine girer... Yaşlı manken, şairle ilgili haberlerin hiçbirini kaçırmazdı. Belli belirsiz övünerek anlatmıştı, bu şairin delikanlılık yıllarında hep kendisini izleyişini. Kaçırılır fırsat değildi: “Ah!” dedim. “Kaçırmışsınız... O güzelim aşk şuurlerini şimdi senin için yazardım... El ele, göz göze olurdunuz. Parislere götürürdün seni!” Yaşlı kadın iç geçirdi: “Ayol, ne bileyim? Koltuğunun altında kitapla dolaşan kılkuşuk bir çocuktuk o zamanlar! Ben onu öğrenci filan sanırdım!”



Atilla İhan.

## “CÜCELER AYAKTA KONUŞUR...”

Ünlü iki edebiyat adamı, ünlü iki asker...

Onları bir arada gösteren ender bir fotoğraf.

Hep böyle samimi, birbirlerine karşı sıcak duygular mı beslerlerdi?

Aziz Nesin’i bilemem; ama Fazıl Hüsnü’nün -nedense- ona karşı pek sevgi duymadığını kendi sözlerinden biliyorum.

Vaktiyle, Sovyet Yazarlar Birliği’nin çağrılısı olarak birlikte Rusya’ya giderler. Bu değerli iki Türk edebiyatçısının onuruna bir akşam yemeği verilir. Âdet üzere, onurlarına yemek verilen kişilerden birer konuşma yapmaları istenir.

Dağlarca “Önce Aziz Nesin konuşsun” önerisinde bulunur. Aziz Bey kendinden emin, öneriyi kabul eder ve ayağa kalkıp bir konuşma yapar.

Sıra Dağlarca’ya geldiğinde yerinden kalkmaz. Oturduğu yerden konuşur.

Ve konuşmasına şöyle başlar:

“Cüceler ayakta konuşur. Ben cüce olmadığım için oturduğum yerden konuşacağım.”

Bunu anlatırken, yaptığı hınzırlığın keyfini hâlâ yaşıyordu.



Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Aziz Nesin.

## BOSNIAN

- Medijsko opismenjavanje: Bosna i Hercegovina (RS & FBiH) je na prvom mjestu korupcije u Evropi (48 zemalja). Zaista, može li gore? "Može", političar odgovara.
- Medijsko opismenjavanje: Milijardera pitati u BiH, da li je voli je suvišno. Voli je kao džep svoj. Samo ga ne pitaj za prvi milion - kako ga je zaradio.
- Medijsko opismenjavanje: Aleksandar Vučić, predsjednik Srbije negira da je učestvovao u „Sarajevo safariju“ organizujući turističko ubijanje civila sa brda oko Sarajeva tokom rata. Dokazi govore suprotno. Eo ipso, ubiće i dokaze.
- Medijsko opismenjavanje: Pravosuđe u Bosni i Hercegovini je jednako proporcionalno veličini kriminala u svim oblicima. Jer, tamo gdje svi krađu, nitko ne krađe.
- Medijsko opismenjavanje: Nevinost fašističkih šovinista iz SDA & HDZBiH & SNSD i njihovih satelita je vidljiva. Samo njima, kada su korupcija & nepotizam & šovinizam & fašizam u pitanju.



## ENGLISH

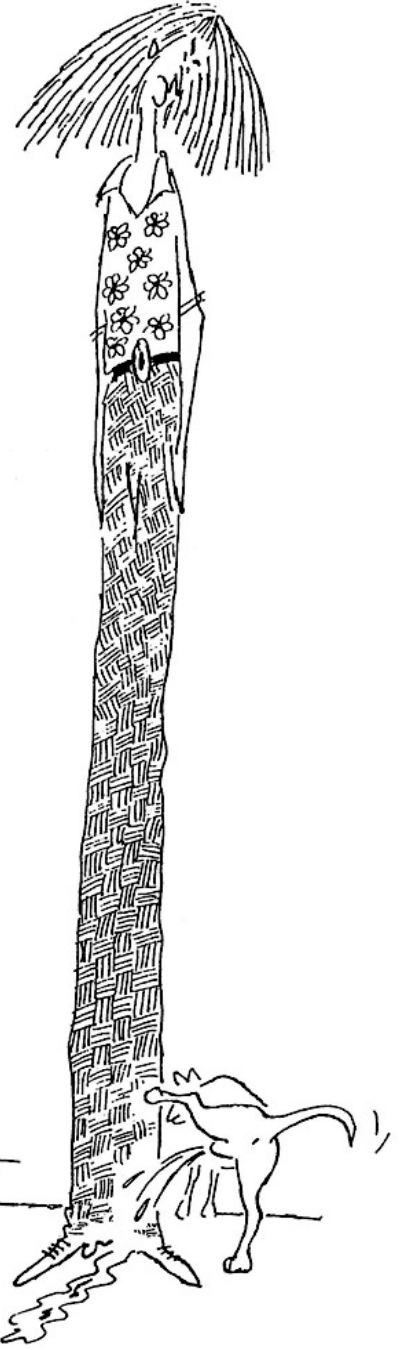
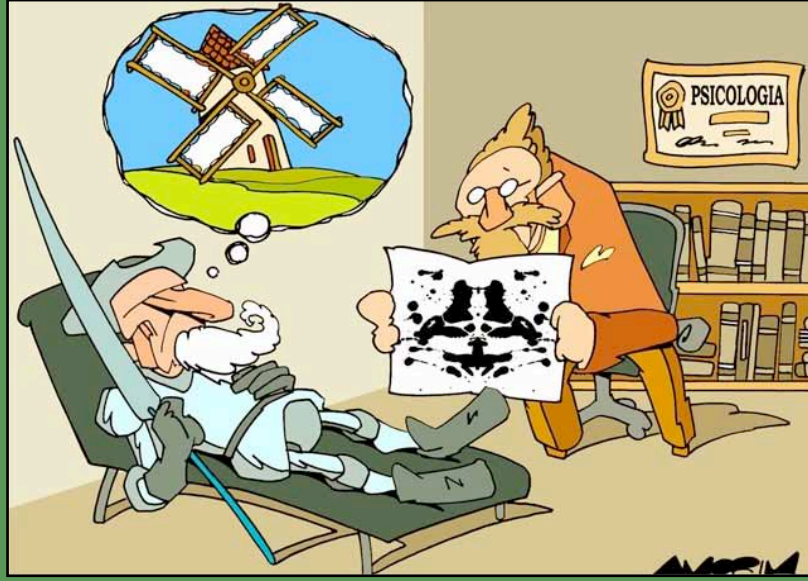
- Media literacy: Bosnia and Herzegovina (RS & FBiH) ranks first in terms of corruption in Europe (48 countries). Really, can it get any worse? "It can", the politician replies.
- Media literacy: Asking a billionaire in BiH if he loves this country is redundant. He loves the country like his pocket. Just don't ask him about the first million - how he made it.
- Media literacy: Aleksandar Vučić, the President of Serbia, denies that he participated in the "Sarajevo Safari", organizing the tourist killing of civilians from the hills around Sarajevo during the war. The evidence says otherwise. Eoipso, he will kill the evidence.
- Media literacy: The judiciary in Bosnia and Herzegovina is equally proportional to the magnitude of crime in all its forms. Because where everyone steals, no one steals.
- Media literacy: The innocence of the fascist chauvinists from SDA & HDZBiH & SNSD and their satellites is visible. Only to them, when it comes to corruption & nepotism & chauvinism & fascism.

## TURKISH

- Medya okuryazarlığı: Bosna-Hersek (RS & FBiH), Avrupa'da (48 ülke arasında) yolsuzlukta birinci sırada. Gerçekten, daha kötüsü olabilir mi? "Ölür," diye yanıtlar siyasetçi. • Medya okuryazarlığı: Bosna-Hersek'te bir milyardere bu ülkeyi sevip sevmediğini sormak gereksizdir. Ülkeyi kendi cebi gibi sever. Sadece ona ilk milyonunu nasıl kazandığını sorma. • Medya okuryazarlığı: Sırbistan Cumhurbaşkanı Aleksandar Vučić, savaş sırasında Saraybosna çevresindeki tepelerden sivillerin turistlere öldürülmesi anlamına gelen "Saraybosna Safarisi"ne katıldığını inkâr ediyor. Kanıtlar aksini söylüyor. Eo ipso, kanıtlar da öldürecektir. • Medya okuryazarlığı: Bosna-Hersek'te yargı, suçun her türünün büyüklüğüyle doğru orantılıdır. Çünkü herkesin çaldığı yerde, kimse çalmıyordur. • Medya okuryazarlığı: SDA & HDZBiH & SNSD ve onların uygulandaki faşist şovenistlerin masumiyeti ortadadır. Ama sadece onlara göre; söz konusu yolsuzluk & kayırmacılık & şovenizm & faşizm olduğunda.

Bernard Bouton, France





Serhan Gazioğlu, Cyprus

#### DIŞ HABERLER

• Amerikalı teknoloji şirketi Moon Express kişilerin öldükten sonra Ay'a gömülmesini sağlamak için 37 bin lira para alacaktı. Vallahi iyiymiş. Ülkemizde sosyetik bir mezarlıkta yer almanın fiyatı daha pahalı!

• İtalya'da çıkarılan kanuna göre plajdaki şezlonglara sabah 08.30'dan önce eşya bırakmak yasakmış. İyi de bizim ülkemizde sahiller parselenmiş. Havlu bırakan değil, parayı bastıran şezlongu kapıyor!

• Bir gün Einstein'e sormuşlar: "Atomun parçalanmasından enerji elde edecek kadar akıllı olan insanoğlu, nasıl oluyor da bunun, insanlığın ve tabiatın yok edilmesinde kullanılmaması için gereken önlemleri almıyor?" Ünlü bilgin acı gülmüşemmiş: "Uzay bile belki sonsuz değildir ama aptallık sonsuzdur!"



Igor Smirnov, Russia

Aziz Yavuzdoğan, Türkiye



## article

Vladimir Rudov  
(Ukraine)



### A SURE SIGN

• If this cat had been drawn or met at a friend's, Tina would have certainly exclaimed: "What a wonderful kitty!" But now this black ugly monster ran across her path... Tina stopped dead in her tracks. And there were good reasons for that. Along with the Pythagorean theorem and Newton's binomial theorem, there was another, no less valuable piece of information in her charming little head. She hung out the laundry to dry, but it started raining - that means her husband doesn't love her. She came back for something - don't expect good luck. The incident with the black cat was one of the simplest truths. Such as, for example, that the square of the hypotenuse is equal to the sum of the squares of the legs, or that two times two is four. Tina's husband, also a graduate of the mathematics department, called the sum of the knowledge stored in his wife's head a mess. Tina was not offended, because he was a man, that is, he should not be taken seriously. Walking along the smooth asphalt sidewalk, which a cat had run across at such an inopportune moment, was beyond Tina's strength. And she turned right. The road was narrower here, the soil was more liquid. But this did not frighten Tina. She boldly took a step, then another... Tina saw the sign "Caution! Construction in progress" only when the items from her bag were scattered within a radius of five meters. She spent a long time collecting them, cleaning her coat, fixing her hair. Suddenly she thought: "What if I had gone straight?!" She shuddered. Tina's mind's eye saw her husband with a guilty look. "Here's your mess!" - in the tone in which she would explain a theorem to an obtuse student, she said. And instead of the final phrase: "As was to be proved," she concluded: "The sign will not lie."

### KESİN BİR İŞARET!

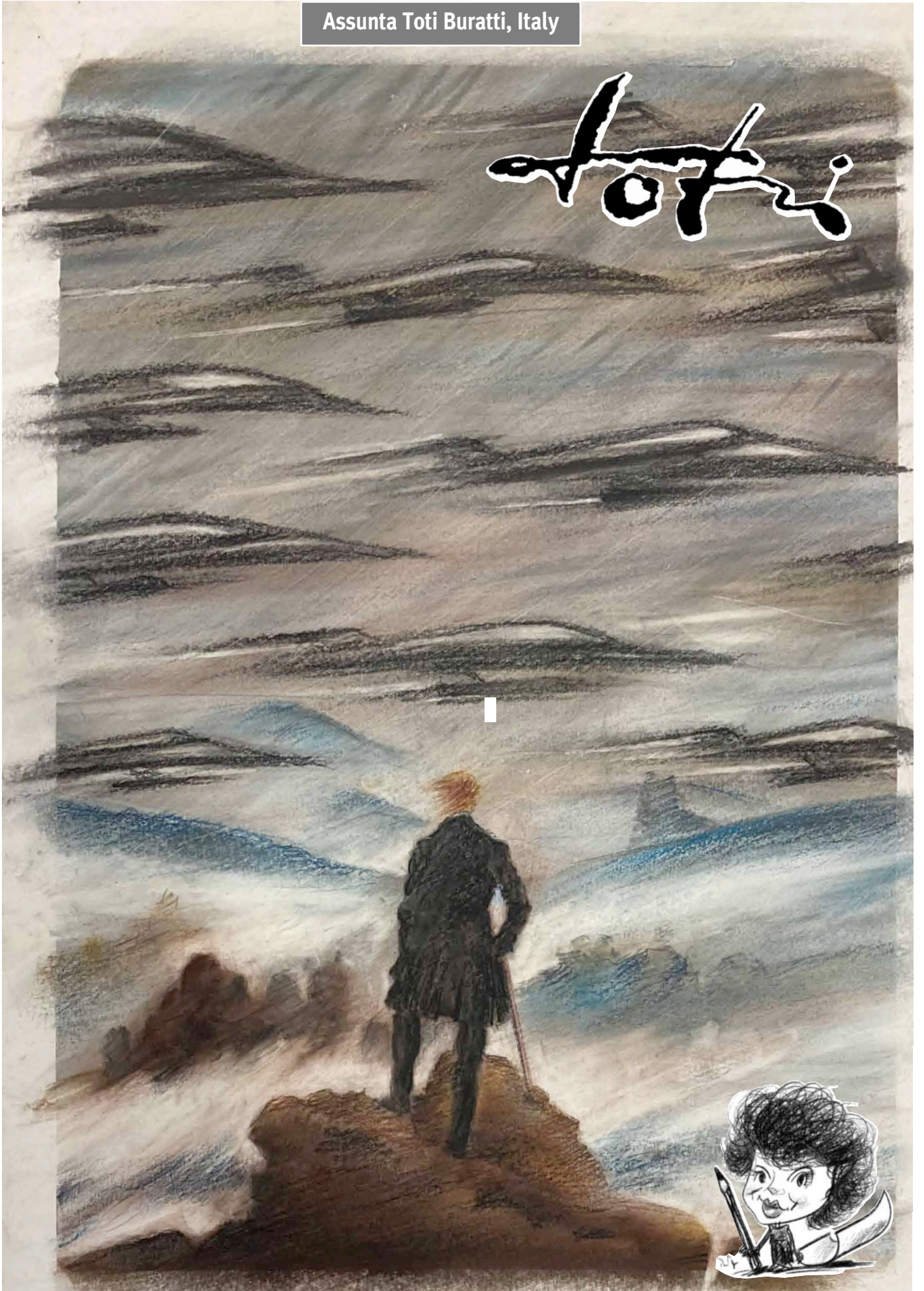
• Eğer bu kedi bir arkadaşının evinde çizilmiş ya da orada karşısına çıkmış olsaydı, Tina kesinlikle "Ne harika bir kedi!" diye haykırırdı. Ama şimdi bu siyah, çirkin yaratık yolunu kesmişti... Tina olduğu yerde mihlanıp kaldı. Bunun için geçerli nedenleri vardı. Pythagoras teoremi ve Newton'un binom teoremiyle birlikte, sevimli küçük kafasının içinde en az onlar kadar değerli başka bilgiler de bulunuyordu. Çamaşırları kuruması için astıysa ve ardından yağmur başladıysa - bu, kocasının onu sevmediği anlamına gelirdi. Bir şey almak için geri döndüyse - iyi şans beklenmemeliydi. Siyah kedi olayı da en basit doğrulardan biriydi. Tıpkı hipotenüsün karesinin dik kenarların kareleri toplamına eşit olması ya da ikinin ikiye çarpımının dört olması gibi. Matematik bölümünden mezun olan Tina'nın kocası, karısının kafasında depolanmış bu bilgilerin toplamına "karmaşa" derdi. Tina buna alınmazdı; çünkü o bir erkekti, yani ciddiye alınmaması gerekirdi. Tam da en uygunsuz anda bir kedinin üzerinden geçtiği o düzgun asfalt kaldırımında yürümek Tina'nın gücünü aşıyordu. Bu yüzden sağa döndü. Burada yol daha dardı, zemin daha yumuşak ve çamurluydu. Ama bu Tina'yı korkutmadı. Cesurca bir adım attı, sonra bir tane daha... "Dikkat! İnşaat var" tabelasını Tina ancak çantasındaki eşyalar beş metrelik bir alana saçıldıktan sonra gördü. Uzun süre onları topladı, paltosunu temizledi, saçını düzeltti. Derken aklına bir düşünce geldi: "Ya dümdüz gitseydim?!" Urperdi. Tina'nın zihninde kocasını suçlu bir ifadeyle gördü. "İşte senin karmaşan!" dedi; bunu, anlamakta zorlanan bir öğrenciye bir teoremi açıklarken kullandığı tonla söyledi. Ve "İspatlandığı gibi" demek yerine, şu sözlerle bitirdi: "İşaret yalan söylemez."

Jorge Sanchez Armas, Cuba

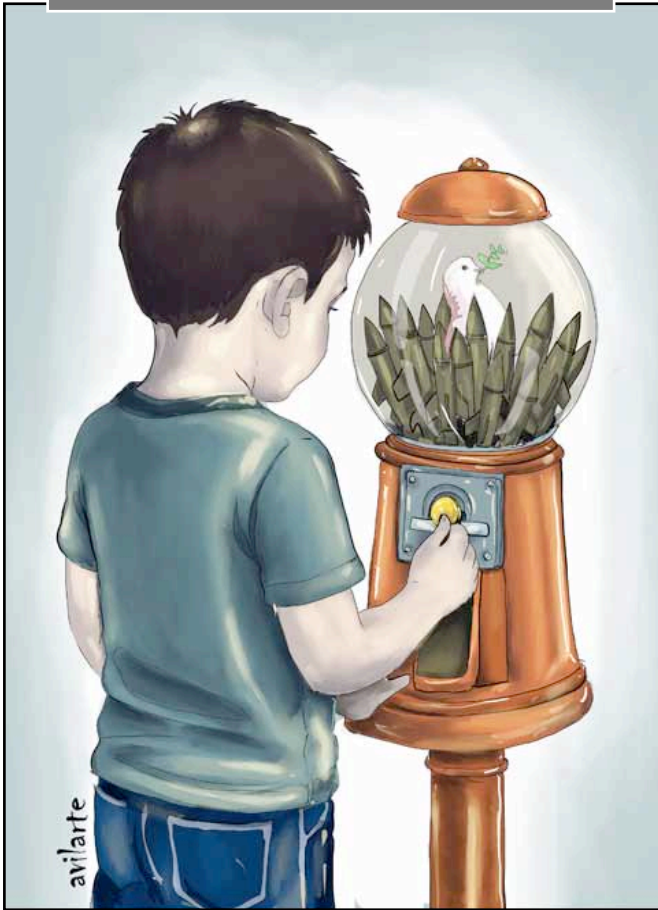


Assunta Toti Buratti, Italy

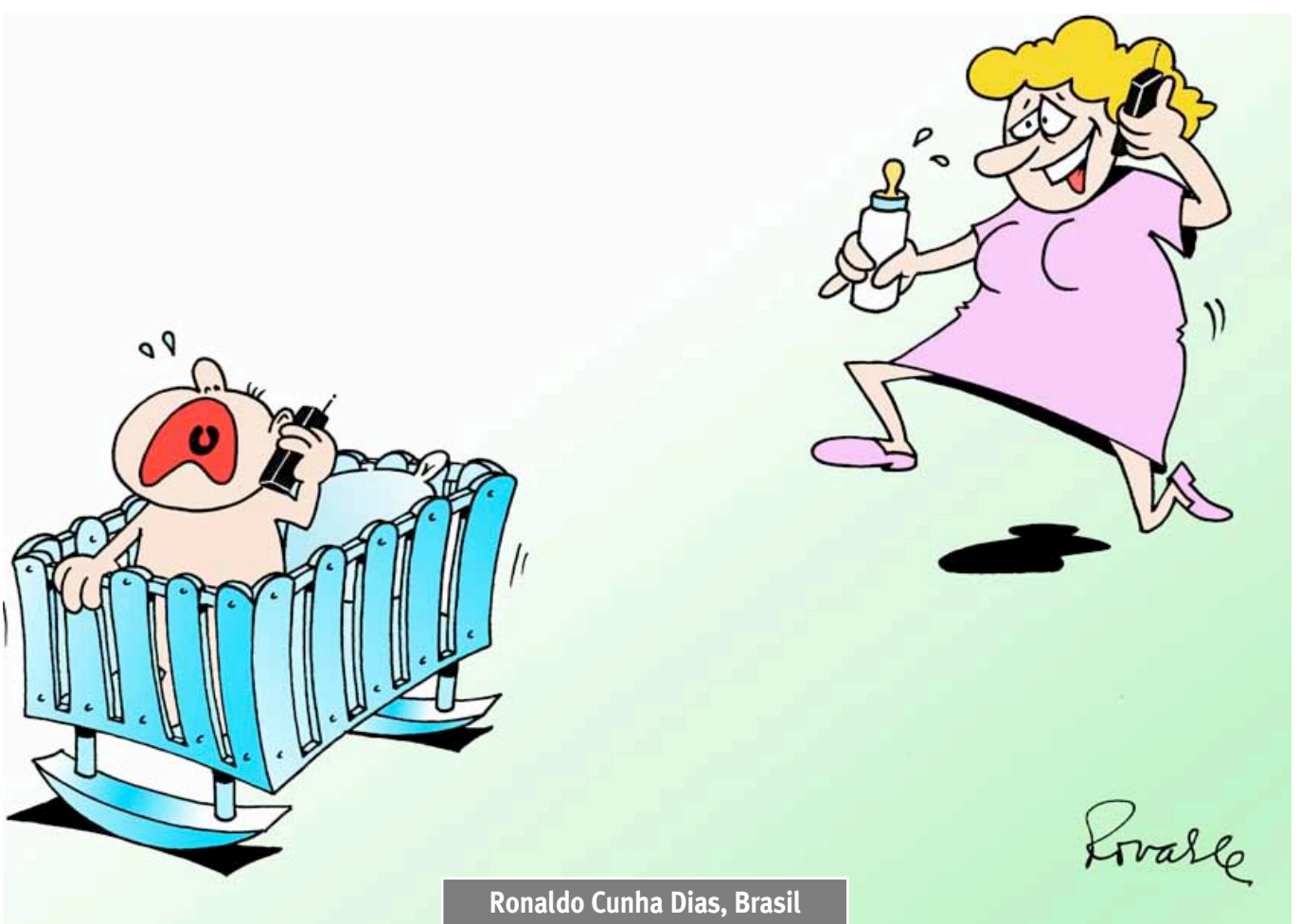
Toti



Jose Alberto Rodriguez Avila (Avilarte),Cuba



Damir Novak, Croatia



Ronaldo Cunha Dias, Brasil



## aphorisms Drazen Jergovic (Croatia)



- Ocak ayında Hırvatistan: Mağazalardaki kuyruklar azaldı. Eczanelerdeki arttı.
- Açığımızdan daha sık kapatıyoruz.
- Ne zaman sarhoş olsam, gerçeklik duygumu kaybediyorum. Dengemi de.
- Yazarlık bir meslek değildir. Hele hele bir mülk hiç değildir.
- Onun hakkında söylediğim tüm iyi şeyleri geri alıyorum.
- Hayat tek bir kadın değildir, ama iki erkek olabilir.
- Mutlakiyetçiliğin güçlenmesi, iyimsertliği zayıflatır.
- Ben bir hicivcinin ve bir mühendisin hayatını yaşıyorum. İkimiz de zar zor ayakta kalıyoruz.
- Not, kuralın istisnasıdır.
- Yaşlılarda giderek azalıyor, ama daha çok inşanda giderek artıyor.
- Önce seni dışın üstüne koyarlar, sonra altına.
- Kızım çok titizdir. Her şeyi binlerce minicik parçaya ayırır.
- Söyleyemediklerime bile inanmıyorum.
- Aforist – en çok... diliyle geri çekilen kişidir.
- Bir hicivci medyada, bir mühendis ekonomide marjinaldir. İkisi de teknolojik olarak gereksiz sayılır.

- January in Croatia: The lines at the shops have decreased. The lines at the pharmacies have increased.
- We are closing more often than we are opening.
- Whenever I get drunk, I lose my sense of reality. My balance too.
- A writer is not a profession. Even less is it a property.
- I take back all the good things I said about him.
- Life is not one woman, but it can be two men.
- The strengthening of absolutism weakens optimism.
- I live the life of a satirist and an engineer. We both barely survive.
- The note is an exception to the rule.
- It grows less and less in older people, but it grows in more and more.
- First they put you on the tooth, and then they put you under it.
- My daughter is petty. She tears everything into a thousand tiny pieces.
- I don't even believe in what I can't say.
- Aphorist - a person who is most withdrawn... by the tongue.
- A satirist is a media marginal and an engineer is an economic marginal. Both are technologically redundant.

## aphorisms Zeljko Markovic (Serbia)



- If people knew how to rule themselves, they wouldn't need to be ruled at all.
- When we count on our fingers, the answer is already in our hands.
- How long will everything remain this expensive? Until the next price hike.
- Making millions isn't hard—they're conveniently round numbers.
- Nobody sends letters anymore, yet everyone keeps receiving envelopes.
- Add up private interests and you get public damage.
- All games revolve around money. Whoever has it leads the dance.
- How's business going? Depends on how much sweat is spilled.
- A tiny minority takes a massive share of the money.
- One hundred books arrived at the literary competition. The jury read the three winners.
- What matters most is knowing whose turn comes last.
- Our working hours run from star to star—and that's the whole month.
- Nothing in their heads. Everything in their hands.
- This is the phase when zeros take the lead.
- Paper tolerates everything; freedom survives only on paper.
- The job won't run away. The profit often does. Poverty presses hard.
- We are burdened by what we lack. He found a four-leaf clover—and won a four-year mandate.
- We crawl because our memory is shorter than an earthworm's.
- Everything creaks, but nothing resonates. We rank low on the table—the opponent everyone enjoys playing.
- We grit our teeth and cut back—straight from our mouths.
- The core of their program is simple: stay on television.
- We need an alarm clock—just to remind us what time it is.

## aphorisms Vlado Vlahovic (Montenegro)

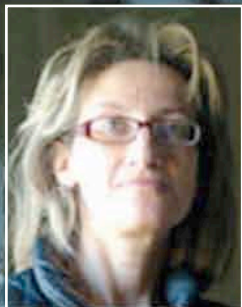


- Officially – privatisation; popularly – plunder.
- We are not bothered by moving in a circle: it suits us to have the first and the last next to one another.
- Let us put masks on so that the adversaries could pass by unnoticed.
- How much they have „sharpened“ us, we must have been extremely dull.
- It was much easier for Tesla to invent the electric power than to my father to bring it into the house.
- Better a finger on forehead than a full hand on the nose.
- To us, history is more important, to them – it is geography.
- When we win, no one admits their defeat.
- Any evocation is by some seen as a provocation.
- He does not think, he just decided that way.
- Never have the European streams had narrower beds.
- It is not dangerous to yawn, what is dangerous is to flip the tongue.
- Sve je manje velikih ljudi, a sve više velikih voda.
- The number of great man is decreasing, the number of great leaders increasing.
- The right to vote is given to the sufficient number of citizens.
- They will treat us like cattle for as long as one can make good money on livestock.
- The lullaby was played for free, but we dearly paid the awakening.
- God has not been kind to them, therefore they helped themselves.
- We won, and they achieved their goals.
- The staff changes were introduced: the two deceased were replaced by two with seventy-year experience.
- Even when they dismounted they did not take the saddle off our backs. The fighters for the great Serbia created great Croatia.
- We can do with whoever we want but cannot with whom we must.

- Resmî adıyla: özelleştirme; halk arasındaki adıyla: yağma.
- Daire çizerek ilerlemek bizi rahatsız etmiyor: baş ile sonun yan yana olması işimize geliyor.
- Gelin maske takalım ki düşmanlar fark etmeden geçip gitsin.
- Bizi ne kadar "keskinleştirmişlerse", demek ki o kadar körelmişiz.
- Tesla için elektriği icat etmek, babamın onu eve getirmesinden daha kolaydı.
- Alında bir parmak, burunda koca bir elden iyidir.
- Bizim için tarih daha önemlidir, onlar içinse coğrafya.
- Biz kazandığımızda, kimse yenildiğini kabul etmez.
- Her hatırlatma, bazılar tarafından kışkırtma olarak görülür.
- O düşünmüyor, sadece öyle olmasına karar verdi.
- Avrupa'nın akarsularının yatakları hiç bu kadar dar olmamıştı.
- Esnemek tehlikeli değildir, tehlikeli olan dili çevirmektir.
- Büyük insanlar giderek azalıyor, büyük liderler ise giderek çoğalıyor.
- Büyük insanların sayısı azalıyor, büyük liderlerin sayısı artıyor.
- Oy kullanma hakkı, yeterli sayıda vatandaşta verilir.
- Hayvancılıktan iyi para kazanıldığı sürece, bize hayvan muamelesi yapacaklar.
- Ninni bedavaya çalındı ama uyanışın bedelini pahalya ödedik.
- Tann onlara cömert davranmadı, bu yüzden kendilerine yardım ettiler.
- Biz kazandık, onlar ise hedeflerine ulaştı.
- Kadro değişiklikleri yapıldı: iki ölü, yetmiş yıllık deneyime sahip iki kişiyle değiştirildi.
- Attan indikleri hâlde, sırtımızdaki eyeri çıkarmadılar.
- Büyük Sırbistan için savaşanlar, büyük Hırvatistan'ı yarattı.
- İstedikimiz herkesle yapabiliriz ama yapmak zorunda olduğumuzla yapamayız.

- İnsan kendini yönetmeyi bilseydi, başına yönetici aramazdı.
- Parmakla sayıyorsak, çözüm zaten avucumuzun içindedir.
- Bu pahalılık ne zamana kadar sürer? Bir sonraki zamma kadar.
- Milyonları çevirmek zor değildir; zaten hepsi yuvafak iştir.
- Mektup yazan kalmadı ama zarf alan çok.
- Bireysel çıkarları üst üste koy, ortaya toplumsal zarar çıkar.
- Oyun paranın etrafında kurulur; kimde para varsa oyunu o bozar.
- İşler nasıl gidiyor? Terin tuzu belirler.
- Az kişi çok alır; çoğunluğa kalan hesap makinesidir.
- Edebiyat yaşınmasına yüz kitap geldi. Jüri, ödül alan üç kitabı okudu.
- Mesele birinci olmak değil, son sözün kimde kaldığını bilmektir.
- Mesaimiz yıldızdan yıldız; ay bitene kadar.
- Kafalar boş, eller dolu.
- Bu dönem sıfırların sözünün geçtiği dönem.
- Kağıt her şeyi taşır; özgürlük ise sadece yazılı hâlde hafifir.
- İş yerinde durur; kazanç arada kaybolur.
- Parasızlık bastırır; insani olmayan şeyler ezer.
- Dört yapraklı yonca buldu; dört yıllık yetkiyi kaptı.
- Sürünüyoruz; çünkü hafızamız bir solucaninkinden kısa.
- Her yer gıcırıyor ama ses duyan yok.
- Ligin altındayız; herkesin oynamak istediği rakibiz.
- Dışımızı sıkıyoruz; lokmayı kendimizden kesiyoruz.
- Programlarının özü nettir: ekranda kalmak.
- Bir alarm saatine ihtiyacımız var; saatin kaç olduğunu hatırlamak için.

# CARICATURE di GIO

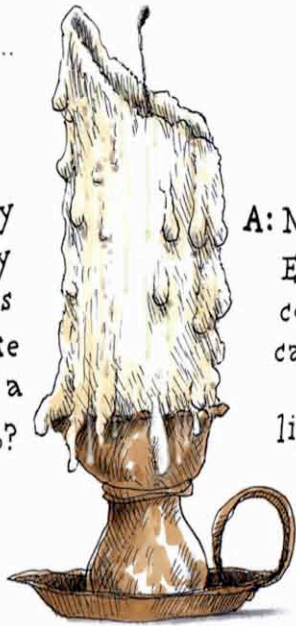


Mariagrazia Quaranta  
GIO (Italy)



ENERGY PRICES...

Q: How many electricity consumers does it take to change a light bulb?



A: None. Electricity consumers can't afford to use light bulbs.

THE CHIKAK

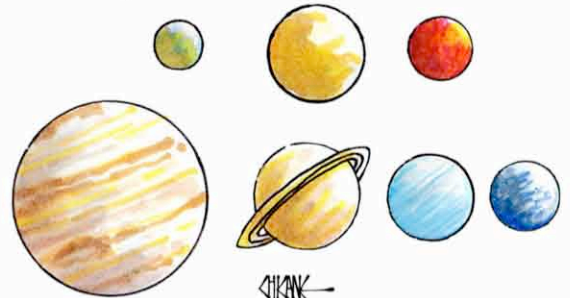


CARTOON GALLERY



'Chicane' is the pen name of Mark Winter, a New Zealander who lives and cartoons in London

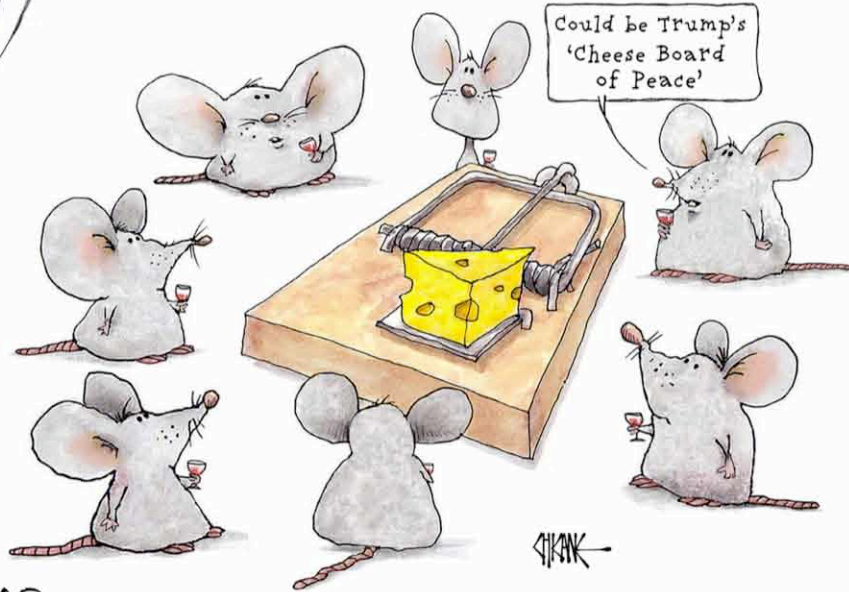
SAVE THE PLANET   
IN FACT, COLLECT THE WHOLE SET



Buttcoin  
Bottoming out!



close... ...but no Degas

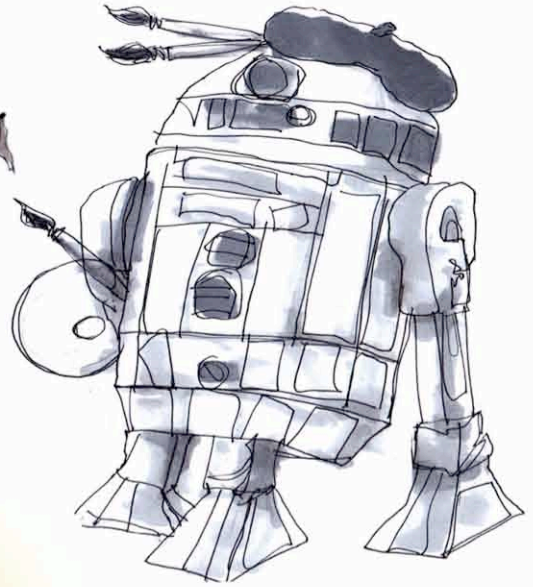


Could be Trump's 'Cheese Board of Peace'

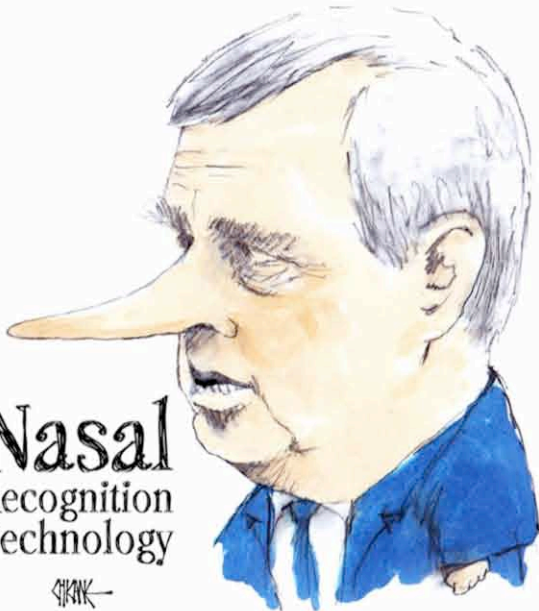
Very convincing Roger ...now go get the cheese!



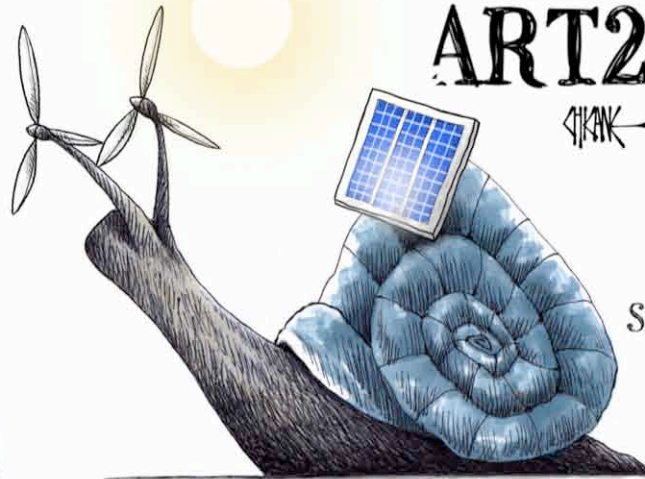
# AI Image Generator



# Nasal Recognition Technology



# ART2-D2

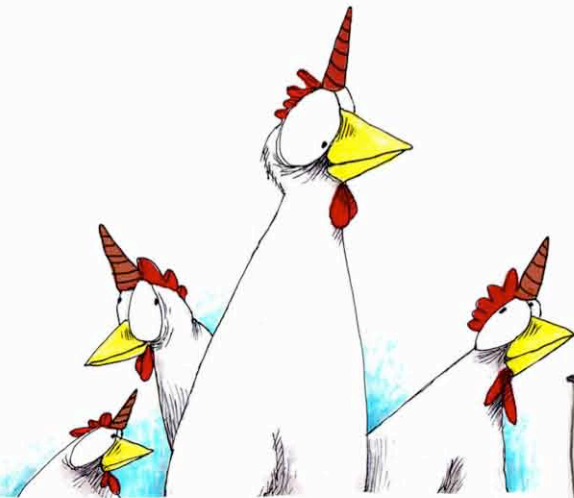


Sustainable snail...

GKAK

TODAY'S SPECIAL  
VEGAN STEW

How do I know it's made from real vegans?

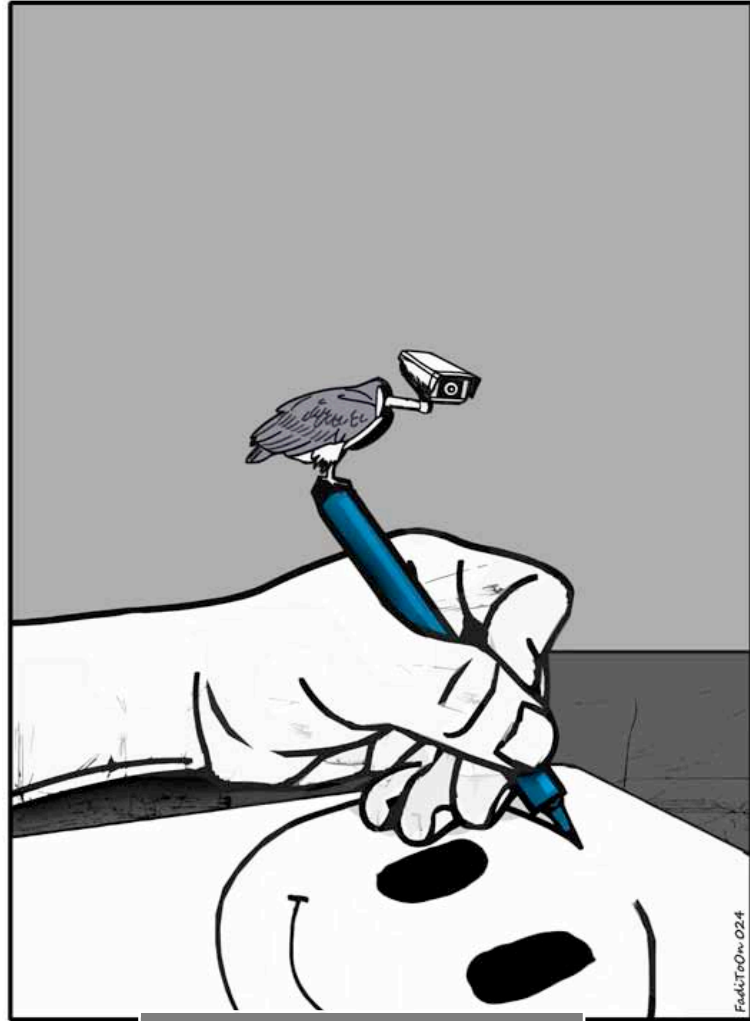
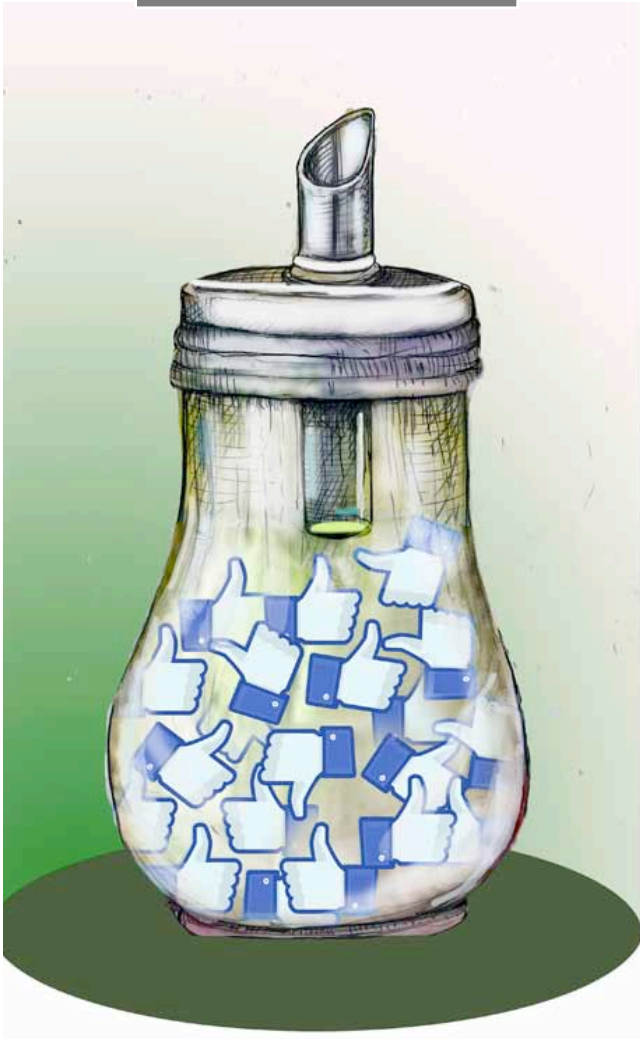


Unicorn-fed chickens

GKAK



Hule Hanusic, Austria



Fadi Abu Hassan, Norway



Marcel Cizmar, Slovakia

## aphorisms Vasil Tolevski (North Macedonia)



- Yanlış kralı seçtik ve böylece kendimizi saray soytansı yaptık.
- Göçmenler için endişelenmeyin! Akıllı olan hiç kimse burada kalmaz.
- Hükümetin "Altın Balık" ihalesi iptal oldu! Bizim taleplerimizi karşılayabilecek bir altın balık henüz dünyada yok.
- Hükümet vaatlerini yerine getiremez çünkü vaatlerin içi boştur.
- Onları sırtımızda taşıdığımız sürece, tepemizde (almamızda) kalacaklar!
- Kural şudur: Tüm milletvekilleri Kiril alfabesini bilir, daha yüksek mevkidekiler ise Latin alfabesini de.
- İktidar hata yapar, muhalefet onları arar... Ve böylece halkla saklambaç oynarlar.
- Hükümet avuç avuç vaat dağıtır, çünkü halkın başının kabak (açık) olduğunu bilir.
- Burada en çok kabak yetişir, hem tarımda hem de siyasette.
- Fareler peynir ve pastırma ile yakalanır, lağım fareleri ise ihalelerle!

- We chose the wrong king and thus turned ourselves into court jesters.
- Don't worry about the migrants! No one sane is staying here.
- The government tender for a goldfish failed! There is no goldfish capable of fulfilling our demands.
- The government cannot fulfill its promises because they are empty.
- As long as we carry them on our backs, they will be at our head!
- The rule is that all MPs know Cyrillic, while those in higher positions also know Latin.
- The government makes mistakes, the opposition looks for them... and so they play hide-and-seek with the people.
- The government promises "with fists and hats" (lavishly) because they know the people are bareheaded.
- Pumpkins thrive best here—whether in agriculture or in politics.
- Mice are caught with cheese and bacon, but rats are caught with government tenders!

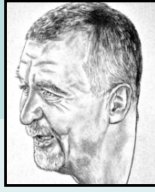
## aphorisms Ivan Grahovec (Croatia)



- The best way to ruin your day is to start it with too big plans.
- The more detailed the order, the more gloomy the waiter.
- Hairdressers love to cut hair the most - just not the one you bring them.
- The most expensive service is the one you didn't get.
- Some hairdressers have such a conscience that they use it as an excuse.
- The strangest stories always have a relative who does nothing but knows everything.
- In the land of the absurd, even a surgeon can operate without surgery.
- The best wealth is gained by those who find a market for nonsense.
- Traveling is beautiful until you get there.

- Gününüzü mahvetmenin en iyi yolu, ona çok büyük planlarla başlamaktır.
- Sipariş ne kadar ayrıntılıysa, garson o kadar kasvetlidir.
- Kuaförler saç kesmeyi çok sever—ama onlara götürdüğünüz saç değil.
- En pahalı hizmet, almadığınız hizmettir.
- Bazı kuaförlerin vicdanı o kadar güçlüdür ki, onu bahane olarak kullanırlar.
- En tuhaf hikâyelerin içinde, hiçbir şey yapmayı her şeyi bilen bir akraba mutlaka vardır.
- Saçmalıklar ülkesinde, bir cerrah bile ameliyat yapmadan ameliyat edebilir.
- En iyi servet, saçmalığa pazar bulanlar tarafından kazanılır.
- Yerel tren, sığmayan bir alana kaç kişinin sığabileceğini anlamayan en hızlı yoludur.

## aphorisms Ninus Nestorovic (Serbia)



- Tek tip düşünceye karşıyım. Herkese karşı tek başıma.
- Yayımlanan şiir ve aforizma kitaplarının yüzde 90'ını sadece yazarları okur. Kalan yüzde 10'unu ise onlar bile okumaz.
- İktidarın halkı soyduğu yerde nöbeti polis tutar.
- Bir adam, olağanüstü popülaritesi sayesinde gazetelerimizin neredeyse her sayfasında yer aldı. Sadece ölüm ilanlarında henüz yok.
- Kimsenin bana hayran olmasına gerek yok. Gerekirse kendim olurum.
- Kâbuslardan kaçamadım. Beni uykuda yakaladılar.
- Nine oy pusulasına sarıldı, dede nineye, trol dedeye, fedailer trole, taşınmış ve parayla getirilen seçmenler fedailer... Sonunda Sırbistan'ı mahvettiler.
- İnsan düşük kaliteli bir üründür. Satıldığı anda çöp olur.
- Hayatta şimdiye kadar sadece çulluk kuşunu, kirpiyi ve kendi resmimi becerdim. Geri kalan her şey beni becerdi.
- Destede bir kral ve bir sürü jandarma varsa, aslan ancak kolunda saklayabilirsin.

- I oppose uniform thinking. Alone, and against everyone.
- Ninety percent of published poetry and aphorism books are read solely by their authors. The remaining ten percent are not read even by them.
- Where power plunders the people, the police keep watch.
- One man, thanks to his remarkable popularity, has appeared on nearly every page of our daily newspapers. Only the obituaries remain untouched.
- I don't need anyone's admiration. I am perfectly capable of providing it myself. I failed to escape my bad dreams. They found me while I slept.
- The grandmother clings to the ballot, the grandfather to the grandmother, the troll to the grandfather, the thugs to the troll, and the imported, paid voters to the thugs — and Serbia collapses, chain by chain.
- Man is a product of poor quality. Once sold, he is discarded.
- In life, I have only truly humiliated a woodcock, a hedgehog, and my own reflection. Everything else has done the same to me.
- When the deck holds one king and countless gendarmes, aces survive only up a sleeve.

## aphorisms Jovan Jovceski (North Macedonia)



- Zanaatları tarihe gömdük. Zaten tarih de bizim ana zanaatımız!
- Politikaçlar iyi bir izlenim bırakmaz; sadece iz bırakırlar—aldıklarıyla!
- Suç büyümüyor. Yayılır!
- Politikaçlar halka hizmet eder. Kötü bir örnek olarak!
- Politikaçlarla halk hep zararda. Halk çoktan iflas etmişti!
- Başarımı affederlerdi... Yeter ki başarmayayım!
- Onu alenen tebrik ettiler; gizlice de umdular ki bir daha tekrarlanmasın!

- The secret of our success is the success of our secret!
- Politicians don't leave a good impression. They only take!
- Crime doesn't grow. It spreads!
- Politicians serve the people—by being a bad example!
- With politicians, the people are always at a loss. They should have gone bankrupt long ago!
- They would forgive my success—if only I don't achieve it!
- They congratulated him publicly on his success, secretly

## aphorisms Milan R.Simic (Serbia)



- Bizim tiyatromuzda seyirci de oynar.
- Memnunmuş gibi. Fikrimi paylaşmam.
- Muhbir olabilirsiniz. Casuslar işsiz.
- Herkes herkesin ne yaptığını biliyor.
- Geleceğimiz bir labirente kaldırdı.
- Edebiyatı seviyorum okumaya alerjim var.
- Başlangıçta "bir daha olmasın" vardı. Bir daha oldu.
- Balkanlarda kardeşçe boğazlaşırsınız. Daha az acıtır.
- Coğrafyamız sınırlarımızı bozuyor. Bir türlü sahteleyemiyoruz.
- İnsanca dinlenmek için akıl hastanesine yatmak istiyorum.

- In our theatre, even the audience acts.
- As if they were satisfied with the play.
- I won't share my opinion with you.
- You might be an informant.
- Spies are out of work.
- We all know what everyone is doing.
- Our future is trapped in a labyrinth.
- What good is my love for literature when I'm allergic to reading?
- In the beginning, there was "let it not happen again." And so it remained.
- In the Balkans, we slaughter each other fraternally—it hurts less that way.
- Our geography annoys us. We simply can't forge it.
- I feel like checking myself into a mental hospital just to rest like a human being.

## Dünya mizahından anekdotlar: Mizahın ardındaki trajik gerçekler!

**M**izah yalnızca kahkaha atmaka ilgili değildir; dünyaya bakmanın bir yoludur. Kültürler boyunca, toplumların iktidarla, sansürle, saçmalıklarla ve kendileriyle nasıl yüzleştiklerini açığa vurur. Bazen sessizce, bazen acımasızca... Mizah, çoğu zaman kimsenin cesaret edemediği anlarda gerçeği söyler.

**Örneğin İngiliz mizahı** bir paradoks üzerine kuruludur: Yüz ne kadar ciddiysa, şaka o kadar keskindir. **Oscar Wilde**, insanları en çok neyin güldürdüğü sorulduğunda bunu kusursuz biçimde özetledi: “Gerçek,” demişti, “onu ifade etmez; onu yaşar.”

**Fransa’da** ise mizah uzun zamandır otoriteyle doğrudan bir hesaplaşmadır. 1960’larda efsanevi **Hara-Kiri** dergisinin kapaklarından biri sansürlendiğinde, editörler tarihe yakışır bir provokasyonla karşılık verdiler. Bir sonraki sayı, iri harflerle atılmış şu manşetle çıktı: “*Bu sayıyı görüyorsunuz, sansür uyuyakalmış demektir.*” Dergi bir kez daha kapatıldı, ama o cümle satirik meydan okumanın manifestosu olarak yaşamayı sürdürdü. Bu meydan okuma 1970’te, eski Fransa Cumhurbaşkanı **Charles de Gaulle**’in ölümü üzerine doruğa ulaştı. **Hara-Kiri**, kapağında şu ifadeye yer verdi: “*Colombey’de trajik balo: 1 ölü*” — daha önce ölümcül bir yangın için gazetelerde kullanılan soğuk, bürokratik dili taklit ederek. Devlet bunu ahlaksızlık saydı ve dergiyi yasakladı. Editörlerin yanıtı tarihseldi: Derginin adını değiştirdiler. Böylece **Charlie Hebdo** doğdu. Sansür, bir kez daha, kendi muhalefetine yaratmıştı.

**Rus mizahı** ise kısa, soğuk ve öldürücüdür. **Sovyet** döneminden bilinen bir fikir, **SSCB**’de ifade özgürlüğü olup olmadığı sorulur. “*Elbette var,*” diye yanıt gelir. “*Hatta düşünce özgürlüğü de var—konuşmadan önce.*” Fısıltıyla anlatılan, sessizce gültünp herkeşse kusursuzca anlatılan bir şakaydı bu.

**Sovyetler Birliği**’nde imada bulunmak bile tehlikeliydi. Bir karikatürde, bir bürokrat masasının arkasında kocaman bir koltuk çizilmişti; yetkilinin kendisi görünmüyordu. Sansürçüler itiraz etti: “*Devlet görevlileri tembel gösteriliyor.*” Karikatürist sakinlikle karşılık verdi: “*Ben kimseyi çizmedim.*” Yanıt anında geldi: “*Herkes kimi çizdiğini biliyor.*”

**Latin Amerika**’da ise absürtlük çoğu zaman gerçeğin aynasıdır. **Mafalda**’nın yaratıcısı **Quino**’ya, ünlü karakterinin neden hiç büyümediği sorulduğunda verdiği yanıt yıkıcı derecede sadeydi: “*Cünkü dünya yeterince büyümedi.*” Bir çocuğun sesiyle, koskoca bir kuta kendi vicdanını bulmuştu.

**Mafalda** böyle tuhaf bir sansürle karşılaşmıştı. 1960’larda bazı gazeteler, “*Bir çocuk bu kadar zeki olamaz*” gerekçesiyle bant karikatürü yayımlamayı bıraktı. Sorun, anlaşılın, politik eleştiri değil—düşünen bir çocuktuktu.

**Japon mizahı** bambaşka bir yol izler: minimalist, sessiz, patlayıcı. Bir karikatür yarışmasında birinciliği alan eser bomboş bir sayfadan ibaretti. Altında tek bir cümle vardı: “*Bu şakayı anlamayanlar için açıklama yapılmamaktadır.*” Burada sessizlik, en gürlütlü **punchline**’a dönüşmüştü.

Bazı mizah örnekleri ise sınırları bütünüyle aşar. **Bir Nasreddin Hoca** fıkrası, bir Avrupa mizah dergisinde bir zamanlar şöyle tanıtılmıştı: “*13. yüzyıldan bir hicivci—bugün hâlâ güncel.*” Görünüşe bakılırsa bazı esprilerin pasaporta ihtiyacı yoktur.

**Türkiye**’den **Penguen** dergisi de benzer bir ders sunar. Bir kapakta sivasetçiler havvan olarak çizildiğinde, “*kişilik haklarının ihlali*” gerekçesiyle dava açıldı. Karikatüristin savunması kısaydı: “*Ama bunlar hayvan.*” Mahkemenin yanıtı ise son derece açıklayıcıydı: “*Hangi hayvanlar oldukları belli.*” Sonuçta mizah, tanıma sanatıdır.

**Ye son olarak, Franco dönemi İspanya**’da boşluk bile suçtu. Bir dergi, sansürlenmiş bir karikatürün yerine boş bir kare koymuş, altına küçük bir not eklemişti: “*Burada sansür olması gerekiyordu.*” Yayın bir kez daha kapatıldı. Resmî gerekçe mi? “*Okuru fazla düşündürmek.*” Ülkeler ve on yıllar boyunca mizah tek bir şeyi sürekli kanıtlar: Kahkaha asla masum değildir. Hatırlar, direnir ve bazen—sessizce—kazanır. ■

### Anecdotes from world humor:

## The tragic realities behind humor!

**H**umor is not merely about laughter; it is a way of seeing the world. Across cultures, it reveals how societies confront power, censorship, absurdity, and themselves. Sometimes quietly, sometimes brutally, humor speaks the truth—often when no one else dares.

**British humor**, for instance, is built on a paradox: the more serious the face, the sharper the joke. **Oscar Wilde** once summed it up perfectly when asked what makes people laugh the most. “*The truth,*” he replied, “*if you tell it with a straight face.*” Since then, British humor has rarely relied on punchlines. It doesn’t announce the joke—it lives it.

**In France**, humor has long been a direct confrontation with authority. During the 1960s, when the legendary magazine **Hara-Kiri** had one of its covers censored, the editors responded with a provocation worthy of history. The following issue appeared bearing a bold headline: “*If you are seeing this issue, censorship must have fallen asleep.*”

The magazine was shut down once again, but the sentence survived as a manifesto of satirical defiance. That defiance reached its peak in 1970, upon the death of former French President **Charles de Gaulle**. **Hara-Kiri** published a cover reading: “*Bal tragique à Colombey: 1 mort*” (“*Tragic accident in Colombey: one dead*”), echoing the cold, bureaucratic language newspapers had previously used for a deadly fire. The state deemed it immoral and banned the magazine. The editors’ response was historic: they simply changed the magazine’s name. Thus, **Charlie Hebdo** was born. Censorship, once again, had created its own opposition.

**Russian humor**, by contrast, is short, cold, and lethal. A well-known **Soviet-era** joke asks whether freedom of speech exists in the USSR. “*Of course,*” comes the answer. “*There is even freedom of thought—before you speak.*” It was a joke told in whispers, laughed at quietly, yet understood perfectly. In the **Soviet Union**, even implication was dangerous. One cartoon depicted nothing but an enormous armchair behind a bureaucrat’s desk—the official himself was invisible. Censors objected: “*State officials are portrayed*

*as lazy.*” The cartoonist replied calmly, “*I didn’t draw anyone.*” The answer was immediate: “*Everyone knows who you drew.*”

**In Latin America**, absurdity often mirrors reality. When **Quino**, the creator of **Mafalda**, was asked why his famous character never grew up, his answer was devastatingly simple: “*Because the world didn’t grow up enough.*” Through a child’s voice, an entire continent found its conscience.

**Japanese humor** takes a different route—minimal, silent, explosive. In one cartoon competition, the winning entry was nothing but a blank page. Beneath it, a single line read: “*No explanation is provided for those who don’t get this joke.*” Silence, here, became the loudest punchline. Even **Mafalda** faced censorship of a peculiar kind. In the 1960s, several newspapers stopped publishing the strip, arguing that “*a child cannot be this intelligent.*” The problem, apparently, was not political critique—but a thinking child.

Some humor transcends borders entirely. A **Nasreddin Hodja** anecdote was once introduced in a **European humor magazine** as “*A comedian from the 13th century—still relevant today.*”

**Turkey’s Penguen humor magazine** offers a similarly sharp lesson. When politicians were drawn as animals on a cover, a lawsuit followed, citing violation of personal rights. The cartoonist defended himself: “*But these are animals.*” The court’s response was revealing: “*It’s clear which animals they are.*” Humor, after all, is the art of recognition.

**And finally, in Franco-era Spain**, even emptiness was a crime. One magazine replaced a censored cartoon with a blank panel, adding a small caption: “*Censorship was supposed to be here.*” The publication was shut down once more.

The official reason? “*Making the reader think too much.*” Across nations and decades, humor proves one thing consistently: laughter is never innocent. It remembers, it resists, and sometimes—quietly—it wins. ■

HISTORY  
OF  
TECHNOLOGY

ERGUN AKLEMAN-

# MOTHER OF INVENTION

WHEN IT STARTED TO RAIN  
THE FIRST ENTREPRENEUR  
OF PARIS

ERGUN AKLEMAN-



INVENTED A LIGHTWEIGHT  
AND FOLDABLE  
UMBRELLA!



WHEN IT STARTED  
TO FLOOD  
THE SAME ENTREPRENEUR



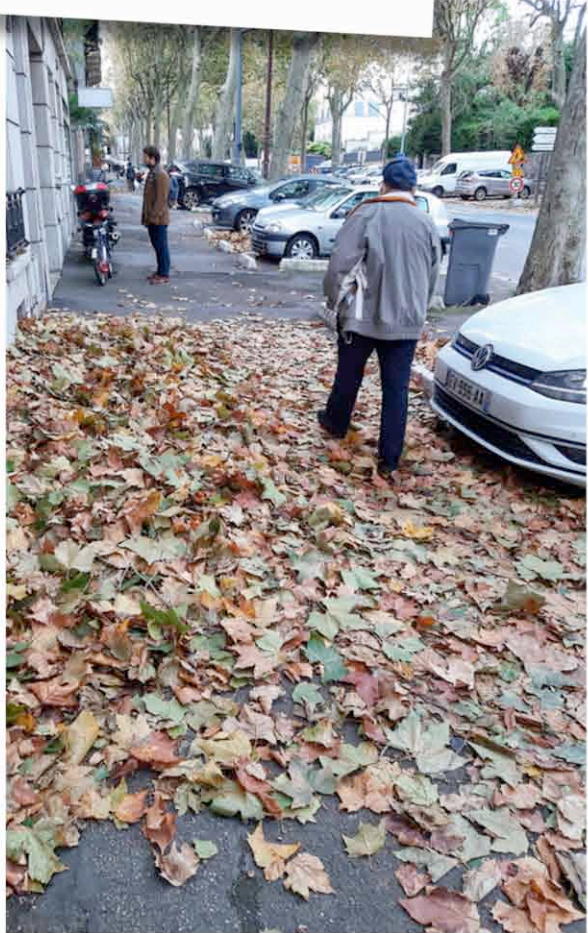
INVENTED  
ANOTHER USE OF  
THESE UMBRELLAS!



JEAN MARIUS, A MERCHANT, INTRODUCED THE FIRST LIGHTWEIGHT FOLDING UMBRELLA IN 1710 IN HIS PARIS SHOP. THIS UMBRELLA COULD BE OPENED AND CLOSED IN THE SAME WAY AS MODERN UMBRELLAS AND WEIGHED LESS THAN ONE KILOGRAM. UMBRELLA QUICKLY BECAME AN ESSENTIAL FASHION ITEM FOR PARISIENNES. IN 1759, NAVARRE, A FRENCH SCIENTIST, PRESENTED A NEW UMBRELLA DESIGN TO THE FRENCH ACADEMY OF SCIENCES BY COMBINING IT WITH A CANE. PRESSING A SMALL BUTTON ON THE SIDE OF THE CANE OPENED THE UMBRELLA.

# HUMOROUS PHOTOS

by Francisco Punal Suarez, Spain



VAAY!  
VERGINİN  
CELLADINA!

# Harici bedbahıtlar..

Subliminal Mesajlar...

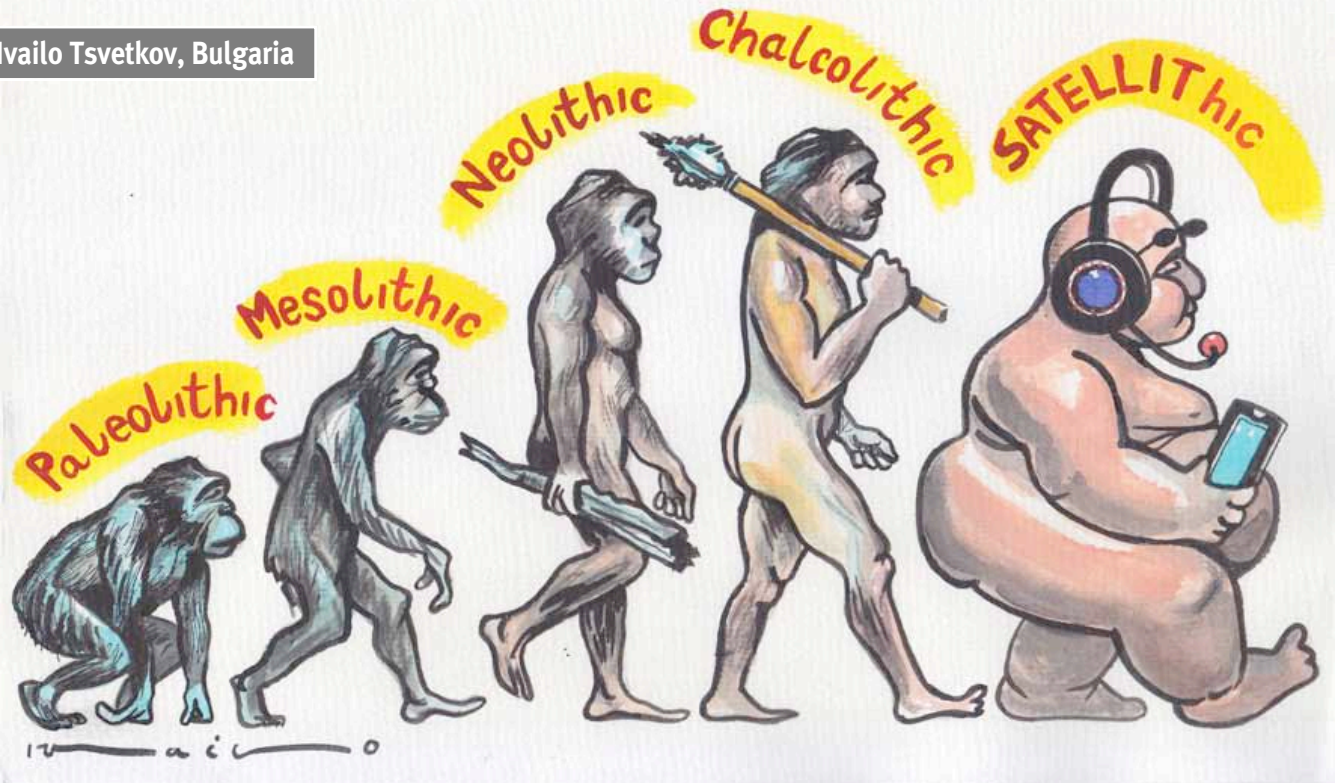
MOTORLU  
TAŞITLAR VERGİSİNİ  
ÖDEMEZSİN HA?!

YETİŞ  
ZAGOR KÖLEN  
OLTIYMI!

ULAN ŞU  
SÜPERMEN  
DEVLET GİBİ  
ADAM BE!



Ivailo Tsvetkov, Bulgaria



Mehmet Zeber, Türkiye



GÜNDEM

# N'olcak bu memleketin hali!?

• Eray Yavuzdoğan

• Dün sabah dolmuşta yaşandı. Şoför radyoyu açmış, haberler akıyor. Spiker ciddi bir sesle anlatıyor: “*Ekonomide olumlu gelişmeler...*” Dolmuşta kimse itiraz etmiyor. Sadece arkadan biri, para uzatırken mırıldanıyor: “*Olumluysa bize niye uğramıyor?*” Aynı dolmuşta emekli bir adam var. Gazeteyi katlamış, manşete bakmıyor. Yanındaki genç soruyor: “*Amca, ne olacak bu memleketin hâli?*” Adam düşünmeden cevaplıyor: “*Ne olacak... Konuşulacak.*”

Bizde konuşmak bol. Toplantılar yapılıyor, açık oturumlar düzenleniyor. Herkes konuşuyor. Konuşmayan tek kişi var: Dinleyen. O genellikle vatandaş oluyor. Konu bitiyor, program kapanıyor, sonuç ertesi güne bırakılıyor. Ertesi gün de başka bir konuya.

Geçen hafta bir bakan yerini bir kararnameyle bir başka bakana devretti.. Haber kısa sürdü. Daha kısa süren şaşkınlıktı. Çünkü ertesi gün aynı isim, başka bir görevle karşımıza çıktı. Kahvede biri durumu özetledi: “*Bizde istifa, görev değişikliğinin giriş paragrafıdır.*”

Basın özgürlüğü soruluyor. Gazeteci soruyor, yetkili cevaplıyor. Cevap düzgün, yuvarlak ve emniyetli. Gazeteci yazıyor, editör bakıyor, kelimeler ayıklanıyor. Bazı cümleler “*yanlış anlaşılabilir*” diye rafa kaldırılıyor. O raflar kalabalık. Ama kimse şikâyetçi değil; çünkü raflar düzenli.

Zam meselesi yine gündemde. Yetkili “*geçici*” diyor. Vatandaş “*alışık*” diyor. İki tehlikeli kelime. Geçici olan kalıcılaşıyor, alışılan sorgulanmıyor. Sonra biri çıkıp soruyor: “*Niye sesiniz çıkmıyor?*” Ses çıkmıyor değil, sadece içeri doğru gidiyor.

Seçim zamanı gelince herkes vatandaş hatırlıyor. El sıkılıyor, gülümseniyor, hatır soruluyor. Seçim bitince vatandaş yine hatırlıyor: beklemeyi. Bir amca şöyle diyor: “*Oy vermek kolay, sonrası sabır işi.*”

İstikrar lafı çok dolaşıyor. Anlamı basit aslında: Değişmeyen şeyler için kullanılan süslü bir kelime. Değişenlere de “*reform*” deniyor. Vatandaş ortada duruyor. Ona da “*denge unsuru*” diyorlar.

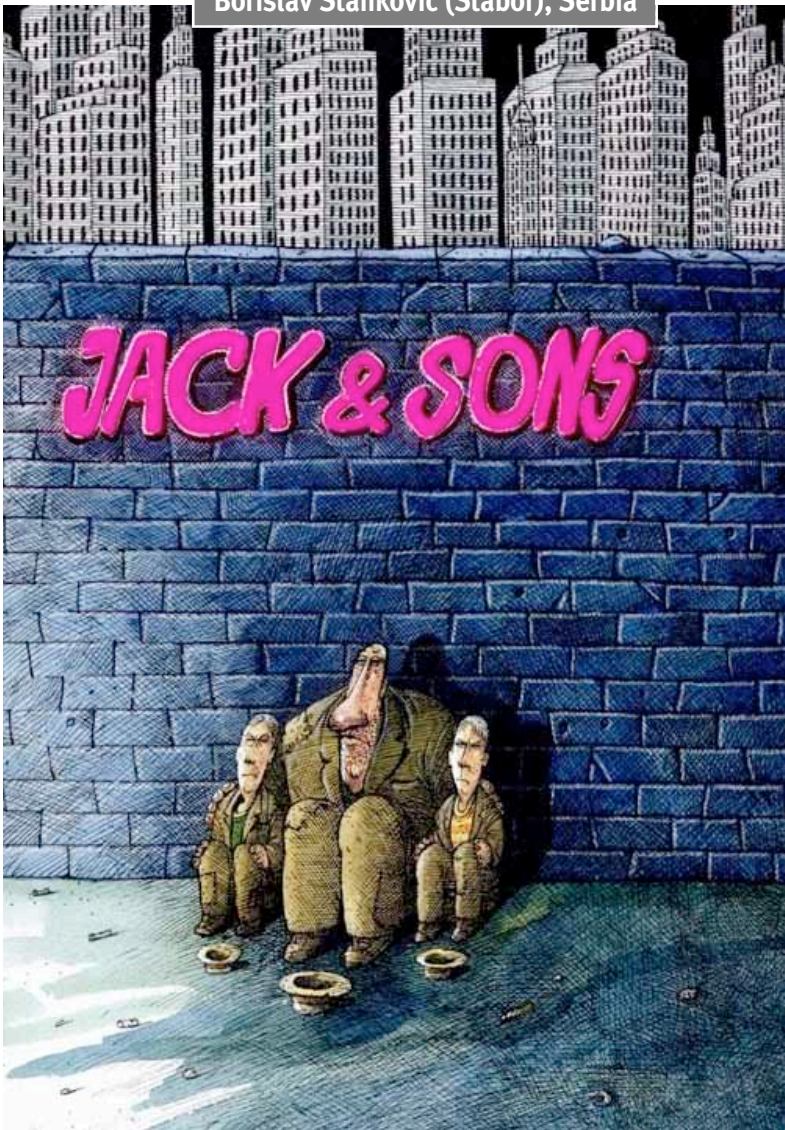
Akşam eve dönüyorsunuz. Gazeteyi masaya bırakıyorsunuz. TV kanallarını açıyorsunuz. Yine aynı haberlerle karşılaşıyorsunuz. Olan biteni biliyorsunuz ama bildiklerinizle ne yapacağınızı pek bilmiyorsunuz. Yine de gazeteyi atmak, TV’yi kapatmak yok. Ertesi gün de takip edilecek. Çünkü bu ülkede haberler değil, insanlar eskimiyor. İnsanlar tanıdık. Olaylar da.

Ve belki de mesele tam burada başlıyor.



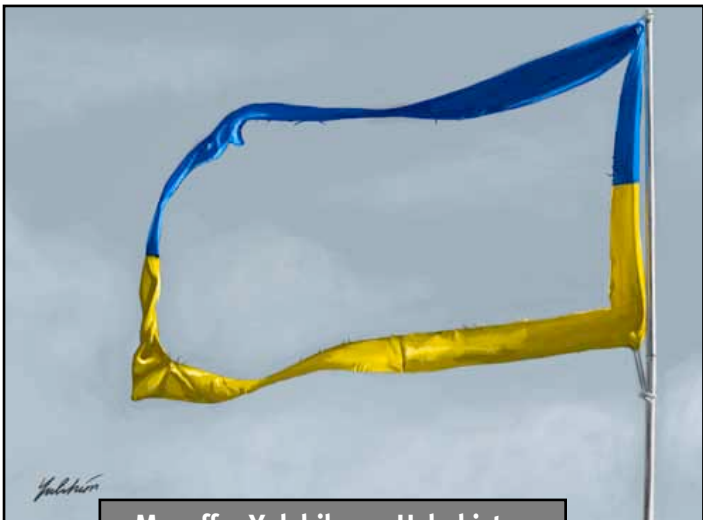
Ekrem Borazan, Türkiye

Borislav Stankovic (Stabor), Serbia



Ameen Alhabarah, Saudi Arabia

Alexander Dubovsky, Ukraine



Muzaffar Yulchiboev, Uzbekistan



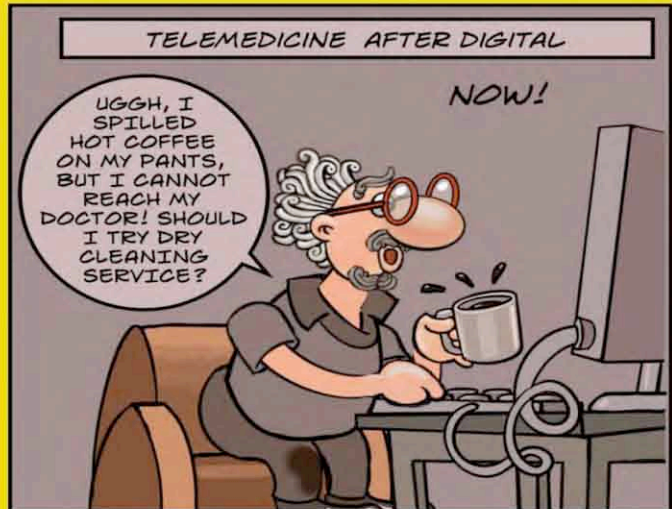
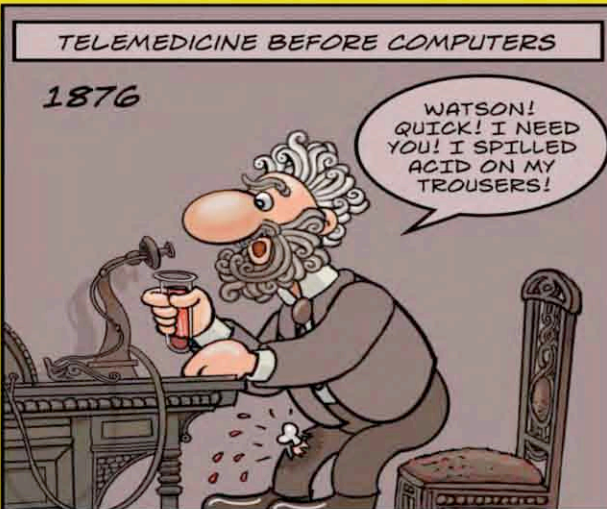
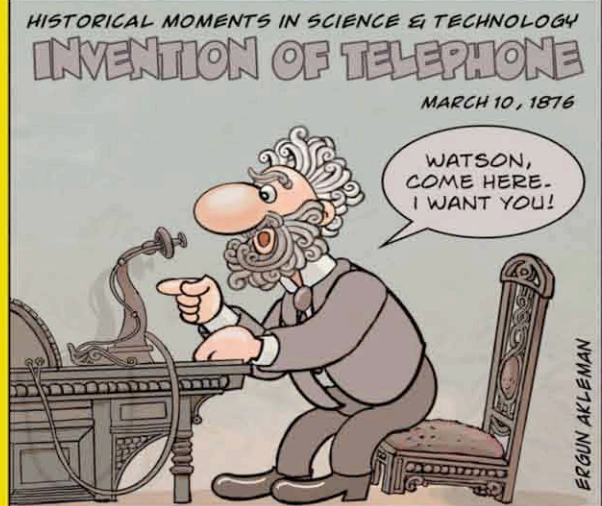
Dina Abdelgawad, Egypt

# Computing Through Time

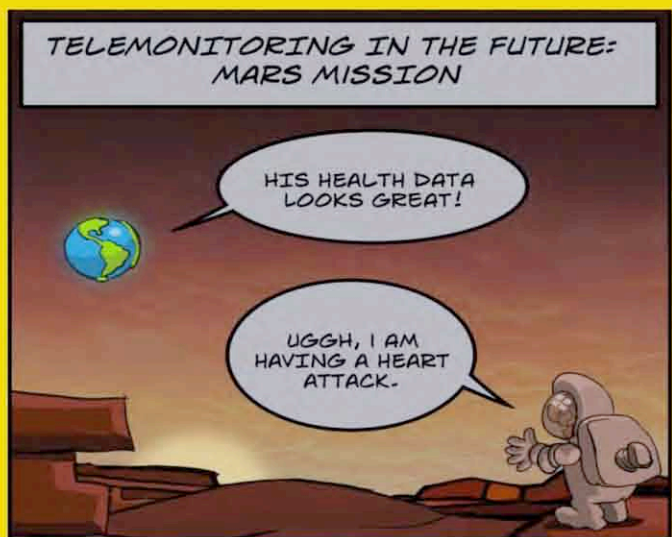
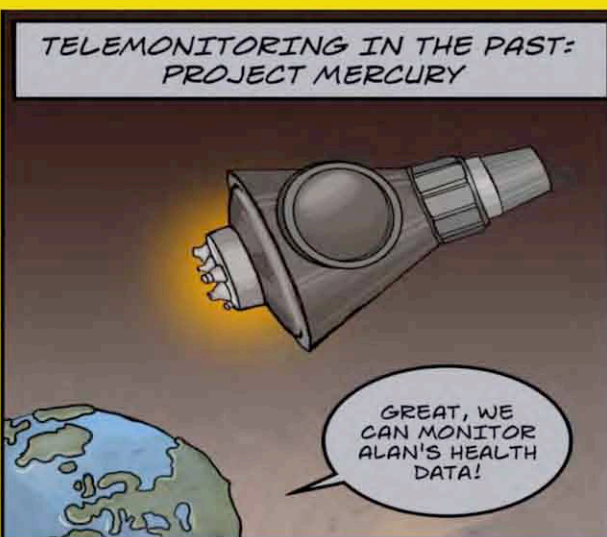
## Cartoons in IEEE Computer

**Dr. Ergun Akleman, USA**

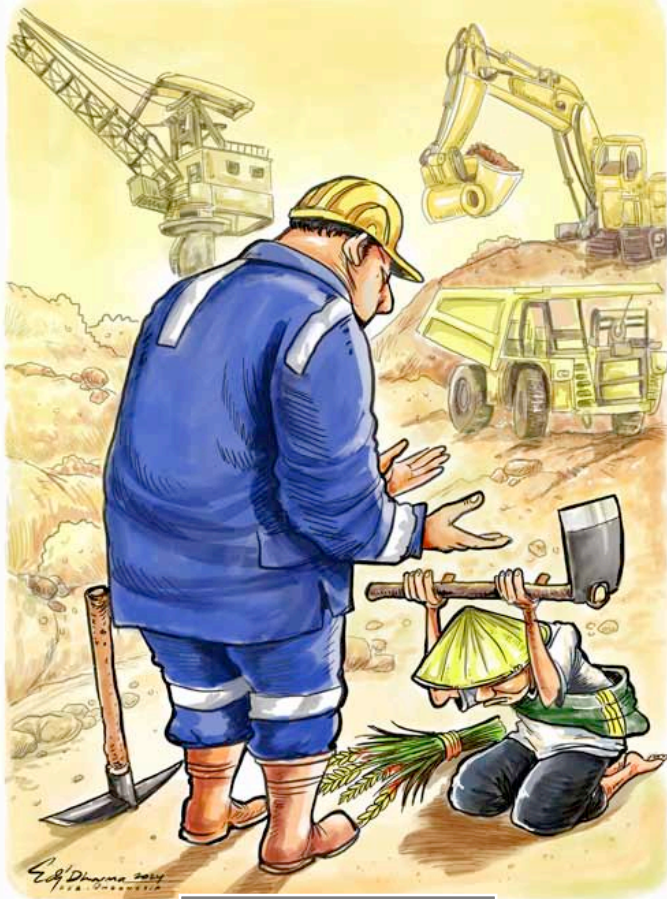
Turkish Academician and cartoonist at Texas A&M University



TELEMEDICINE BEGAN WHEN WIRED COMMUNICATION BECAME AVAILABLE. IT IS BELIEVED THAT THE EARLIEST TELEMEDICINE ENCOUNTER CAN BE ATTRIBUTED TO ALEXANDER GRAHAM BELL. IN 1876, HE USED HIS NEW INVENTION, A TELEPHONE, TO CALL HIS ASSISTANT MR. WATSON TO GET HELP AFTER SPILLING ACID ON HIS TROUSERS. THE EXACT ORIGIN OF TELEMEDICINE IS NOT KNOWN, HOWEVER, THERE HAS ALWAYS BEEN A NEED FOR REMOTE CARE SINCE ANTIQUITY. THERE IS EVIDENCE THAT SHARING MEDICAL INFORMATION REMOTELY EXISTED THROUGH PRIMITIVE FORMS OF COMMUNICATION, EVEN BEFORE HIPPOCRATES!

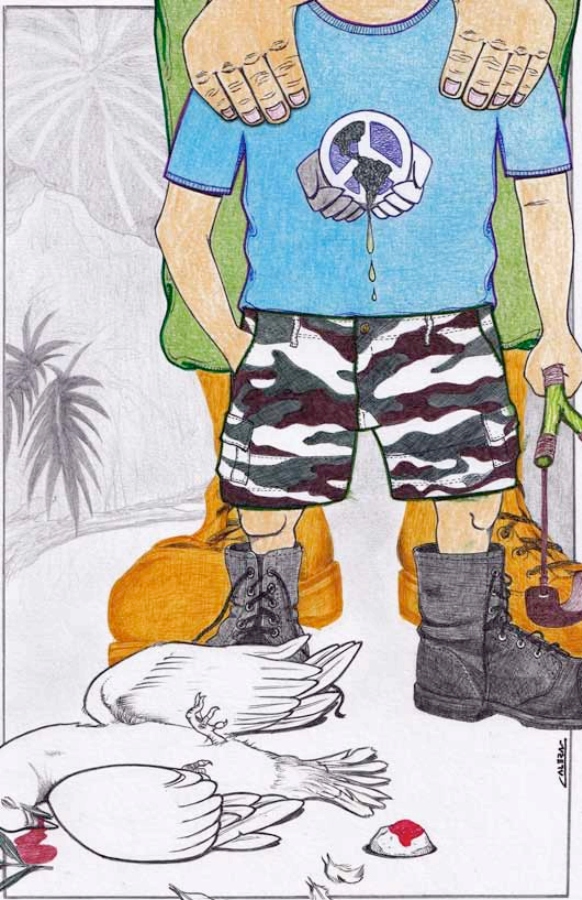


REMOTE PATIENT MONITORING BEGAN WITH PROJECT MERCURY. NASA MONITORED THE HEALTH OF ALAN SHEPARD, THE FIRST AMERICAN IN SPACE, WHILE IN FLIGHT, USING AN EARLY EKG TECHNOLOGY, A THERMOMETER, AND A RESPIRATION SENSOR ATTACHED TO HIS MICROPHONE. HAVING A RELATIVELY SHORT DISTANCE HELPED REAL-TIME MONITORING. HOWEVER, REAL-TIME REMOTE MONITORING MIGHT NOT BE POSSIBLE WITH DISTANT PLANETS. FOR INSTANCE, THE LIGHT FROM MARS TO EARTH TRAVELS FOR AT LEAST 3 MINUTES. THIS TRAVEL TIME CAN BE AS LONG AS 22 MINUTES.



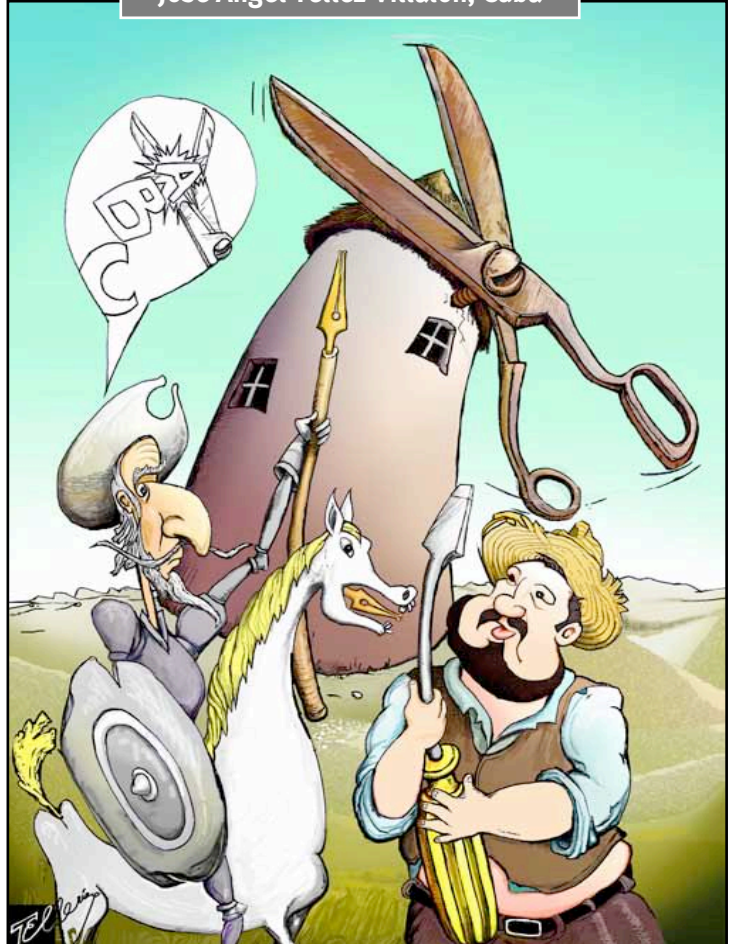
Edi Dharma, Indonesia

Julio Carrion Cueva / Karry, Peru



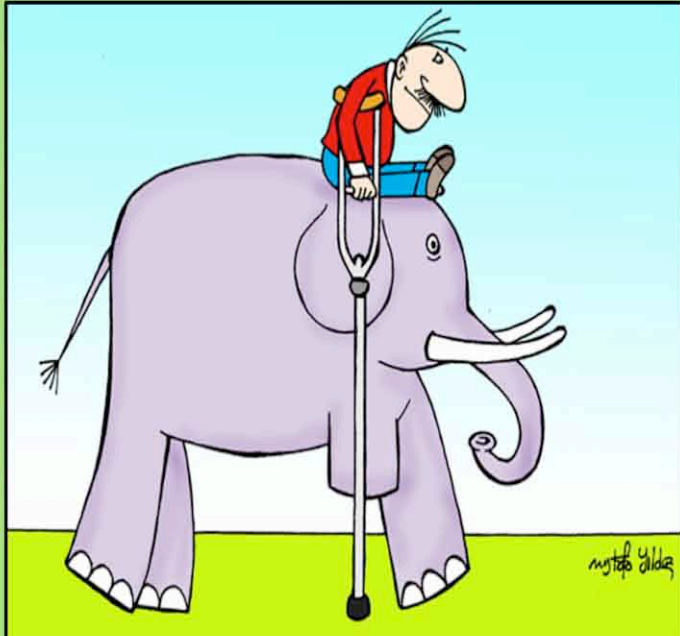
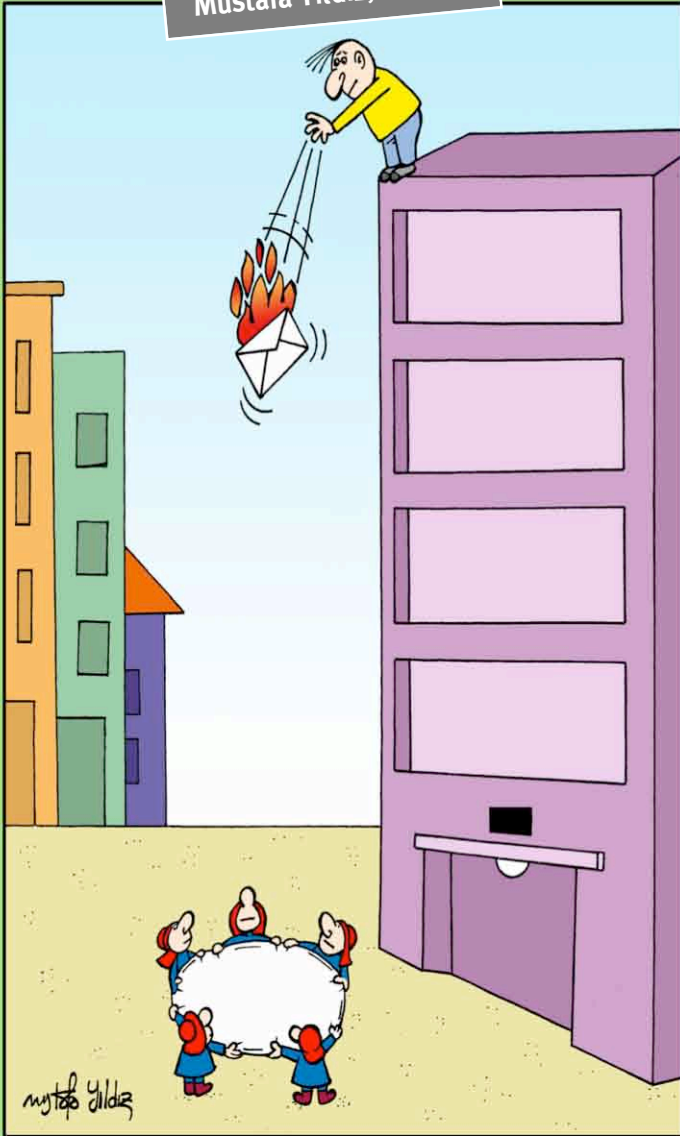
Cesar Andres Leal Ramirez, Uruguay

Jose Angel Tellez Villalon, Cuba



# MISTIK

Mustafa Yıldız, Türkiye



Hossein Eskandari, Germany



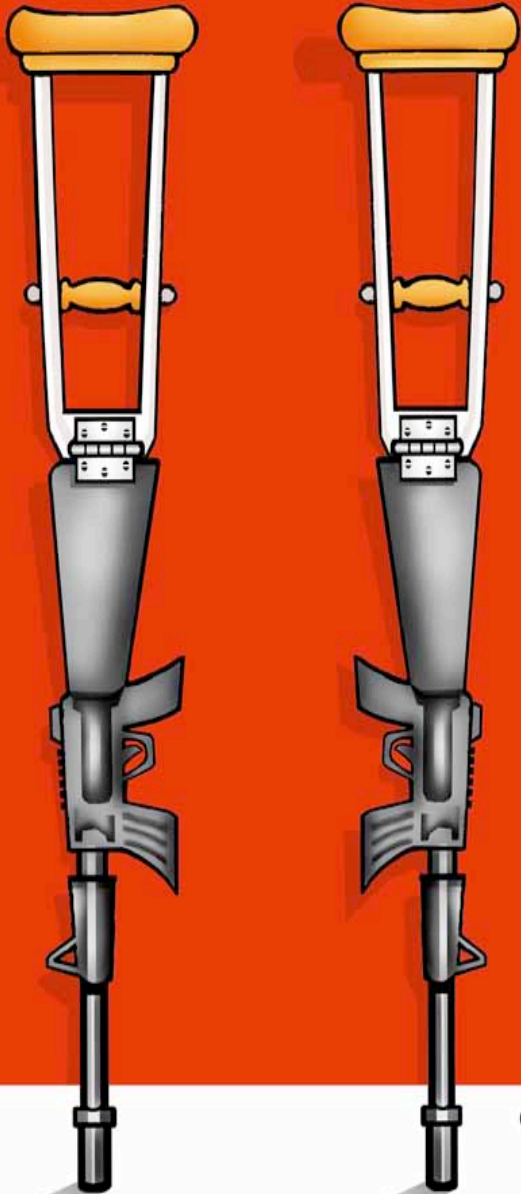
Farhad Rahim Gharamaleki, Iran

Claudio Mellana, Italy



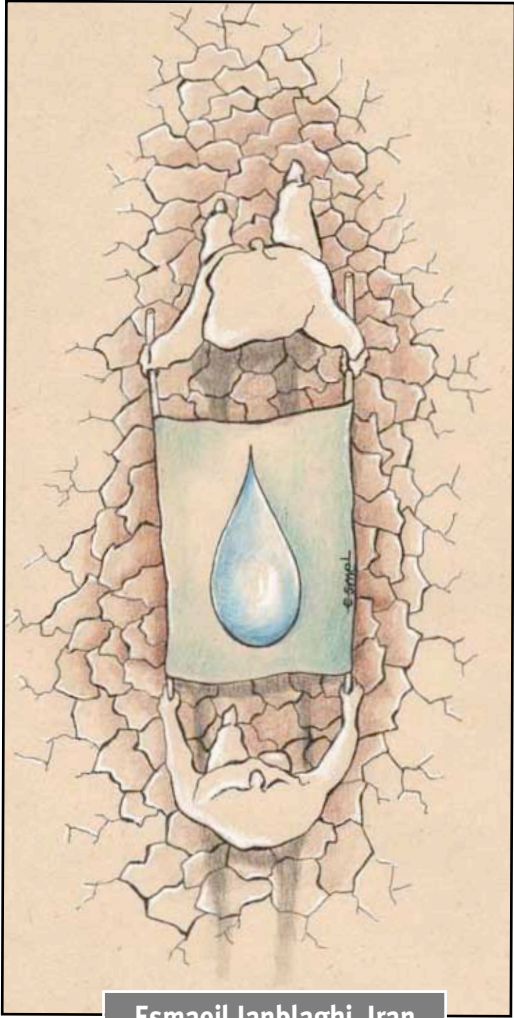
# ÇİZGİYİLE

O. Yavuz İnal, Türkiye



Javier Cubero Torres, Cuba



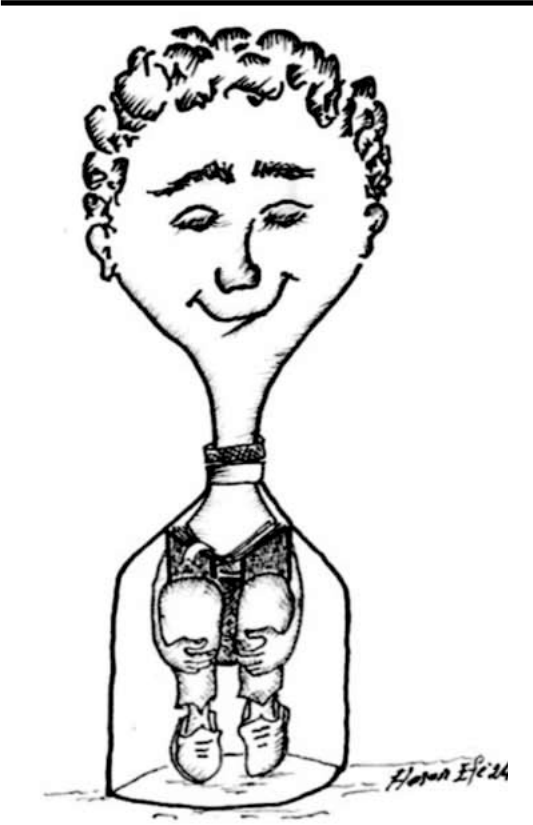
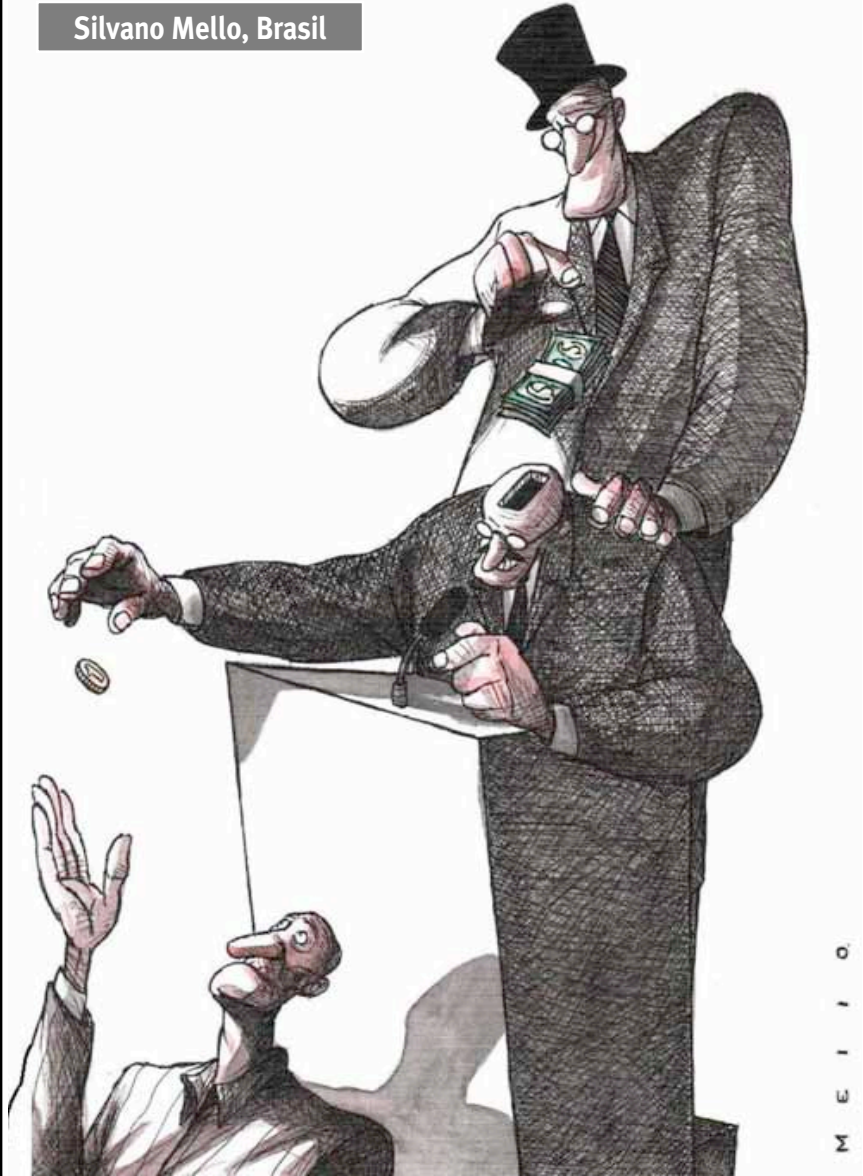


Esmail Janblaghi, Iran

Mohammad Mahmoudi, Iran



Silvano Mello, Brasil



Hasan Efe, Türkiye

# World Agenda

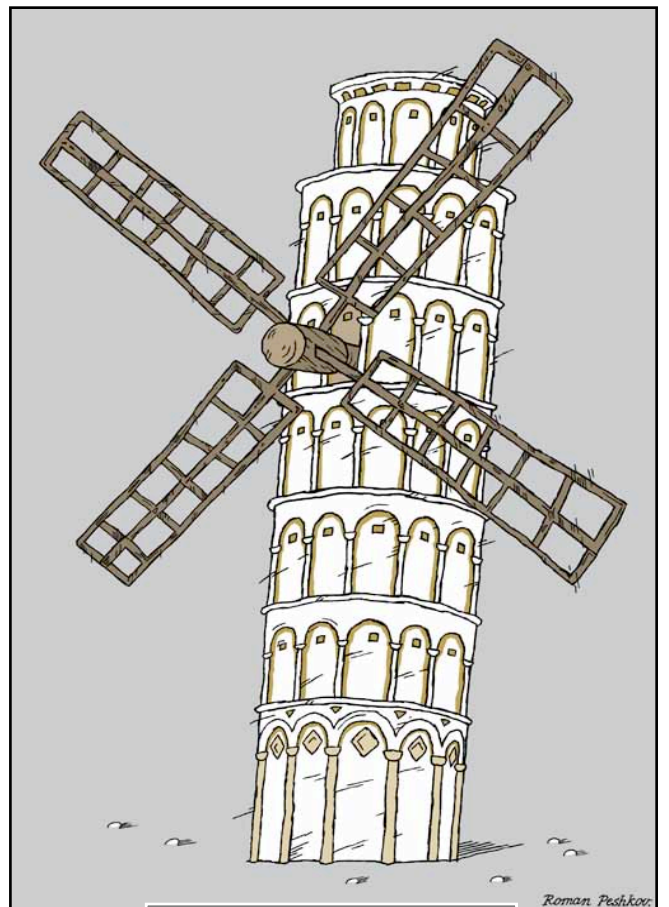
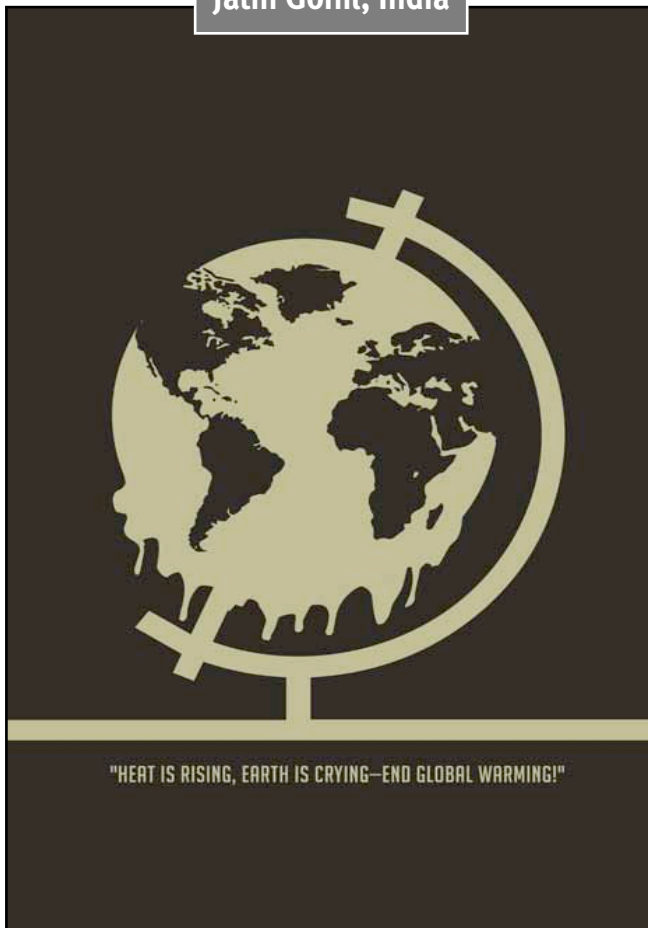
by Willem Rasing  
from Netherland



Makhmud Eshonqulov, Uzbekistan



Jatin Gohil, India



Roman Peshkov, Russia

Juan Gabriel Benabides, Spain



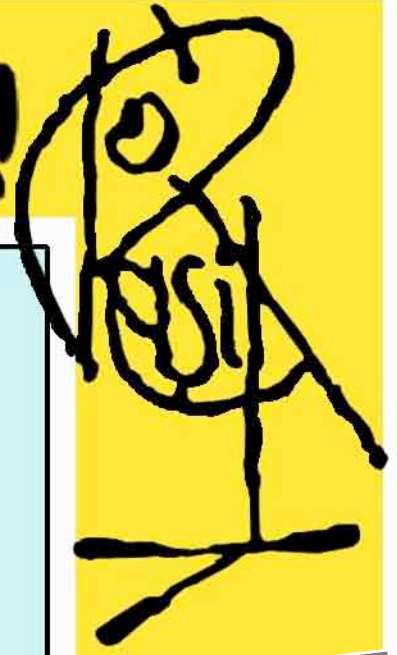
J. Bosco De Azevedo, Brasil

Konstantin Kazanchev, Ukraine

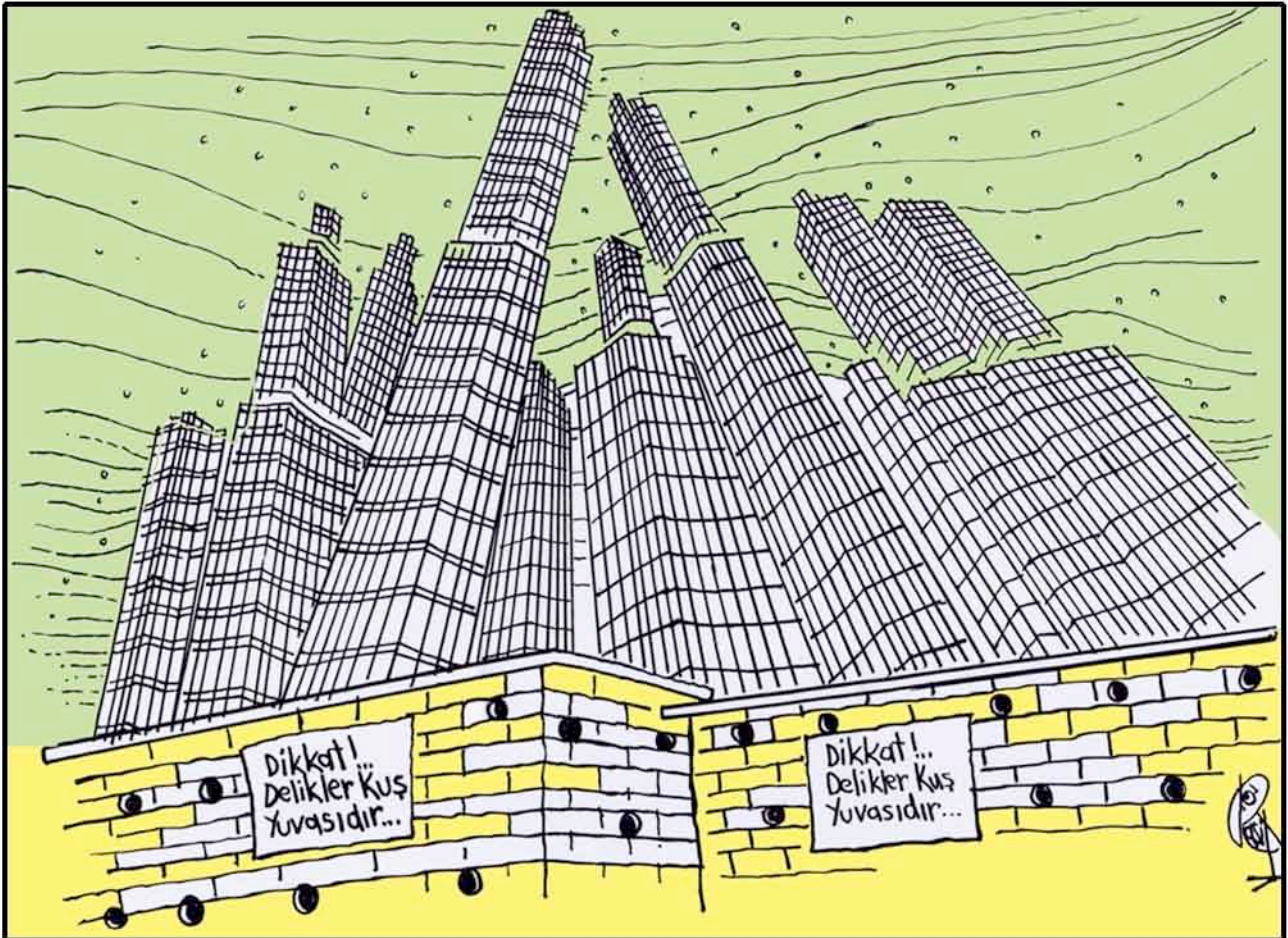
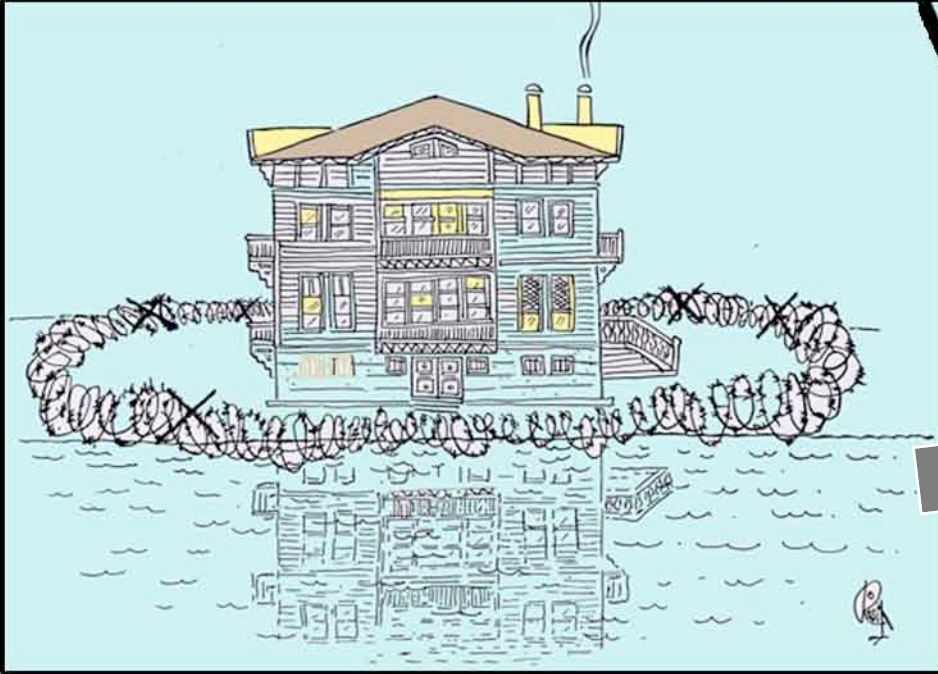


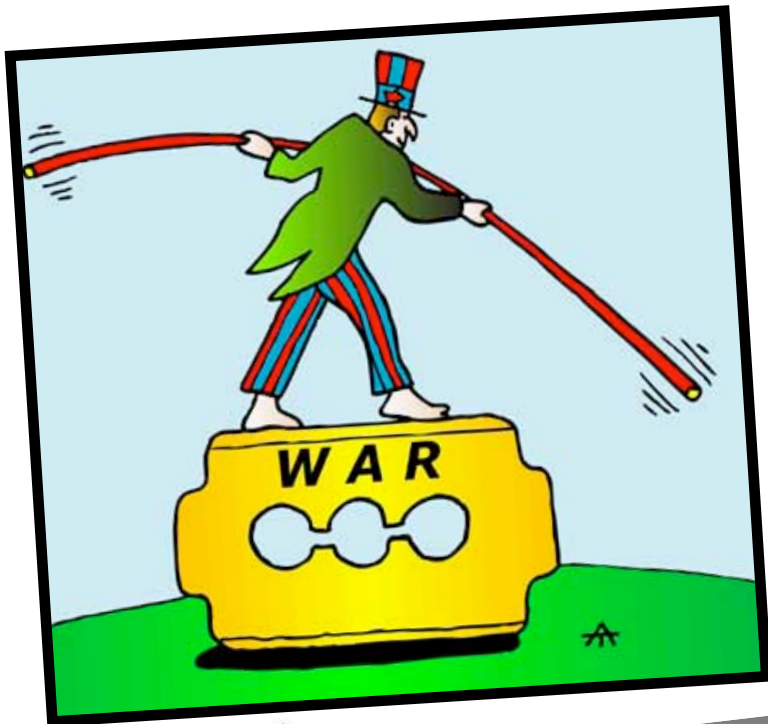
Luis Enrique Perez Hechavarria, Peru

# RAŞİT YAKALI

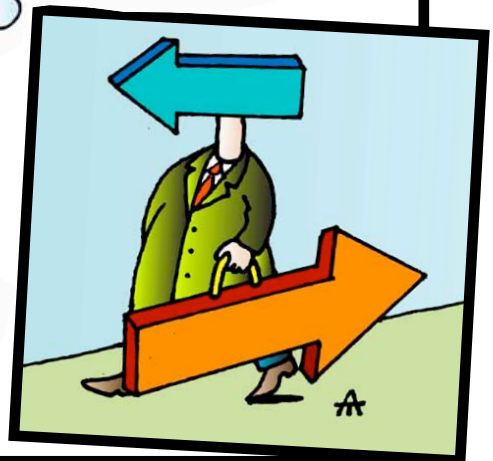


Raşit Yakalı, Türkiye





Alexey Talimov, England



# Nakit yabancı bir kavramdır.

**B**azı Avrupa ülkelerinde nakitle alışveriş yapmak düşünülemez. Hatta ayıp sayılır. Cebinde nakit taşımak, "trend" olmadığını, kıscacı in olmadığını anlamına gelir. Bu bahar ben de tam olarak böyle tatsız bir deneyim yaşadım. İş için İsveç Krallığı'na bir seyahate çıktım. Patronum, yani şirketimizin genel müdürü, alanında yeni bilgiler edinmem için beni şirket temsilcisi olarak oraya gönderdi. Bana 1.500 avro nakit avans verildi ve bu, resmen "kuçına atılmış bir tekne" gibiydi. Aslında gitmeye pek hevesli değildim ama sonra düşündüm: "Kaybedecek neyim var?" Saf İsveçli kadınlar, bana uyan serin bir iklim, güzel Germen mimarisi, sayısız park ve arasında rahatça uyum sağlayabileceğimi düşündüğümü cool insanlar... Oraya varamadan önce her şeyin ayrıntısını bilmek, beni nelerin beklediğini öğrenmek istediğim için seyahatten iki hafta önce bu İskandinav ülkesinin gelenekleri hakkında okudum.

Pazar günü öğle saatlerinde İsveç'in güneybatısındaki şehre vardım. Önce Zagreb'ten Kopenhag'a uçtum, oradan da şehirlerarası trenle Malmö'ye geçtim. Sabahın köründe kalkmış olmanın sersemliği üzerinde olsa da, denizim altından ve üstünden yalnızca on iki dakikada "vızır vızır" geçip gittiğimiz muhteşem Öresund benî hemen büyüledi. Trenden inip kalacağım otel olan "Scandic St Jörgen"e doğru yürürken, koyu renk demir heykellere, fısıkyelere ve tuğla kaplı cepelere sahip binalara hayran hayran bakmak için birkaç kez durdum. Ustalıkla döşenmiş taş küplerden oluşan Roma yolları, her yandan akan bisikletli kalabalığı, her ırktan insan ve kulağıma gelen

dünya dillerinden oluşan tam bir ses salatası... Ancak beni en çok şaşırtan şey, gerçek Viking torunlarının azlığıydı—daha doğrusu neredeyse yok denecek kadar az olmaları. "Sarışın erkekleri" ve "sarışın kızları" bir elin parmaklarıyla sayabiliyordum; çoğunluk, kim bilir nerelerden gelmiş "ergenimsilerden" oluşuyordu. Gün güneşli ve rüzgârlı olmasına rağmen, bu yeni yetme İsveçlilerin bolluğu gözümü biraz kararttı. En kalabalık grup Çinlilerdi; ardından Türkler, sonra Araplar... tahmin edin gerisini. Otele oldukça hızlı ulaştım; tren istasyonundan yaklaşık 500 metre uzaklıktaydı. Dikdörtgen binanın beyaz cephesi ve cam döner kapıları gizli ama arzu edilir bir zarafet yayıyordu. Koyu kırmızı mermerden yapılmış lobi, duvarlardaki neon ışıklar, paslanmaz çelik asansörler... "Vay be!" dedim, kendi kendime, şaşkınlıkla. Resepsiyonda, ben için mekâna dalmış bakarken, beyaz bluzlu, siyah "ip gibi" pantolonlu ve altın yıldızlı yelekler giymiş iki görevli beni izliyor, masumca gülümsüyordu. İlk bakışta, kentsel-kırsal arası bir kostüm giymiş genç hanımlara benzediklerini düşündüm. Kibarca selam verdim ve sakar İngilizcemle konuşmaya başladım. Kim olduğumu, nereden geldiğimi ve geliş sebebimi anlattım. İş ortaklarının söylediğine göre her şeyin çoktan rezerve edilmiş olması gerekiyordu. Ama işler pek de pürüzsüz gitmedi. Başta beni tam olarak anlayamadılar, yine de olabildiğince nazik davranmaya çalıştıkları belliydi. Seyahatten önce kesin bildiğim tek şey, konaklamanın ücretini kendim ödeyecek olmamdı. Birkaç yanlış anlaşılmanın sonra, gece sayısı konusunda küçük sorunlar çıktı. Seminere katıldığım ortak firma yalnızca kahvaltı dâhil beş gece ayarlamıştı; oysa ben,

cuma günü son dersin hemen ardından uçtuğuyakalayamayacağım için bir gece daha istemişim. Bir şekilde beni anladılar ve derin bir nefes aldım—ama kısa sürdü. Sonrasında olanlar beni çileden çıkardı ve moralimi iyice bozdum.

Ödeme zamanı gelmişti. Banka kartlarının büyük hayranı olmadığım, yeniliklere ve modernliğe pek sıcak bakmayan inatçı bir genç olduğum için, bu ve benzeri "nimetlerden" kendimi mahrum bırakmıştım. Sevimli, mavi gözlü resepsiyonist için bir sesle sordum: "Nasıl ödemek istersiniz?" "Elbette nakit!" dedim, biraz da afallayarak. Evde buna alışkındım ama burada... Sanki yanlış cevabı vermişim gibi hissettim. "Nakit" şihirli kelimesini ağzımdan çıkarır çıkarmaz, yakında bulunan diğer otel misafirleri bana dönüp alaycı gülümsedi. Resepsiyon görevlileri de bu ödeme yöntemine kayıtsız kalmadı. Nakit burada tuhaf bir kavramdı ve ben, geri zekâlı bir maymun gibi, bunu bilmiyordum. Bu gafin ardından yaşanan komedi, altı gecelik kahvaltı dâhil konaklamanın toplam tutarını hangi banknotlarla ödeyeceğimi seçme faslıydı. Tutar yaklaşık 5.700 İsveç kronuydu; bizim parayla alaycı yukarı 650 avro. Sonra sahneye tüm aptallığımla ben çıktım. Bunu nasıl yapacağımı pek umursamıyordum; zaten yeterince "rezil" olmuştum. Çeket ceplerimden banknotları, şapkadın tavşan çıkarma konusunda ustalığı eşit derecede olan bir şihirbaz gibi çıkarmaya başladım. Önce, seyahatten bir gün önce metropolümüzün merkezine yakın bir döviz bürosunda avrodan bozdurduğum, buruşturulmuş bir zarfın içinden tam 4.000 İsveç kronundan oluşan küçük

bir tomar çıkardım. Komşu şubeden getirmelerini beklemiştim; acilen lazımdı ve şimdi hepsini böylece döküyordum. Ardından kot pantolonumun sağ ön cebinden 150 avro çıkardım. O an yanımda olan tüm para buydu. Karşımdaki zavallı, solgun hanıma yalvarcasına sordum: "Şimdi yeterli mi?" Her şeyi sayıp kendi para birimine çevirdikten sonra, yumuşak bir sesle konuştu: "Hâlâ tam olarak 244 kron ödememiz gerekiyor." O an ne kadar rahatsız olduğumu tahmin edebilirsiniz. Ceperlerimi, arkadaşları kösedey sabırsızca beklerken bir kutu bira ya da bir paket sigara almak için son 50 sent arayan bir ergen gibi karıştıyordum. Taze koparılmış bir tiber gibi kızarmıştım; gözlerim de ilk buluşmasındaki bir bakire gibi parlıyordu. Bir-iki dakika sonra, sırt çantamda, yalnızca özel durumlarda harcamak üzere sakladığım bira daha param olduğunu hatırladım. Hatıra almak istemem diye cep harçlığını oraya gizlemiştim. Büyük bir güçlükte çanta'yı aldım ve içinden gülcüce 120 avro—yani altı adet 20'lik banknot—çıkardım. Sonunda derin bir nefes aldım; resepsiyonistin jestlerinden bunun nihayet yeteceğini anlamıştım. Böylece zavallı ben, oda anahtarlarını (aslında bir cip kartı) alabilmek için resepsiyonun önünde tam 45 dakika harcadım ve nihayet hak edilmis bir mola için yola koyuldum. Valizimle en yakın asansöre sendeleyerek gittim, içerde ayana kendime baktım ve yüzümü hızla ellerimle kapattım. Bir daha asla yavaşlamak istemeyeceğim bu olayların yüzüme bıraktığı hararet hâlâ yanıyordu. Açılan soğuk bir duşa ihtiyacım vardı—ve nakit lafını bir daha duymak istemiyordum. ■

## Cash is a foreign concept.

**B**uying with cash in some European countries is unthinkable. You could even say it's shameful. Having cash in your pocket means you're not trendy, you're simply not in. I had just such an unpleasant experience this spring. I went on a business trip to the Kingdom of Sweden. My boss called director sent me there as a representative of our company to gain new knowledge in my field. I received an advance of 1,500 euros in cash and it was like a "kick in the ass". Although I didn't really feel like going there, I thought: "What do I have to lose?" Pure Swedish women, a cool climate that suits me, beautiful Germanic architecture, countless parks and cool people among whom I should be able to fit in well. Since I wanted to be informed about everything's details and get to know what awaited me there, two weeks before the trip I read about the customs of this Nordic nation.

I arrived in the city in southwestern Sweden around noon on Sunday. First, I flew from Zagreb to Copenhagen, and from there by intercity train to Malmö. Although still sleepy from getting up early, I was immediately delighted by the magnificent Öresund, which we "whizzed" across under and above the sea in just twelve minutes. After getting off the train and heading towards the "Scandic St Jörgen" hotel, where I was supposed to stay, I stopped several times to admire the dark iron statues, fountains and buildings with brick-clad facades. Roman roads with skillfully laid stone cubes, a flock of cyclists pouring in from all sides, a multitude of people of all races, and the soundscape was a real mixed salad of world languages. However, what surprised me most of all was the small number, or rather the insignificance, of the true descendants of the Vikings. I could count the "blond men" and "blond girls" on the fingers of one hand, because the majority were "twens" from who knows where. Although the day was sunny and windy, my eyes were slightly darkened by all those newly-minded Swedes. The most numerous were the Chinese, then the Turks, then the Arabs, and guess what. I reached the hotel relatively quickly because it was about 500 meters from the train station. The white facade of the rectangular

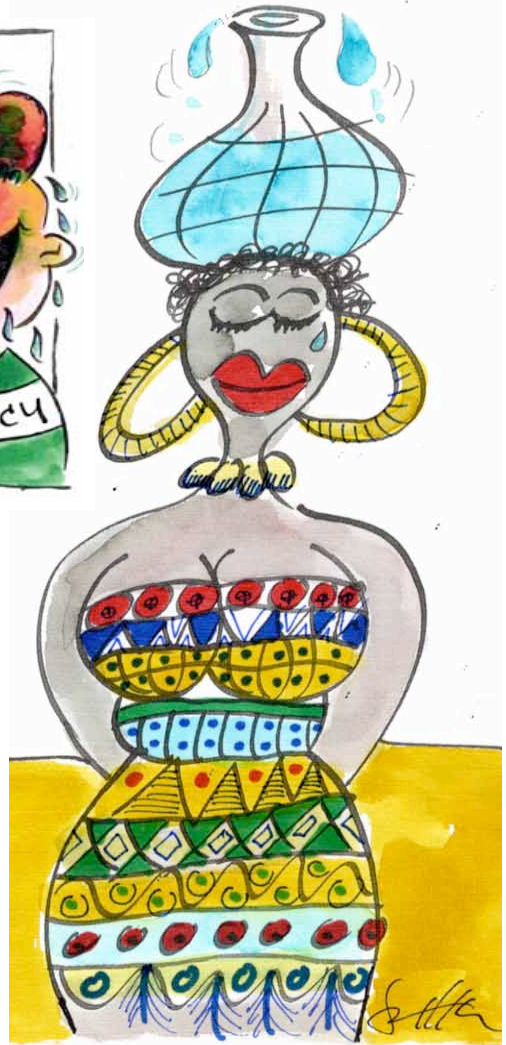
building and the glass revolving doors gave off a hidden but desirable elegance. The lobby in dark red marble, neon lights on the walls, stainless steel elevators... "Wow", I said in surprise, quietly to myself. From the reception desk, the whole time I was staring at the interior, two employees in white blouses, black "thread" pants and some gilded vests were watching me and smiling innocently. At first glance, they seemed to me like young ladies in some combination of urban-rural costume. I greeted them politely and started with my clumsy English. I explained who I was, where I came from, and what the occasion was. Everything should have been booked by now, as my business partners had informed me. However, not everything went smoothly. At first, they didn't fully understand me, but they were clearly trying to be as friendly as possible. The only thing I knew for sure before the trip was that I would have to pay for my stay here myself. After some miscommunication, minor problems arose regarding the number of nights. The partner company I was attending the seminar with only booked five nights with breakfast, and I demanded one more because I most likely wouldn't be able to catch that plane on Friday night after the last lecture. Somehow they understood me and I was able to breathe a sigh of relief, but not for long. What followed next drove me crazy and put me in a pretty bad mood. It was time to pay. Since I'm not a big fan of bank cards and I'm a hard-headed young man who's not a fan of innovations and modernity, I deprived myself of these and other benefits. The cute blue-eyed hostess asked me warmly: "How will you pay?" "Of course, in cash!" I replied, a little confused. I was used to it at home, but here... I felt as if I had given the wrong answer. As soon as I mentioned the magic word "cash", the other hotel guests who happened to be nearby turned to me and smiled mockingly. The receptionists were not indifferent to the mention of this payment method either. Cash is a strange term here, and I, a retarded monkey, did not know that. The comedy that took place shortly after this gaffe was the selection of banknotes with which to pay the total amount for six nights with breakfasts. The amount was about 5,700 SEK, which would be about 650 EUR in our money.

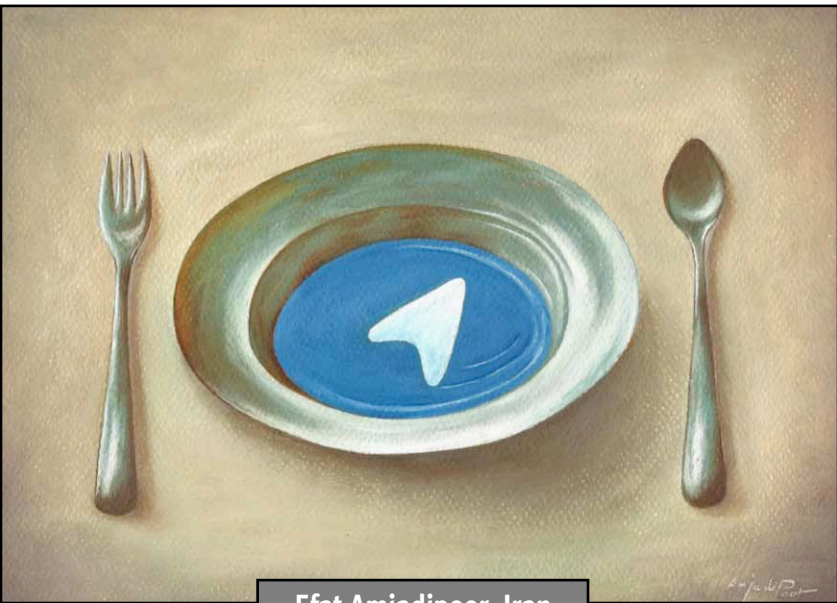
Then I entered the scene with all my stupidity. I didn't particularly care how I was going to do this, because I had already "embarrassed" myself enough. I started taking banknotes out of my jacket pockets like a magician who is equally skilled at pulling a rabbit out of a hat. First, I pulled a small bundle of exactly 4,000 Swedish kronor from the crumpled envelope, which I had exchanged for euros the day before the trip at a currency exchange office near the center of our metropolis. I waited while she got them from the neighboring branch, since I needed them urgently, and now I spilled them like this. I took out another 150 euros from the front right pocket of my jeans. That was all I had with me at the moment. I asked the frail, pale lady on the other side of the counter pleadingly: "Is that enough now?" When she had counted everything and converted it into her country's currency, she only spoke softly: "You still have to pay me exactly 244 kronor." You can only imagine how uncomfortable I felt at that moment. I rummaged through my pockets like a teenager looking for the last 50 cents to buy a can of beer or a pack of cigarettes, because his company was impatiently waiting around the corner. I was blushing like a freshly picked pepper, and my eyes sparkled like a virgin on a first date. After a minute or two, I remembered that I had some extra money in my backpack among my clothes, specially intended for spending only on special occasions. I hid my pocket money there in case I planned to buy some souvenirs. With great difficulty, I got hold of a bag from which I secretly pulled out 120 precious euros, i.e. six 20-EUR banknotes.

I finally breathed a sigh of relief because I realized from the hostess's gestures that this would be enough in the end. And so I, the poor thing, spent a good 45 minutes in front of the reception desk to get my room keys (actually a chip card) and finally set off on a well-deserved break. I staggered with my luggage to the nearest elevator, looked at myself in the mirror inside and quickly covered my face with my hands. My face was burning from the events I had experienced that I would never want to repeat. I desperately needed a cold shower, and I didn't want to hear about cash anymore. ■

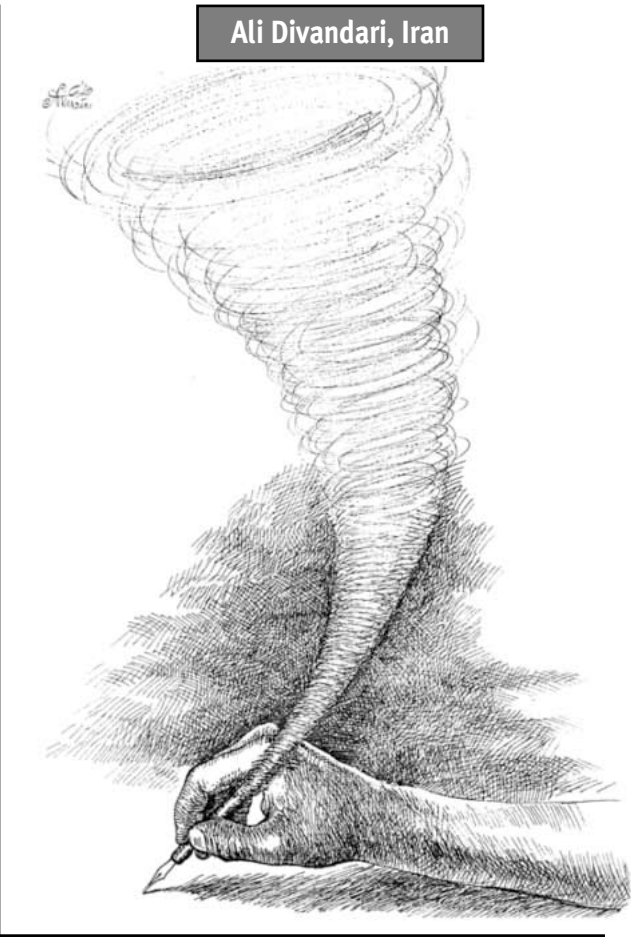


Steffen Jahnsowski, Germany

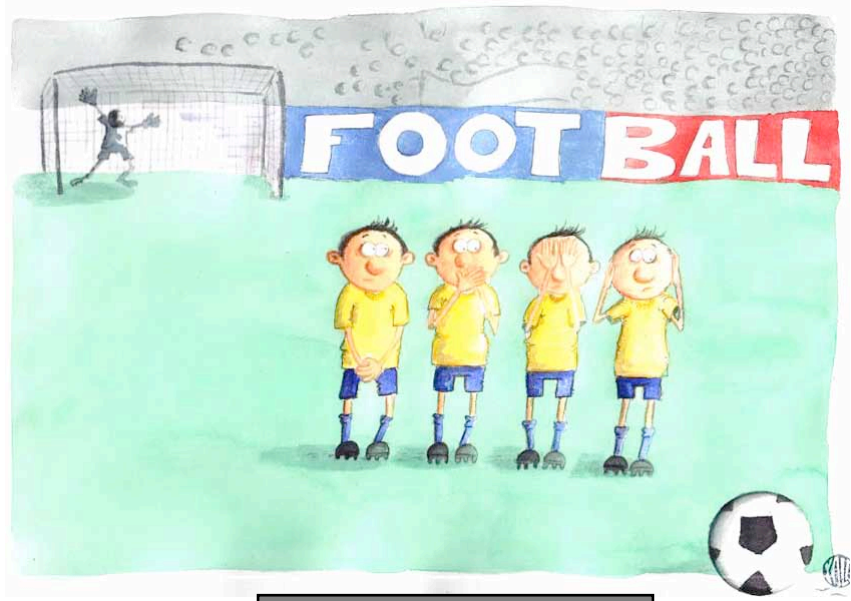




Efat Amjadipoor, Iran



Ali Divandari, Iran



Yalda Hasheminezhad, Iran



Neda Khodaverdi, Iran



Nilya Sadat Mirrezaie, Iran



Henryk Cebulah, Poland

HENRYK CEBULAH  
2013



Emil Strniša, Croatia

Strniša



Alfredo Martirena, Cuba

martirena

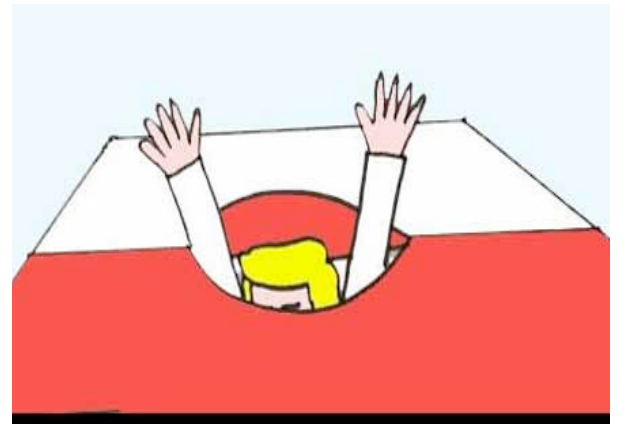
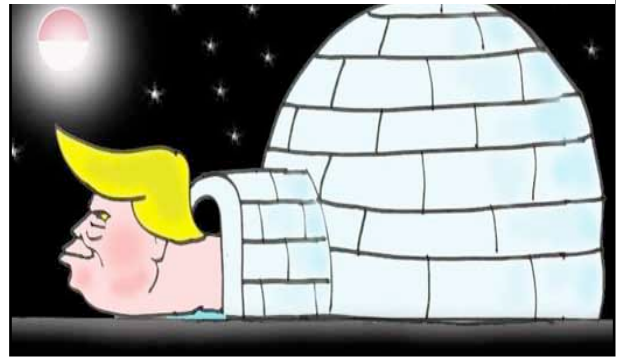
46 YIL SONRA, KAPALI MARAŞ'TA <<MARAŞ AÇILIMI>>  
KONULU TOPLANTI YAPILDI.



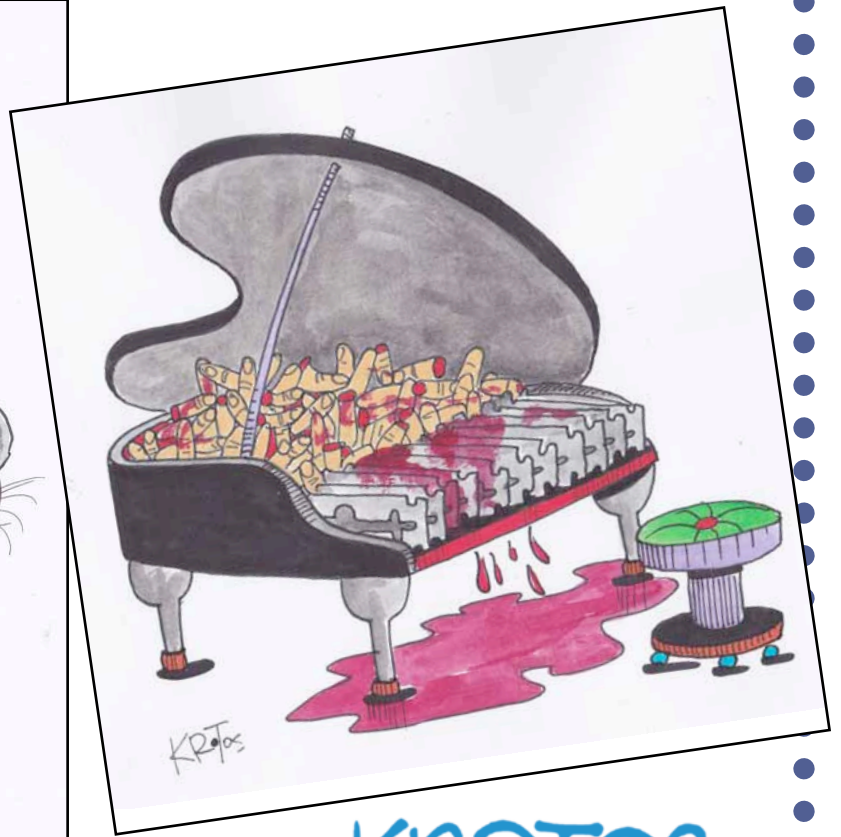
Serkan Sürek, Cyprus

# ÜVENDİRE

Mehmet Saim Bilge, Türkiye



Zdenko Puhin, Croatia

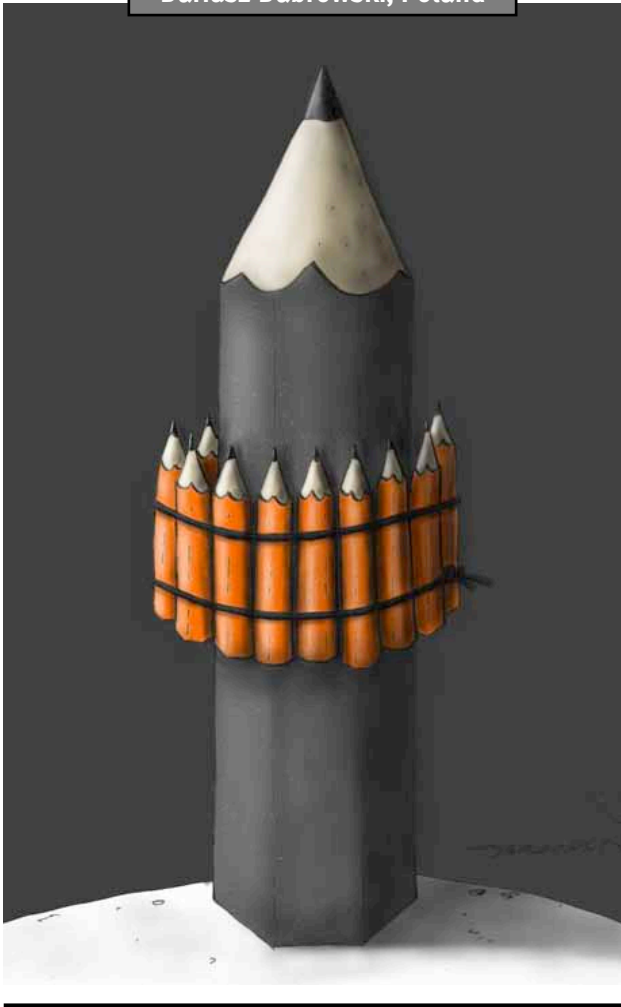


KROTOS

Tadeusz Krotos, Poland

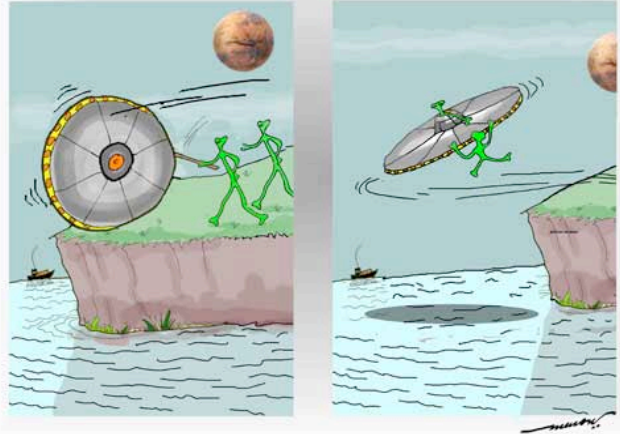


Dariusz Dabrowski, Poland

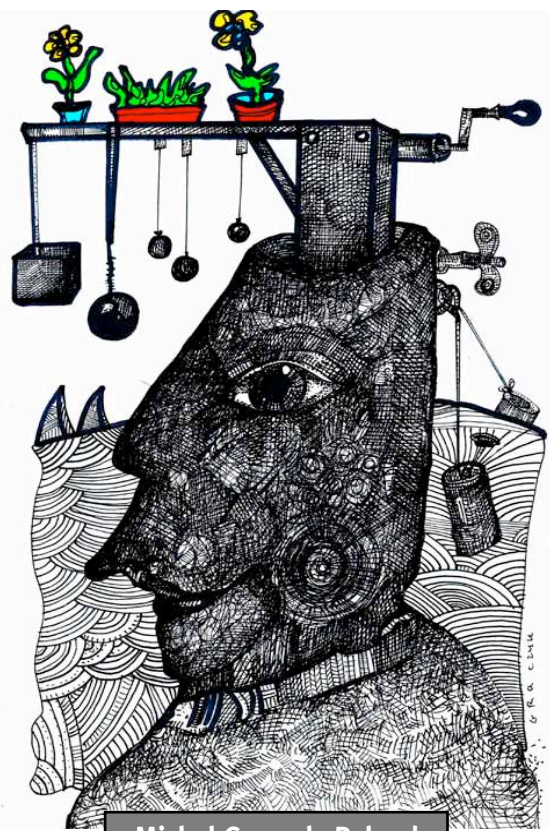


RETURN TO MARS  
UFO TAKE-OFF

Tvg Mennon, India



Ivan Grahovec, Croatia



Michal Graczyk, Poland



BV Panduranga Rao, India

# Gücün kırılğan psikolojisi

**D**ünyanın neresine bakarsak bakalım, mizahçılarla politikacılar arasındaki gerilim neredeyse evrensel bir olgu gibi karşımıza çıkar. Mizah, iktidarın ciddiyetini bozan, kutsallık atfedilen söylemleri sıradanlaştıran ve güç sahiplerini insanî zaafıyla görüntür kılan bir araçtır. Bu nedenle politikacılar, yalnızca siyasi nedenlerle değil, derin psikolojik dürtülerle de mizaha karşı savunmacı ve kimi zaman saldırgan bir tutum geliştirirler.

Siyasi açıdan bakıldığında, mizah iktidarın meşruiyetini sorgulayan en etkili araçlardan biridir. Bir yasa, bir konuşma ya da bir lider imajı; resmi açıklamalardan çok bir karikatürle, bir skeçle ya da bir esprile daha hızlı ve kalıcı biçimde etkisizleştirilebilir. Mizah, karmaşık politik süreçleri sadeleştirir ve halkın anlayacağı dile indirir. Bu da politikacıların kontrol etmek istediği anlatıyı zayıflatır. Seçmen nezdinde “yüce”, “güçlü” ya da “dokunulmaz” görünen figürler, bir anda gülünç, çelişkili veya sıradan birer insan hâline gelir. Bu durum, özellikle otoriter eğilimleri olan liderler için ciddi bir tehdit algısı yaratır. Ancak işin psikolojik boyutu en az siyasi boyutu kadar belirleyicidir. Birçok

**Politikacıların mizahçılara karşı geliştirdiği olumsuz tutum yalnızca iktidarlarını koruma refleksiyle açıklanamaz; bu tavrın arkasında kırılğan egolar, eleştiriyi düşük tolerans, kontrol ihtiyacı ve “dokunulmazlık” arzusuyla beslenen psikolojik bir savunma mekanizması vardır. Mizah, iktidarın ciddiyetini bozar, liderleri sıradanlaştırır ve korku duvarını yıkar. Bir karikatür ya da ironi dolu bir espri, yıllarca inşa edilen otorite imajını saniyeler içinde sarsabilir.**

politikacı, gücü yalnızca bir yönetim aracı olarak değil, aynı zamanda kişisel kimliğinin temel bir parçası olarak görür. Ünvanlar, protokol, korumalar, alkışlar ve resmi dil; egoyu besleyen unsurlardır. Mizah ise bu şişirilmiş benlik algısını bir iğne gibi patlatır. Bir liderin karikatürize edilmesi, ses tonunun taklit edilmesi ya da gafflarının alaya alınması, onun “özel” ve “üstün” olduğu yönündeki içsel inancı sarsar. Bu da narsistik kırılmalara yol açar. Psikoloji literatüründe, güce alışmış bireylerin eleştiriyi karşı daha düşük tolerans gösterdiği bilinir. Uzun süre sorgulanmadan konuşan, itirazla karşılaşmayan ve sürekli onaylanan kişiler, en küçük alayı bile kişisel bir saldırı gibi algılayabilir. Mizah, doğası gereği dolaylı ve ironiktir; bu da eleştirinin sınırlarını

belirsizleştirir. Açık bir muhalefet söylemiyle başa çıkabilen politikacı, bir esprinin alt metnini kontrol etmekte zorlanır. Çünkü mizah, hem “şaka”dır hem de “mesaj”. Bir diğer psikolojik etken de kontrol ihtiyacıdır. Politikacılar, gündemi belirlemek, tartışmanın yönünü çizmek ve hangi konunun nasıl konuşulacağını kontrol etmek ister. Mizahçılar ise bu düzeni bozar. Beklenmedik bir anda, beklenmedik bir üslupla konuşur; tabu sayılan konuları hafif bir tonla gündeme getirir. Bu öngörülemezlik, kontrol duygusuna alışmış liderlerde huzursuzluk yaratır. Mizahın yarattığı belirsizlik, otoriter zihin yapısı için tahammül edilmesi zor bir durumdur. Ayrıca mizah, korku duvarını yıkan bir

işlev görür. İnsanlar güldükleri şeye karşı daha az korku hisseder. Bir liderle ilgili espriler yaygınlaştıkça, o liderin “dokunulmaz” imajı zedelenir. Psikolojik olarak bu, iktidarın sembolik gücünü zayıflatır. Politikacılar, bu etkiyi sezgisel olarak fark eder ve mizahı yalnızca bir eğlence değil, potansiyel bir tehdit olarak görürler.

**Son olarak**, mizahçılar genellikle toplumun bastırılmış öfkelerini, hayal kırıklığını ve umutsuzluğunu görünür kılar. Bir espri, yüzlerce resmi rapordan daha etkili biçimde “bir şeyler yolunda gitmiyor” mesajı verebilir. Bu da politikacının hem politik performansını hem de kişisel yeterlilik algısını sorgular. Eleştiriyi açık olmayan, kırılğan egolara sahip liderler için bu durum savunma, sansür ve baskı reflekslerini tetikler. Kısacası, politikacıların mizahçılara karşı olumsuz tavrı yalnızca iktidarlarını koruma çabasıyla açıklanamaz. Bu tavrın arkasında, gücün beslediği kırılğan egolar, eleştiriyi karşı düşük tolerans, kontrol ihtiyacı ve otoritenin sorgulanmasından duyulan derin psikolojik rahatsızlık yatmaktadır. Mizah ise tam da bu nedenle, tarih boyunca baskıya karşı en dirençli ve en etkili ifade biçimlerinden biri olmaya devam etmiştir. ■

## The Fragile Psychology of Power!

**A** single cartoon or an ironic joke can shake an authority image that took years to build—within seconds. Wherever we look in the world, the tension between humorists and politicians appears almost as a universal phenomenon. Humor undermines the solemnity of power, normalizes discourse that is treated as sacred, and exposes those in authority through their human weaknesses. For this reason, politicians often adopt a defensive—and sometimes aggressive—attitude toward humor, driven not only by political motives but also by deep psychological impulses.

From a political perspective, humor is one of the most effective tools for questioning the legitimacy of power. A law, a speech, or a leader's image can be neutralized more quickly and more permanently through a cartoon, a sketch, or a joke than through official statements. Humor simplifies complex political processes and translates them into a language the public can easily understand.

This weakens the narrative that politicians try to control. Figures who appear “great,” “powerful,” or “untouchable” in the eyes of voters can suddenly become ridiculous, contradictory, or simply ordinary people. This creates a serious sense of threat, especially for leaders with authoritarian tendencies. However, the psychological dimension is at least as decisive as the political one. Many politicians view power not only as a tool of governance but also as a central part of their personal identity. Titles, protocol, security details, applause, and formal language all serve to feed the ego. Humor, on the other hand, bursts this inflated self-image like a pin. Being caricatured, having one's tone of voice imitated,

**The negative attitude that politicians develop toward humorists cannot be explained solely by a reflex to protect their power; behind this stance lies a psychological defense mechanism fueled by fragile egos, low tolerance for criticism, a need for control, and a desire for “untouchability.” Humor disrupts the seriousness of power, humanizes leaders, and breaks down walls of fear.**

or having one's blunders mocked undermines the internal belief of being “special” and “superior.” This leads to narcissistic injuries.

Psychological literature shows that individuals who are accustomed to power tend to have lower tolerance for criticism. Those who speak for long periods without being questioned, face little opposition, and receive constant approval may perceive even the smallest joke as a personal attack. Humor is inherently indirect and ironic, which blurs the boundaries of criticism. A politician who can cope with open opposition often struggles to control the subtext of a joke—because humor is both a “joke” and a “message.”

Another psychological factor is the need for control. Politicians want to set the agenda, shape the direction of debate, and determine how issues are discussed. Humorists disrupt this order. They speak

at unexpected moments, in unexpected tones, and address taboo topics lightly. This unpredictability creates discomfort for leaders who are used to controlling everything. The uncertainty produced by humor is difficult for an authoritarian mindset to tolerate.

Moreover, humor functions as a tool that breaks down the wall of fear. People are less afraid of what they laugh at. As jokes about a leader spread, that leader's image of being “untouchable” is damaged. Psychologically, this weakens the symbolic power of authority. Politicians intuitively sense this effect and therefore see humor not merely as entertainment, but as a potential threat.

Finally, humorists often make visible the suppressed anger, disappointment, and hopelessness of society. A single joke can convey the message that “something is wrong” more effectively than hundreds of official reports. This leads people to question both a politician's performance and their sense of personal competence. For leaders with fragile egos and little openness to criticism, this triggers reflexes of defense, censorship, and repression.

In short, politicians' negative attitudes toward humorists cannot be explained solely by a desire to protect their power. Behind this attitude lie fragile egos nurtured by power, low tolerance for criticism, a strong need for control, and deep psychological discomfort with the questioning of authority. That is precisely why humor has remained, throughout history, one of the most resilient and effective forms of expression against oppression. ■



Aratoly Radin, Russia



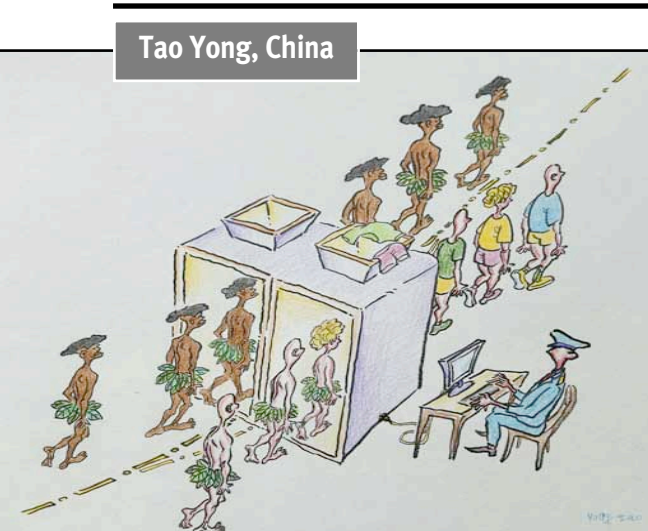
Ahmet Khabali, Morocco



Vladimiras Beresniovas, Lithuania



Oleg Gutsol, Ukraine



Tao Yong, China



Samuca Andrade, Brasil

# Şaka Gibi

garip ama gerçek olaylar...

• Günce Yavuzdoğan

## Güvercinle kurtarılan hayat

(Fransa, 1910)

• Fransa'da bir madenci kazada yerin altında mahsur kalır. O dönem telsiz yok, telefon yok. Adam cebindeki posta güvercinini kullanır. Güvercin maden planının minyatür bir çizimiyle yollarını ve ekipler doğru noktayı bularak madenciyi kurtarır. GPS öncesi kanatlı navigasyon.

## Bira seli felaketi

(Londra, 1814)

• Londra'da bir bira fabrikasında devasa fiçı patlar. Zincirleme patlamayla 1,4 milyon litre bira sokaka akar. Evler yıkılır, 8 kişi hayatını kaybeder. Olay tarihe "London Beer Flood" olarak geçer. Sarhoş eden değil, boğan bira.

## Maymun uzaya gitti

(1949)

• İlk insanlı uzay uçuşundan önce ABD, Albert II adlı bir maymunu uzaya gönderir. 134 km yüksekliğe ulaşır. Ne yazık ki dönüşte hayatını kaybeder ama bu deney, insanlı uzay yolculuğunun önünü açar. Uzay çağının isimsiz kahramanı.

## Patlayan kitap

(ABD, 1850'ler)

• Bir hukukçu, yıllarca masasındaki bir kitabın neden durduk yere patladığını anlayamaz. Sonradan ortaya çıkar ki kitabın sayfaları, 19. yüzyılda böceklerden korunmak için kullanılan arsenik bazlı yeşil boya ile kaplıdır. Bilgi güçtür... bazen fazla güçlü.

## Yanlışlıkla 100 yıl yaşayan kaplumbağa

• Bir İngiliz asker, Madagaskar'dan bir kaplumbağa getirir. Kaplumbağa 1965'te ölür. Yapılan inceleme, hayvanın en az 188 yaşında olduğunu gösterir. İmparatorluklar yıkılır, kaplumbağa hayatta.

## Yanlış Nota Savaşı

(1741)

• Bir konser sırasında müzisyen yanlış nota çalar. Seyirciler arasında kavga çıkar, kavga büyür, dışarı taşar ve küçük bir sokak ayaklanmasına dönüşür. "Bir nota nerede, devrim nerede?"

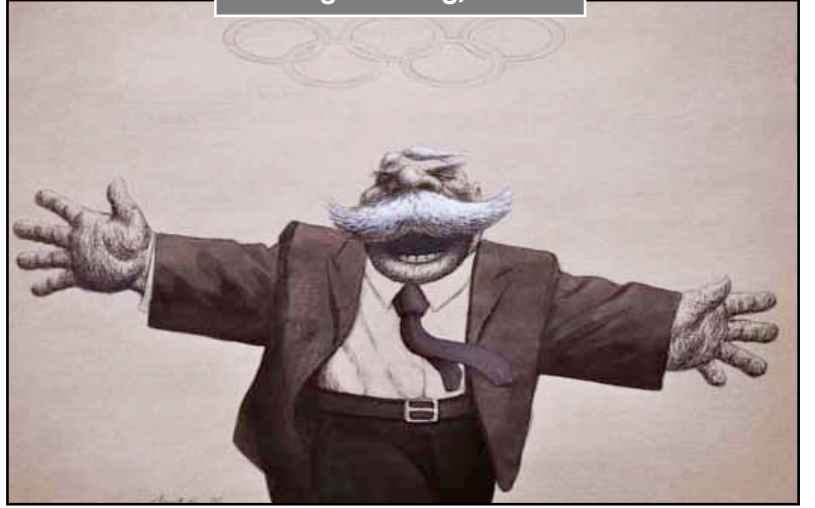
## Kafasından demir çubuk geçen adam

• Phineas Gage adlı işçinin kafasından bir patlama sonucu demir çubuk girip çıkar. Hayatta kalır ama kişiliği tamamen değişir. Bugün modern nörobilimin en ünlü vakalarından biridir. Beyin: hassas ayar.

## İnek sayımında kaybolan köy

• Bir köyde nüfus sayımı yapılır. Memur köylüleri sayar, inekleri insan, insanları hayvan hanesine yazar. Resmî kayıtlara göre köy: 12 insan, 347 büyükbaş.

Zhang Xiaodong, China

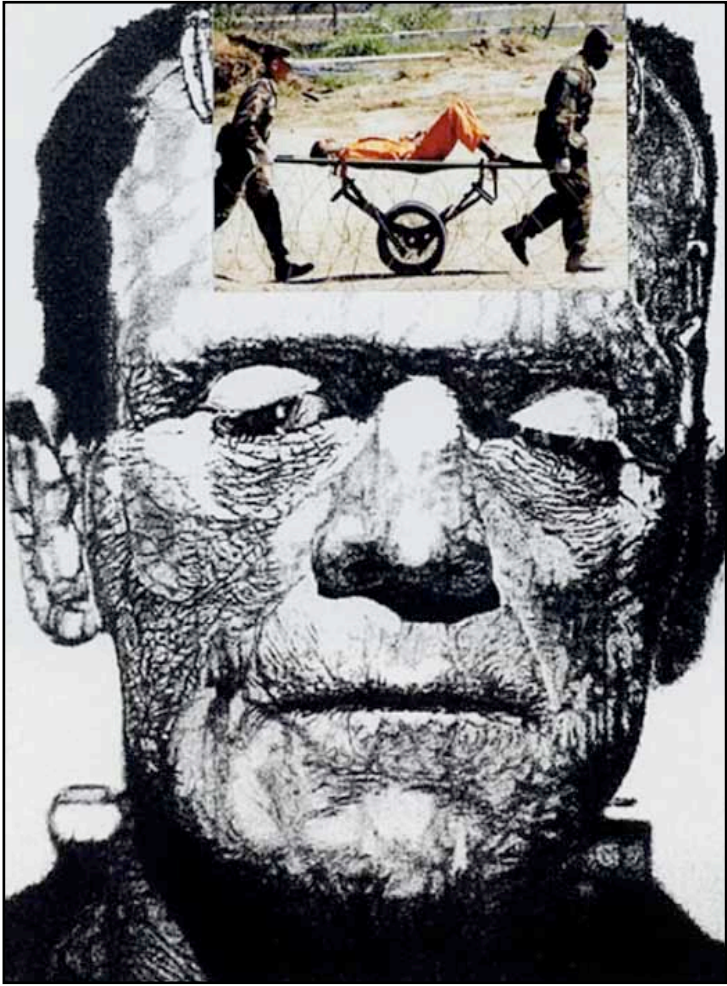


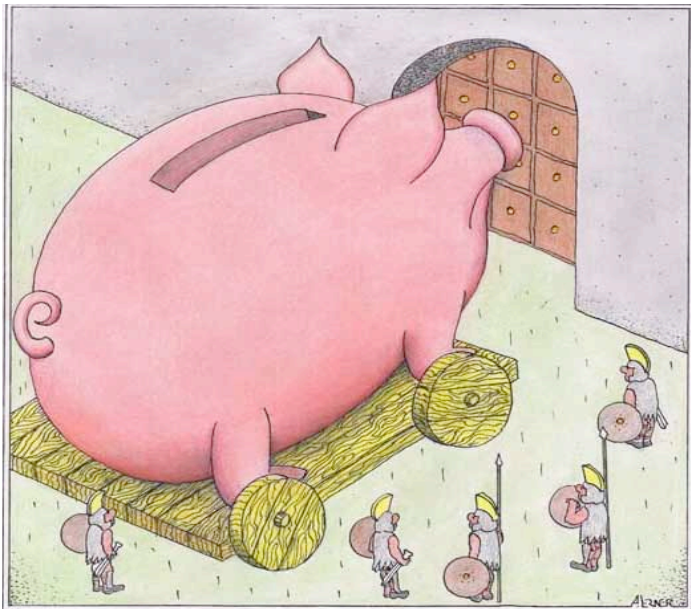
Ivan Turuchko, Ukraine



Alvydas Jonaitis, Lithuania

**PHOTO  
collages**  
by Stane Jagodic  
from Slovenia





Anatoliy Lerner, Germany

Jose Angel Tellez Villalon, Cuba



Vladimiras Beresniovas, Lithuania



Zdenko Puhin, Croatia

Arturo Rosas, Mexico



Arsen Gevorgyan, Armenia

# Kafa- dank!

YALANCI DEME BANAI!

YALAN SÖYLEME  
O ZAMAN SEN DE!



YALAN KONUŞMA!  
NE ZAMAN YALAN SÖYLEDİM?

NE YANİ BEN Mİ  
YALANCI OLDUM  
ŞİMDİ? İŞTE BAK  
YİNE YALAN  
SÖYLEDİN!

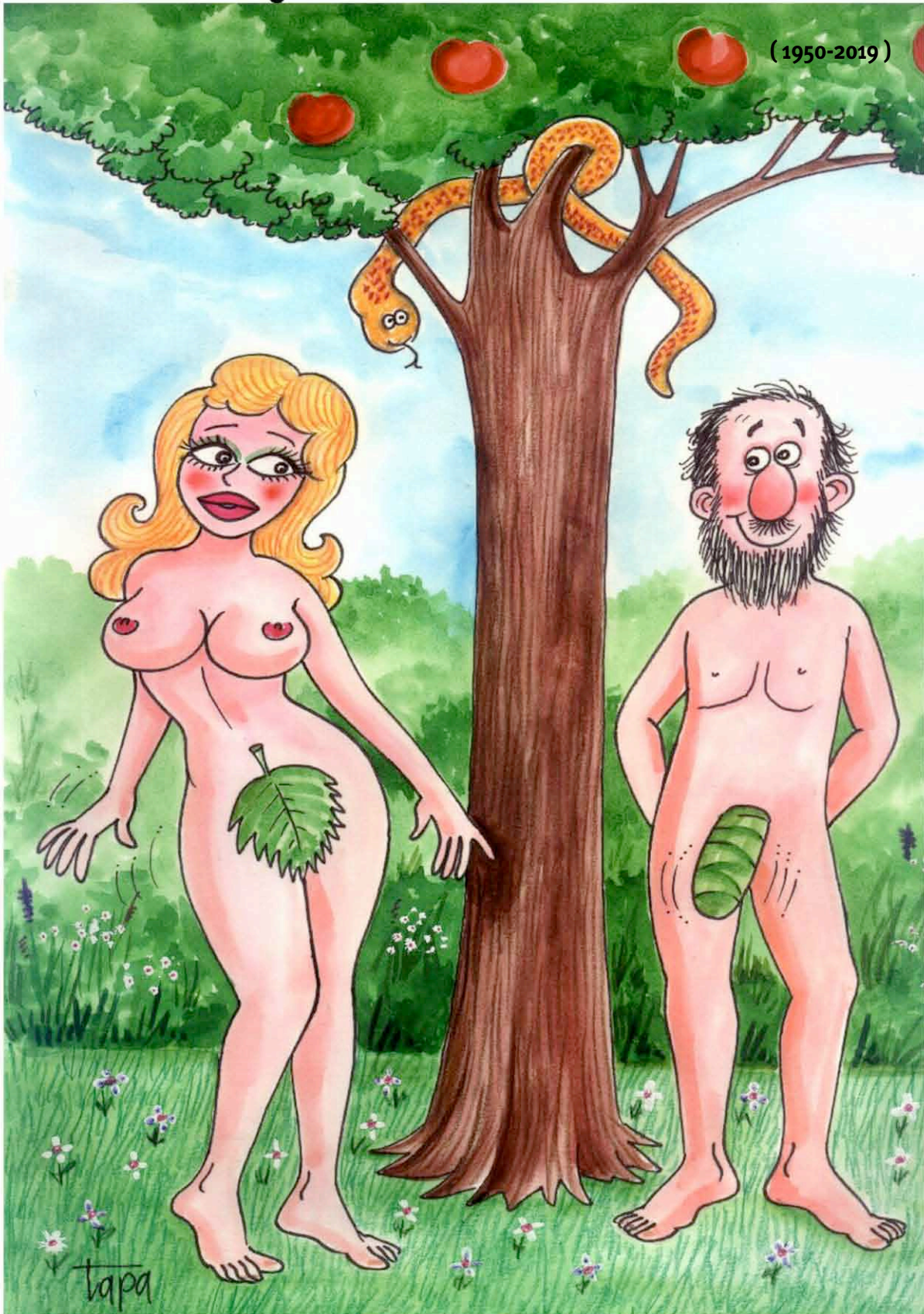




# Tapa

## EROSHOP

İbrahim Tapa **TURKISH MASTER CARTOONIST**



DÜNYADAN ESKİ KARİKATÜR USTALARI...

# Old Master cartoonists..

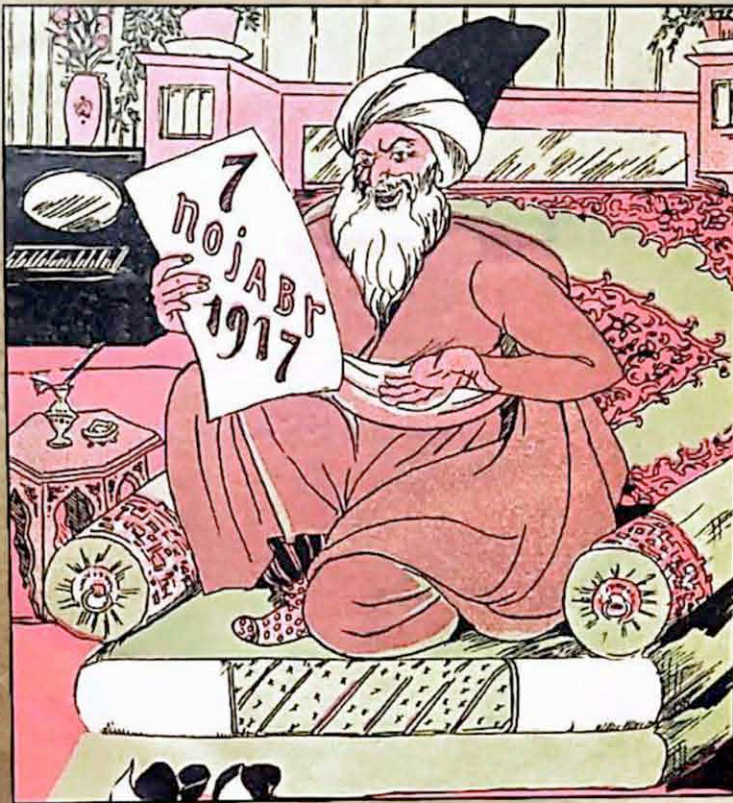
..from around the world



Azim Azimzade 7 Mayıs 1880'de, o zaman Rus İmparatorluğu sınırlarında yer alan Novkhani köyünde (şimdiki Azerbaycan, Absheron yarımadası / Baku yakınlarında) doğdu. Resmî sanat eğitimi almadı; kendini kendi imkânlarıyla geliştirdi. 15 Haziran 1943'te Baku'da hayatını kaybetti. Azimzade, modern Azerbaycan'da karikatür / satirik grafik sanatının kurucusu kabul edilir. 1906'dan itibaren, toplumsal ve siyasi temalı çizimlerini dergilerde yayımlamaya başladı. Bu, Azerbaycan'da satirik grafik sanatının doğuşu sayılıyor. Onun sanatı, geçmiş Azerbaycan minyatür geleneği ile Rus resim okulunun etkilerini harmanlıyordu. Bu sentez, hem geleneksel estetiği hem de modern gerçekçiliği yansıtıyor. Azimzade, kitap illüstrasyonları çizdi. Özellikle şair Mirza Alakbar Sabir'in "Hophopname" adlı eserine yaptığı çizimler, Azerbaycan'da kitap grafiği sanatının temellerini attı. Tiyatro sahne dekorları ve kostüm eskizleri çizdi; Özellikle 1930'lar ve 1940'larda — bazen savaş dönemi temalı, bazen toplumsal eleştiriyi içeren propaganda ve poster işleri yaptı. 35–40 yıllık üretken kariyeri boyunca 3.000'ü aşkın satirik çizim, illüstrasyon, poster, sahne tasarımı gibi işler üretti.

## AZİM AZİMİZADE

Azim Azimzade, Born on May 7, 1880, in the village of Novkhani—then part of the Russian Empire and today located near Baku on the Absheron Peninsula—Azim Azimzade stands as one of the pivotal figures in the cultural history of Azerbaijan. A self-taught artist with no formal academic training, he shaped his own artistic path and left an enduring legacy before his death in Baku on June 15, 1943. Azimzade is widely celebrated as the founder of caricature and satirical graphic art in modern Azerbaijan. From 1906 onward, his socially and politically charged drawings began appearing in various magazines, marking the emergence of a new era for satirical graphics in the region. His visual language fused the refined elegance of traditional Azerbaijani miniature art with the stylistic influences of the Russian school of painting—an aesthetic blend that captured both heritage and modernity. Beyond caricature, Azimzade produced notable book illustrations. His work for Mirza Alakbar Sabir's Hophopname is particularly significant, laying the groundwork for the development of book graphic design in Azerbaijan. He also contributed to theatre through stage and costume sketches, and during the 1930s and 1940s created striking posters and propaganda art, some shaped by wartime themes, others by sharp social commentary. Over a prolific career spanning nearly four decades, Azimzade produced more than 3,000 works—including satirical drawings, illustrations, posters, and stage designs—securing his place as a cornerstone of Azerbaijani visual culture.





(SOURCE: CENTENARY HISTORY OF CARTOONS - BAYRAM HACIZADEH,  
2006, BAKU-AZERBAIJAN / by Hüseyin Çakmak)

International humor magazine  
**fena**  
mizah



Xudahafız! Ağalar, indi təşrif apara bilərsiniz!...

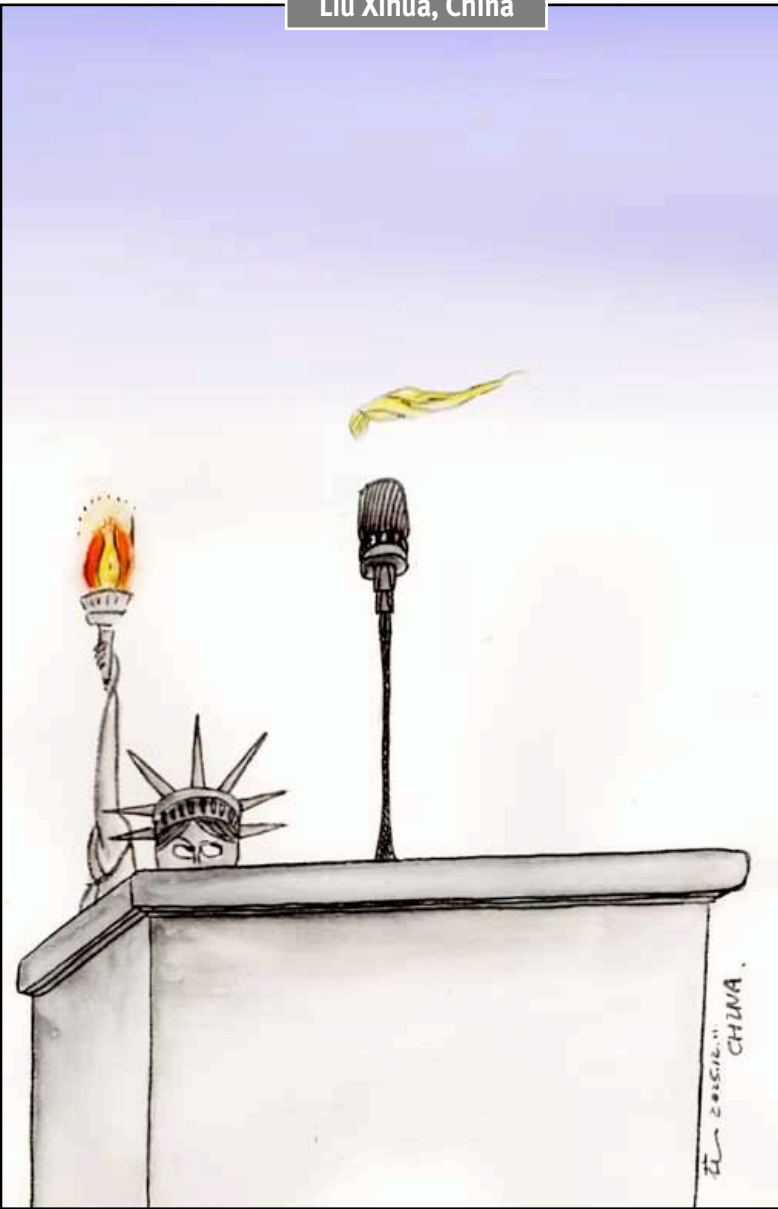
bi'şekilde bi'şeyleri  
**UNUTANLAR**



**Futbol ya da  
politika...**

- Oğlunun okuyup adam olmasını isteyen balıkçı, çocuğunun sürekli futbol oynayıp derslerini ihmal etmesine çok üzülüyormuş. Bir gün oğlunu almış karşısına.
- Bak oğlum, sen okuyasın diye nelere katlanıyorum. Sen ise bir topun peşindesin.
- Ben okumak istemiyorum. futbolcu olmak istiyorum.
- İyi de yavrum her top oyanayan profesyonel futbolcu olmaz ki...
- Sorun değil baba. İyi futbolcu olamazsam başbakan olurum.

Liu Xihua, China



Ali Qahtan Mohammed, Iraq



Yuri Shamne, Russia



Xu Lin, China

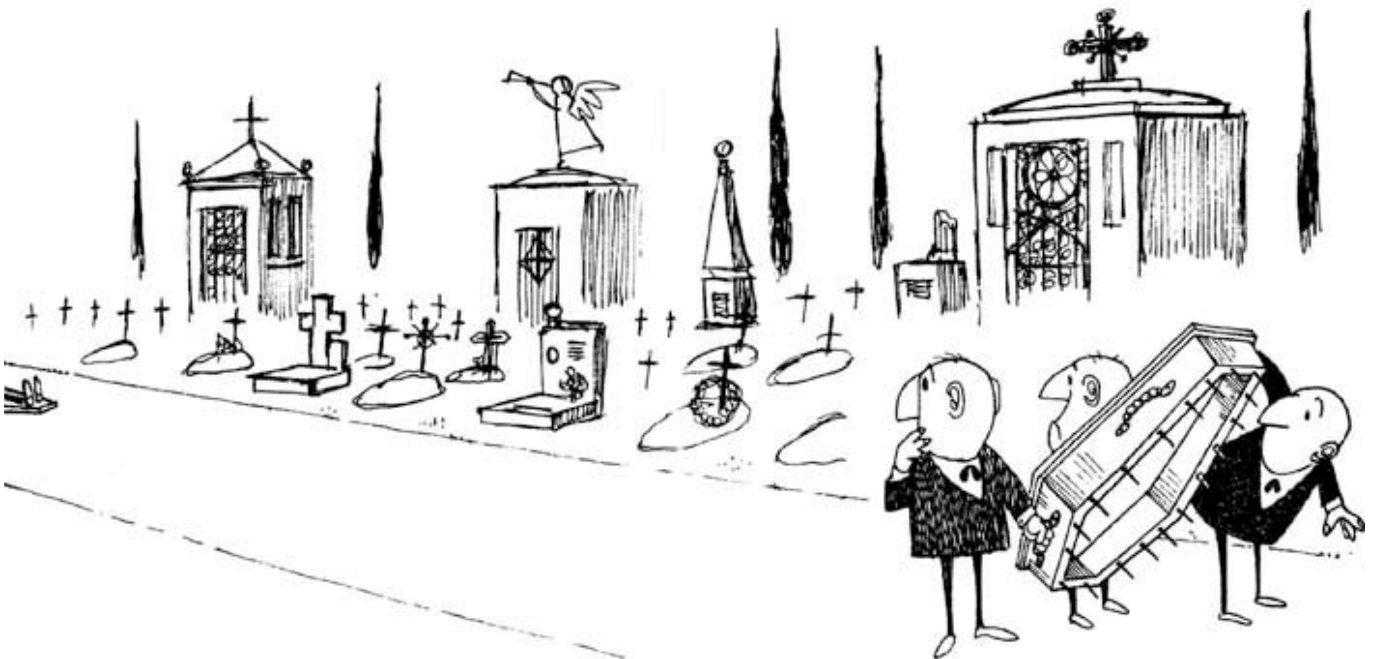
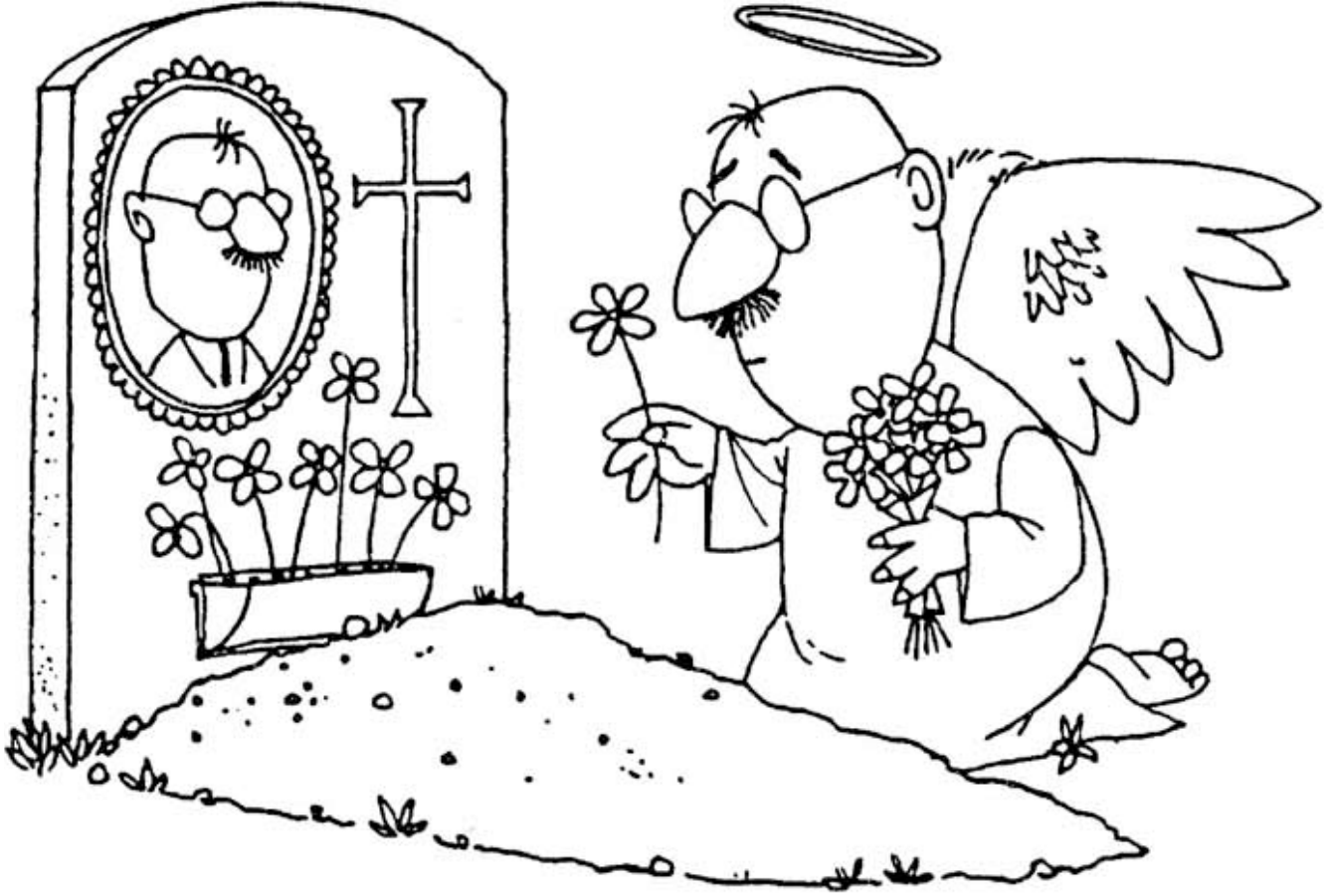


Venugopal Galisetty, India



Arjantinli dünyaca ünlü karikatürist  
**Joaquin Salvador Lavado Tejón**

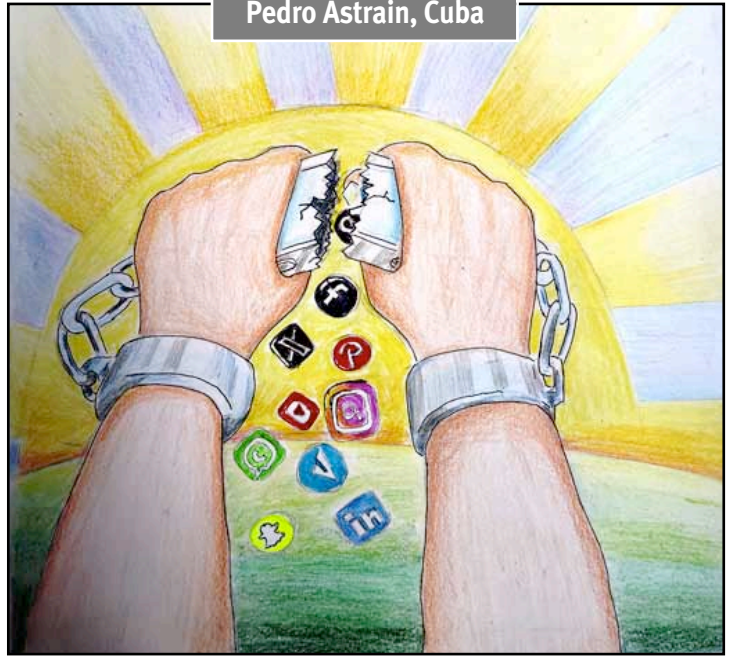
**QUINTO** 'dan



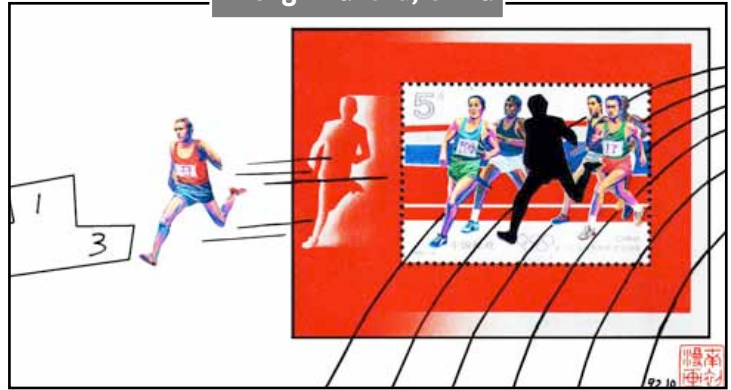
Supriyanto Priez Tandang, Indonesia



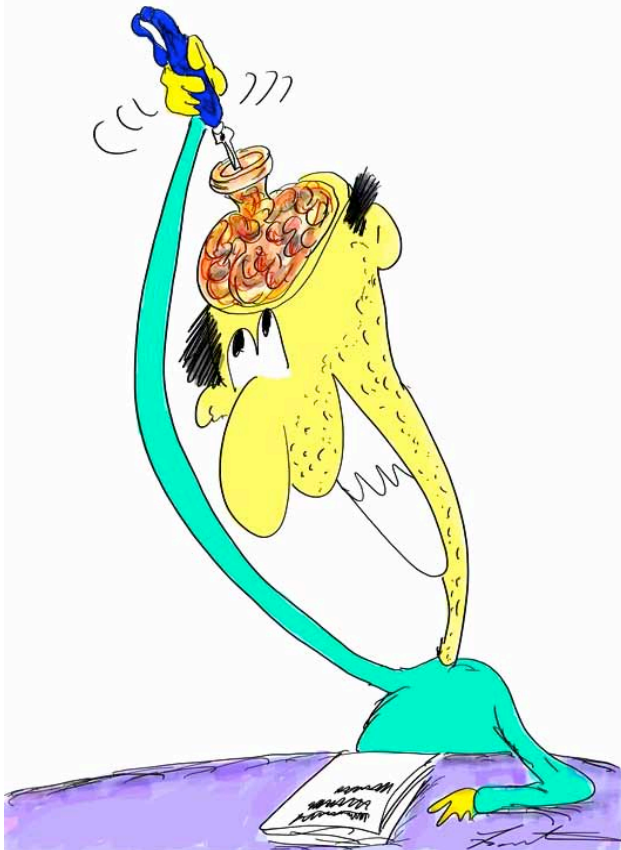
Pedro Astrain, Cuba



Zheng Nanchu, China

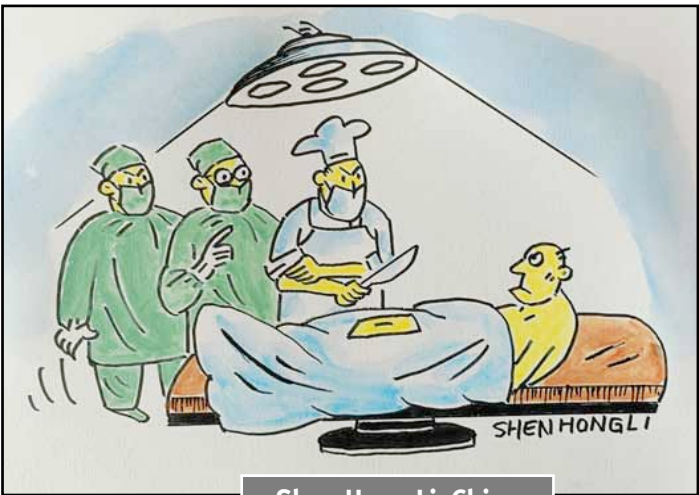


Bartis Silviu, Romania

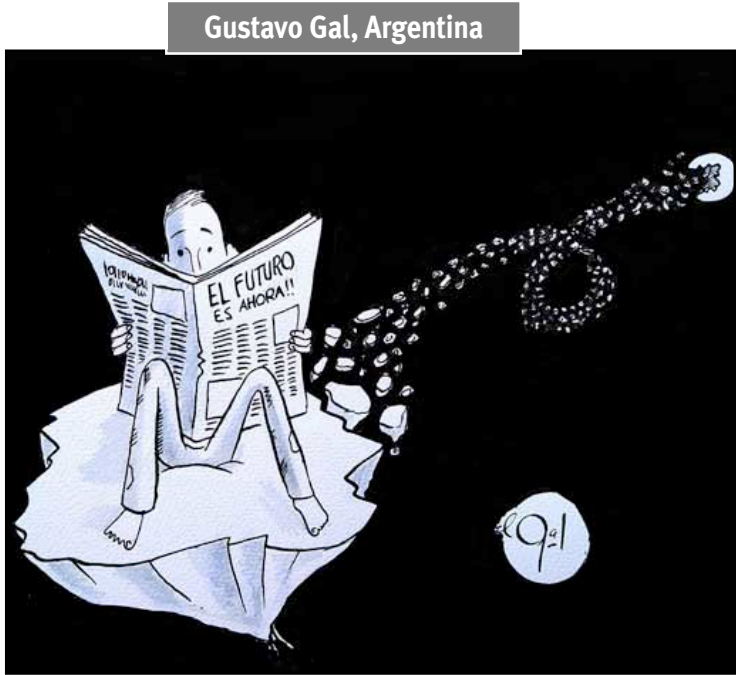


Gan Xun You, China





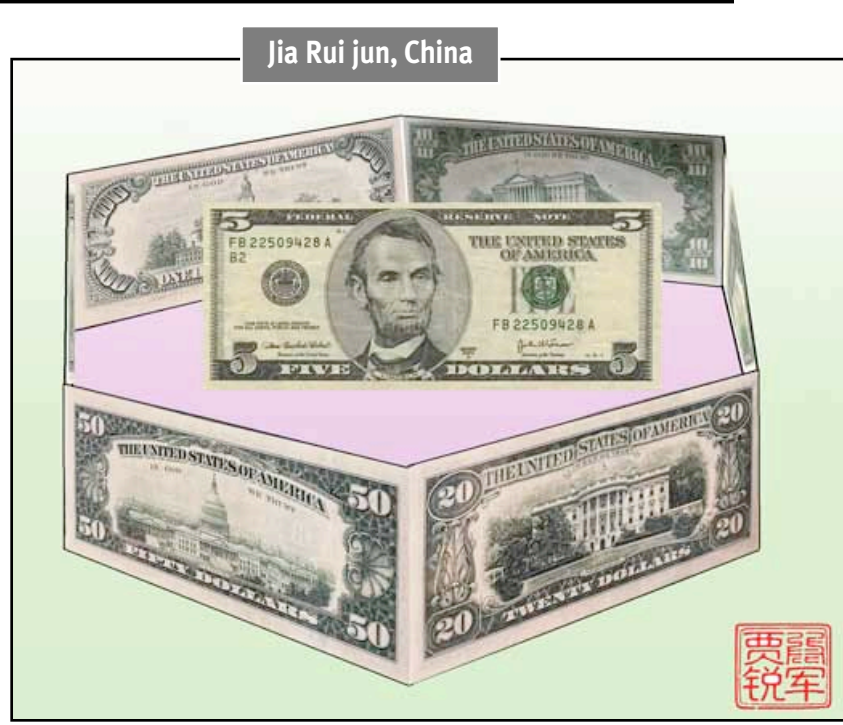
Shen Hong Li, China



Gustavo Gal, Argentina



Konstantin Chakhirov, Russia



Jia Rui jun, China



Ramazan Özçelik, Türkiye



Hao Wen Lu, China

# KING FROG



MARCOS MENDES - Brasil

BRASIL

BRASIL

## ILLUSTRATION

(Croquis de M. Loeffler)

Bu illüstrasyon, 1863 yılında Paris'te yayımlanan Fransız haber ve sanat dergisi L'illustration, Journal Universel'de yer aldı.

...

This illustration appeared in L'illustration, Journal Universel, a French news and arts magazine published in Paris in 1863.



vintage  
cartoon

Karikatür/Cartoon: E. W. Gustin



Copyright 1909 E. W. Gustin

21 Ocak 1909 tarihli bu siyasi karikatür / basın çizimi olarak üretilmiştir ve Library of Congress (ABD Kongre Kütüphanesi) koleksiyonunda bir fotogravüre (fotomekanik baskı) olarak kayıtlıdır. Bir kadın oy kullanmak üzere evden çıkarken çizimde gösterilir. Bu sahne, birçok tarihsel kaynakta ifade edildiği gibi o dönemde kadınların oy hakkı kazanmasına karşı olan görüşleri hicvetmek için çizilmiştir...

This political cartoon / press illustration was produced on January 21, 1909, and is recorded in the Library of Congress collection as a photogravure (a photomechanical print). The illustration depicts a woman leaving her home to cast a vote. As noted in many historical sources, this scene was drawn to satirize the views opposing women's suffrage at the time.

# YOUNG CARTOONISTS from Türkiye



Hale Betül Aktürk



Gülsüm Konuk



Seda Hatip



Ceren Demir



İpek Yıldız

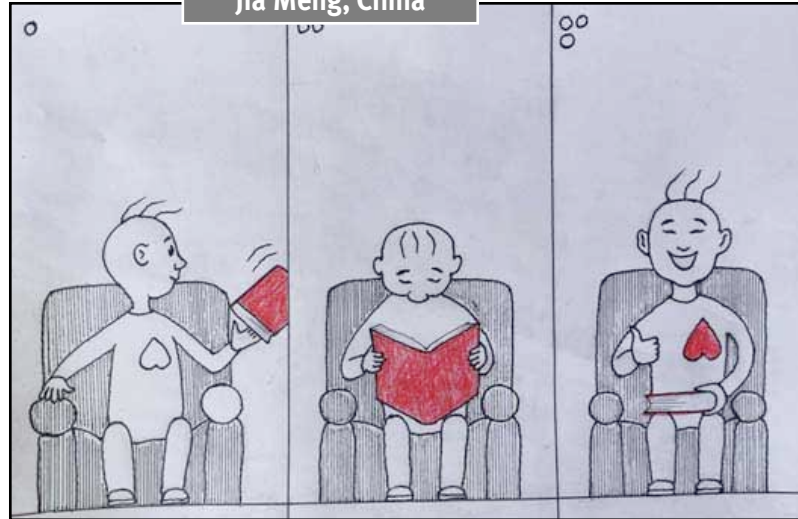


Ayşegül Aksakal

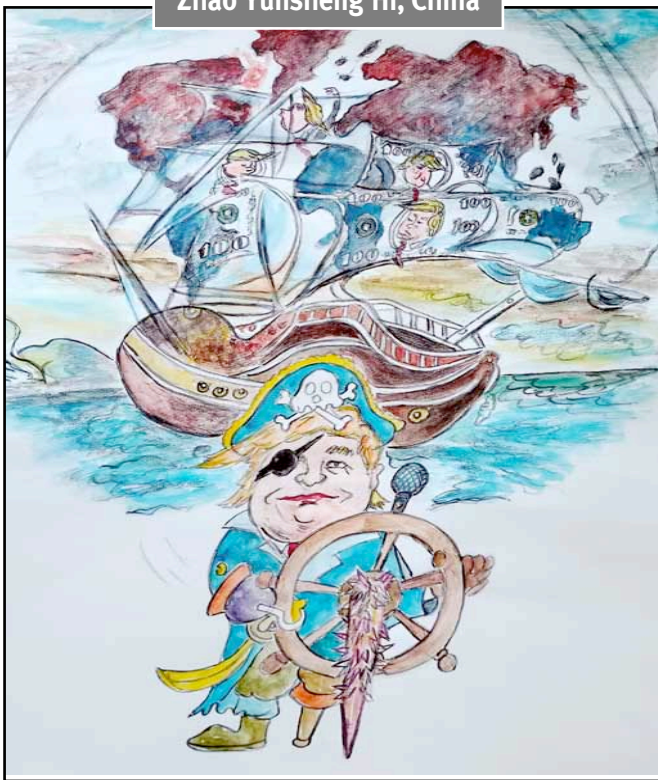
Bingling, China



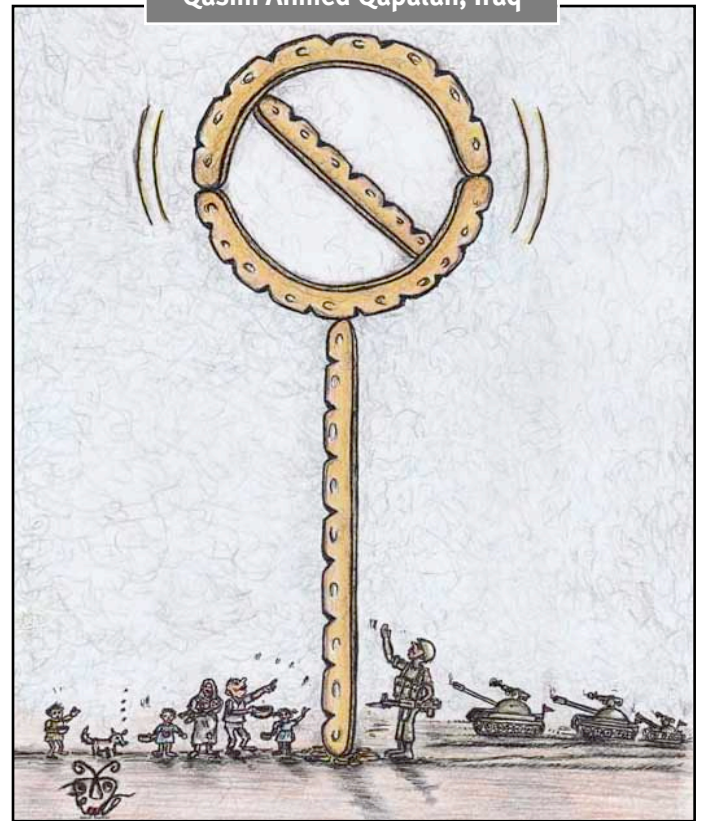
Jia Meng, China



Zhao Yunsheng Hi, China



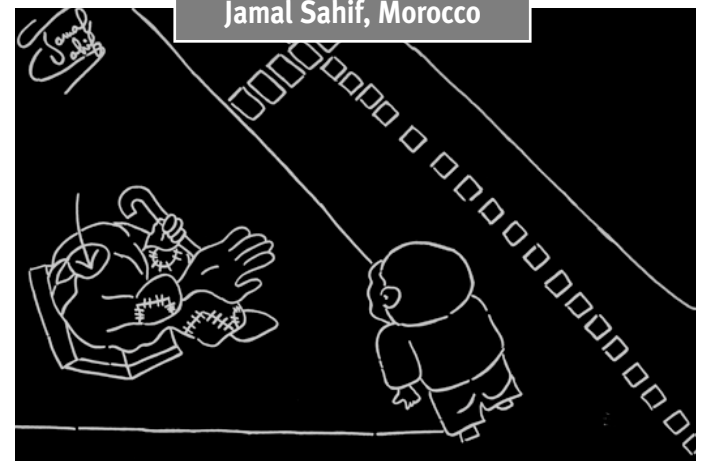
Qasim Ahmed Qapalan, Iraq



Mileta Miloradovic, Serbia



Jamal Sahif, Morocco



# 25th INTERNATIONAL OLIVE FESTIVAL INTERNATIONAL OLIVE HUMOR FESTIVAL

## 15th INTERNATIONAL CARTOON CONTEST - 2026 (KYRENIA - CYPRUS)



**ATTENTION!!! WE ARE BACK TO THE ESSENCE OF CARTOON ART!**  
In line with the decision we made last year, **WE ONLY ACCEPT** cartoons sent to this contest **WITH BLACK LINES ON A WHITE BACKGROUND. WE DO NOT ACCEPT GRAY SHADES EITHER!!!**

### • TERMS AND CONDITIONS OF PARTICIPATION

1 - This contest is open to amateur or professional World cartoonists over the age of 18 or anyone who can draw cartoons – regardless of religion, language or race.

### 2 - THEMES:

#### A) Olive Subject

Olive, Olive and Time, Olive and History, Olive and Mythology, Olive and Technology, Olive and Cyprus, Olive and Life, Olive and Peace, Olive and Conflict, Olive and War, Olive and Health, Olive and Women, Olive and Men, Olive and Children, Olive Oil, Olive Branch, Olive Tree, Benefits of Olive, Olive and Olive Mill/Press, Banning of Uprooting, Burning and Cutting Down Olive Trees and so forth.

#### B) Free Subject

Any topic can be drawn.

3 - The works to be sent to the contest must be in cartoon style. Works in the form of paintings or illustrations will not be accepted. Cartoons must be without text. No brand, item or product name should be written on the cartoons. Only logos or symbols should be used.

4 - Cartoons sent to the contest must be absolutely BLACK & WHITE and original. Grayscale are not accepted. Size A4 or A3. Each participant must write their name, surname, address, telephone, e-mail information on the back of the cartoon. A photo and a short CV must be sent.

5 - The works to be sent to the contest may have been published before but should not have won an award.

6 - After the evaluation of the International Selection Committee Members, the finalist works will be published on the official website of the contest. In addition, the finalist works will be brought to the attention and objection of cartoonists,



cartoonist organizations, and international organizations established against similar, imitated and stolen cartoons. If it is documented that any work is similar, imitated or stolen or has previously won an award in another contest (with the date of publication), that work will be cancelled and the next highest scoring work will be taken into consideration.

7 - It is possible to participate in the contest with any number of works (in Olive or Free subjects), however, a participant will not be given more than one award in each section.

**8 - CARTOONS PRODUCED WITH ARTIFICIAL INTELLIGENCE ARE NOT ACCEPTED!!!** Cartoons produced with Artificial Intelligence will be disqualified from the contest. Even if a cartoon that is later understood to be a product of Artificial Intelligence wins an award, its award will be deemed invalid.

9 - The works must be sent to the specified address by normal or insured mail by **15 APRIL 2026 at the latest. HAND DELIVERY IS NOT ACCEPTED.**

10 - The cartoons sent – whether they receive an award or not – will not be

returned; they will remain in the archives of the “International Cyprus Cartoon Museum” to be established by the Cyprus Turkish Cartoonists Association.

11 - In addition to the works that win awards in the contest, the works deemed appropriate by the Organizing Committee will be published in an album and exhibited within the scope of the **25th International Olive Festival 2026.**

12 - The results of the contest will be communicated to all participants and the press and media.

13 - All cartoons sent to the contest can be printed and reproduced by the **Kyrenia Municipality or the Cyprus Turkish Cartoonists Association** using exhibition, card, poster, album, newspaper, magazine, calendar, book, CD and similar techniques. They can also be used on television, video, web pages and social media for promotional purposes.

14 - By sending works to this contest, participants are deemed to have accepted the terms of the contest. If the works sent are used in the places specified in these specifications, participants accept that they will not seek financial compensation or copyrights today or in the future.

### PRIZES:

#### OLIVE THEMED SECTION

##### First Prize:

800 Euro + Golden Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.

##### Second Prize:

500 Euro + Silver Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.

##### Third Prize:

300 Euro + Bronze Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.

Special Prize for 10 to 20 Cartoonists.

### FREE SUBJECT SECTION

#### First Prize:

800 Euro + Golden Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.

#### Second Prize:

500 Euro + Silver Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.

#### Third Prize:

300 Euro + Bronze Olive Statue  
Incoming and outgoing flight ticket for one (1) person to attend the award ceremony and cultural events to be held within the scope of the **International Olive Festival.**  
Accommodation for one (1) person.  
Special Prize for 10 to 20 Cartoonists.

15 - If the invitation to the award ceremony is not responded to within 10 days, the award-winning artist will not be able to benefit from the transportation and accommodation facilities guaranteed in these specifications.

If an artist confirms their attendance at the awards ceremony and has a ticket reservation made, but later changes their mind, they must notify the Organizing Committee in writing 24 hours prior to their flight date. Failure to provide written notification will result in any financial losses incurred due to the ticket reservation being deducted from the monetary prize.

**DEADLINE: APRIL 15, 2026**

### SUBMISSION ADDRESS:

Kıbrıs Türk Karikatürcüler Derneği  
15. Uluslararası Karikatür Yarışması  
Posta Kutusu: 455 (Post Code: 99000)

Lefkoşa - Kuzey Kıbrıs (Turkey)  
**IT IS AN ADVANTAGE TO SEND CARTOONS BY NORMAL OR INSURED MAIL.**

**WE ARE NOT RESPONSIBLE FOR RECEIVING PACKAGES SENT TO THE WRONG ADDRESSES.**

### WEB PAGE:

<http://www.zeytinkarikaturleri.com>

Internationally respected humor collection!

# uluslararası saygın bir mizah koleksiyonu!

The published with the contribution of the worldwide authors.



çevrimiçi okuyabilir ya da sitemizden PDF formatında indirebilirsiniz!

you can follow on the digital platforms..

**Free!**

The worldwide cartoonists at your fingertips...

**Parmaklarınızın ucunda bir dünya karikatür!**

<https://fenamizahdergi.com>

International Humor Magazine

fenamizah 79



international humor magazine 

# fena

mizah

INTERNATIONAL HUMOR MAGAZINE  
fenamizah  
**HUMOR NEEDS  
NO PASSPORT**  
Turkey's first and only international humor magazine



ALPER SUSUZLU - Cyprus